

Directive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on
the recognition of professional qualifications

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅSDIREKTIV 2005/36/EF

av 7. september 2005

om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 40, artikkel 47 nr. 1, artikkel 47 nr. 2 første og tredje punktum og artikkel 55,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I henhold til traktatens artikkel 3 nr. 1 bokstav c) er fjerning av hindringer for fri bevegelighet av personer og tjenester mellom medlemsstatene ett av Fellesskapets mål. For medlemsstatenes borgere omfatter dette særlig retten til å utøve et yrke, enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønnsmottaker, i en annen medlemsstat enn der de har tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner. I tillegg fastsetter traktatens artikkel 47 nr. 1 at det skal vedtas direktiver om gjensidig godkjennelse av diplomer, atester og andre kvalifikasjonsbevis.
- 2) Etter Europarådets møte i Lisboa 23. og 24. mars 2000 vedtok Kommisjonen en melding om en intern markedsstrategi for tjenester, særlig rettet mot å gjøre fri ytelse av tjenester innenfor Fellesskapet like enkelt som innenfor én enkelt medlemsstat. Etter Kommisjonens melding om de nye europeiske arbeidsmarkedene og deres åpenhet og adgang for alle borgere, gav Europarådets i sitt møte i Stockholm 23. og 24. mars 2001 Kommisjonen som oppgave å legge fram for Europarådets vårmøte i 2002 særlige forslag til en mer ensartet, transparent og fleksibel ordning for godkjenning av kvalifikasjoner.
- 3) Den garantien som dette direktivet gir personer som har tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner i en medlemsstat vedrørende adgang til det samme yrket og utøvelse av dette i en annen medlemsstat med de samme rettighetene som medlemsstatens borgere, berører ikke vandrearbeideres plikt til å overholde alle ikke-diskriminerende vilkår for utøvelse som måtte være fastsatt av denne medlemsstaten, under forutsetning av at disse er objektivt begrunnet og forholdsmessige.

⁽¹⁾ EFT C 181 E av 30.7.2002, s. 183.

⁽²⁾ EUT C 61 E av 14.3.2003, s. 67.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 11. februar 2004 (EUT C 97 av 22.4.2004, s. 230), Rådets felles holdning av 21. desember 2004 (EUT C 58 av 8.3.2005, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 11. mai 2005 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Rådsbeslutning av 6. juni 2005.

- 4) For å legge forholdene til rette for fri ytelse av tjenester, bør det foreligge særlege regler rettet mot å utvide muligheten for å utøve yrkesvirksomhet under den opprinnelige yrkestittelen. Når det gjelder tjenester i informasjonssamfunnet som fjernyes, kommer bestemmelsene i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked(¹) også til anvendelse.
- 5) I lys av de ulike ordningene som er opprettet for ytelse av tjenester over landegrensene på midlertidig og tilfeldig basis på den ene side, og på den annen side de ulike ordningene for etablering, bør kriteriene for å skille mellom disse to begrepene når det gjelder tjenesteyterens bevegelighet til vertsstiens territorium klargjøres.
- 6) Tilrettelegging av tjenesteytelse må sikres i sammenheng med streng respekt for offentlig helse og sikkerhet og forbrukervern. Derfor bør det planlegges særlege bestemmelser for lovregulerte yrker som har innvirkning på offentlig helse eller sikkerhet, og som yter tjenester på tvers av grenser på midlertidig eller tilfeldig basis.
- 7) Vertsstater kan, der dette er nødvendig og i samsvar med fellesskapsretten, fastsette krav til erklæringer. Disse kravene bør ikke føre til at det legges en uforholdsmessig byrde på tjenesteytere eller hindre utøvelsen av friheten til å yte tjenester eller gjøre denne mindre attraktiv. Behovet for slike krav bør gjennomgås regelmessig i lys av framgangen i arbeidet med å opprette en fellesskapsramme for administrativt samarbeid mellom medlemsstatene.
- 8) Tjenesteyteren bør være underlagt anvendelsen av disiplinære regler i vertstaten som har en direkte og særlig sammenheng med de faglige kvalifikasjonene, som for eksempel en definisjon av yrket, omfanget av den virksomhet som omfattes av et yrke eller som er reservert for yrket, bruken av titler og alvorlig yrkesmessig forsømmelse som er direkte og særlig knyttet til forbrukervern og -sikkerhet.
- 9) Samtidig som det for etableringsadgangen opprettholdes de prinsipper og garantier som ligger til grunn for de ulike gjeldende ordningene for godkjenning, bør reglene for slike ordninger forbedres i lys av den erfaring som gjøres. Videre er relevante direktiver endret ved flere anledninger, og bestemmelsene i disse direktivene bør omorganiseres og forenkles ved at de anvendte prinsippene gjøres mer ensartede. Det er derfor nødvendig å erstatte rådsdirektiv 89/48/EØF(²) og 92/51/EØF(³), og dessuten europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/42/EF(⁴) om den generelle ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, samt rådsdirektivene 77/452/EØF(⁵), 77/453/EØF(⁶), 78/686/EØF(⁷), 78/687/EØF(⁸), 78/1026/EØF(⁹), 78/1027/EØF(¹⁰),

⁽¹⁾ EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 19 av 24.1.1989, s. 16. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/19/EF (EFT L 206 av 31.7.2001, s. 1).

⁽³⁾ EFT L 209 av 24.7.1992, s. 25. Direktivet sist endret ved kommisjonsvedtak 2004/108/EF (EUT L 32 av 5.2.2004, s. 15).

⁽⁴⁾ EFT L 201 av 31.7.1999, s. 77.

⁽⁵⁾ EFT L 176 av 15.7.1977, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁶⁾ EFT L 176 av 15.7.1977, s. 8. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽⁷⁾ EFT L 233 av 24.8.1978, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁸⁾ EFT L 233 av 24.8.1978, s. 10. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁹⁾ EFT L 362 av 23.12.1978, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽¹⁰⁾ EFT L 362 av 23.12.1978, s. 7. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

80/154/EØF⁽¹⁾), 80/155/EØF⁽²⁾), 85/384/EØF⁽³⁾), 85/432/EØF⁽⁴⁾), 85/433/EØF⁽⁵⁾) og 93/16/EØF⁽⁶⁾) om yrkene sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, tannlege, veterinær, jordmor, arkitekt, farmasøyt og lege, ved å samle dem i en enkelt tekst.

- 10) Dette direktiv skaper ingen hindring for medlemsstatenes mulighet til, i samsvar med egne regler, å godkjenne yrkeskvalifikasjoner som tredjestsborgere har tilegnet seg utenfor Den europeiske unions territorium. All godkjenning bør i alle tilfeller respektere minstekrav til utdanning for visse yrker.
- 11) Når det gjelder yrker som omfattes den generelle ordningen for godkjenning av kvalifikasjoner, heretter kalt «den generelle ordningen», bør medlemsstatene beholde retten til å fastsette et minstenivå med hensyn til de kvalifikasjoner som kreves for å sikre kvaliteten på de tjenestene som ytes på medlemsstatens territorium. Imidlertid kan medlemsstatene i henhold til traktatens artikkel 10, 39 og 43 ikke pålegge en borger i en medlemsstat å tilegne seg de kvalifikasjoner som hovedsakelig fastsettes bare ved å henvise til diplomer utstedt i henhold til statenes nasjonale utdanningssystem, dersom vedkommende person allerede helt eller delvis har tilegnet seg disse kvalifikasjonene i en annen medlemsstat. Som en følge av dette bør det fastsettes at enhver vertsstat der et yrke er lovregulert, må ta i betraktnsing de kvalifikasjonene som er tilegnet i en annen medlemsstat og vurdere om disse svarer til de kvalifikasjonene medlemsstaten krever. Den generelle ordningen for godkjenning forhindrer imidlertid ikke en medlemsstat i å underlegge en person som utøver et yrke på medlemsstatens territorium, særlige krav på grunn av anvendelsen av bestemmelser for utøvelse av et yrke, begrunnet i allmennhetens interesse. Bestemmelser av denne type kan for eksempel være knyttet til organiseringen av yrket, yrkesmessige standarder, herunder slike som gjelder etikk, samt kontroll og ansvar. Endelig er dette direktiv ikke ment å gripe inn i medlemsstatenes legitime interesse i å forhindre at noen av medlemsstatens borgere unndrar seg fullbyrdelse av yrkestilknyttet nasjonal lovgivning.
- 12) Dette direktiv omhandler medlemsstatenes godkjenning av yrkeskvalifikasjoner ervervet i andre medlemsstater. Det omhandler imidlertid ikke medlemsstatenes godkjenning av avgjørelser vedrørende godkjenning som er fattet av andre medlemsstater i henhold til dette direktiv. Følgelig kan enkeltpersoner som innehar yrkeskvalifikasjoner som er godkjent i henhold til dette direktiv ikke benytte en slik godkjenning til i sine respektive hjemstater å oppnå rettigheter som er forskjellig fra de rettighetene de er gitt ved den faglige kvalifikasjonen de har tilegnet seg i denne medlemsstaten, med mindre de godt gjør at de har tilegnet seg ytterligere yrkeskvalifikasjoner i vertsstaten.
- 13) For å definere godkjenningordningene i henhold til den generelle ordningen, er det nødvendig å gruppere de ulike nasjonale utdannings- og opplæringsordningene i ulike nivåer. Disse nivåene, som kun er fastsatt med utøvelsen av den generelle ordningen for

⁽¹⁾ EFT L 33 av 11.2.1980, s. 1. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽²⁾ EFT L 33 av 11.2.1980, s. 8. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽³⁾ EFT L 223 av 21.8.1985, s. 15. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁴⁾ EFT L 253 av 24.9.1985, s. 34. Direktivet sist endret ved direktiv 2001/19/EF.

⁽⁵⁾ EFT L 253 av 24.9.1985, s. 37. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

⁽⁶⁾ EFT L 165 av 7.7.1993, s. 1. Direktivet sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

øye, har ingen virkning på de nasjonale utdannings- og opplæringsstrukturene eller på medlemsstatens kompetanse på dette feltet.

- 14) Godkjenningsordningen som fastsettes av direktiv 89/48/EØF og 92/51/EØF blir ikke endret. Følgelig bør innehaveren av et diplom som dokumenterer en bestått utdanning med en varighet på minst ett år ut over videregående utdanning, kunne tillates adgang til et lovregulert yrke i en medlemsstat der slik adgang er betinget av at utøveren er innehaver av et diplom som dokumenterer en bestått høyere utdanning eller universitetsutdanning med en varighet på fire år, uansett hvilket nivå diplomet som kreves, tilhører i verstsaten. Motsatt gjelder at der adgang til et lovregulert yrke er betinget av en bestått høyere utdanning eller universitetsutdanning på mer enn fire år, bør slik adgang bare tillates for innehavere av et diplom som dokumenterer en bestått høyere utdanning eller universitetsutdanning av minst tre års varighet.
- 15) I mangel av harmonisering av minstekrav for utdanning for adgang til de yrker som styres av den generelle ordningen, bør det være mulig for verstsaten til å innføre et utligningstiltak. Dette tiltaket skal være forholdsmessig og særlig ta hensyn til søkerens yrkeserfaring. Erfaring viser at krav om at vandrearbeideren skal velge mellom en egnethetsprøve eller en prøveperiode gir tilstrekkelige garantier med hensyn til sistnevntes kvalifikasjonsnivå, slik at et eventuell unntak fra dette valget i alle tilfeller bør være begrunnet ved et ufravikelig krav i allmennhetens interesse.
- 16) For å fremme fri bevegelighet av fagfolk, og samtidig sikre et tilstrekkelig kvalifikasjonsnivå, bør ulike yrkesammenslutninger og -organisasjoner eller medlemsstater kunne foreslå felles plattformer på fellesskapsplan. Dette direktiv bør, under visse forhold og i overensstemmelse med medlemsstatenes kompetanse til å fastsette de kvalifikasjoner som kreves for utøvelse av yrker på deres territorium så vel som innholdet i og organiseringen av medlemsstatenes ordninger for utdanning og yrkesrettet opplæring og i overensstemmelse med fellesskapsretten, og i særdeleshed når det gjelder fellesskapsrett vedrørende konkurransen, ta hensyn til disse initiativene, og i denne sammenhengen også fremme en mer automatisk form for godkjenning under den generelle ordningen. Yrkessammenslutninger som er i en slik stilling at de kan legge fram felles plattformer, bør være representative på nasjonalt plan og på fellesskapsplan. En felles plattform er et sett av kriterier som gjør det mulig å kompensere for det store området av vesentlige ulikheter som er identifisert mellom opplæringskravene i minst to tredjedeler av medlemsstatene, herunder alle de medlemsstatene som regulerer dette yrket. Disse kriteriene kan for eksempel inneholde krav som tilleggsopplæring, en prøveperiode under oppsyn av en kvalifisert utøver av yrket, en egnethetsprøve eller et fastsatt minimumsnivå av yrkespraksis, eller kombinasjoner av disse.
- 17) For å ta hensyn til alle situasjoner der det fremdeles ikke er fattet bestemmelser med hensyn til godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, bør den generelle ordningen utvides til de tilfellene som ikke omfattes av noen særlig ordning, enten der yrket ikke omfattes av noen av disse ordningene eller der, og selv om yrket omfattes av en slik særlig ordning, søkeren av en særlig og unntaksvis årsak ikke oppfyller vilkårene for å dra nytte av det.
- 18) Det er behov for å forenkle reglene som tillater adgang til en rekke aktiviteter innenfor industri-, forretnings- og håndverksvirksomhet i medlemsstater der disse yrkene er lovregulert, i den grad disse aktivitetene har vært utøvd i en rimelig og tilstrekkelig nylig periode i en annen medlemsstat, og samtidig beholde en ordning for automatisk godkjenning basert på yrkeserfaring for disse virksomhetene.

- 19) Fri bevegelighet og gjensidig godkjenning av kvalifikasjonsbevis for leger, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter bør være basert på det grunnleggende prinsippet om automatisk godkjenning av kvalifikasjonsbevis på grunnlag av samordnede minimumsvilkår for utdanning. I tillegg bør adgang i medlemsstatene til yrkene som lege, sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, tannlege, veterinær, jordmor og farmasøyt gjøres betinget av at utøveren innehar en gitt kvalifikasjon som sikrer at den aktuelle personen har gjennomgått en utdanning som oppfyller de fastlagte minimumsvilkårene. Denne ordningen bør suppleres av en rekke ervervede rettigheter som kvalifiserte yrkesutøvere kan dra fordel av under visse vilkår.
- 20) For å ta hensyn til særtrekken ved kvalifikasjonsordningen for leger og tannleger og den tilknyttede gjeldende fellesskapsretten på området gjensidig godkjenning, bør prinsippet om automatisk godkjenning av spesialistkompetanse for leger og tannleger som er felles for minst to medlemsstater, fortsatt gjelde for all spesialistkompetanse som er godkjent på det tidspunkt dette direktiv ble vedtatt. For å forenkle ordningen bør imidlertid automatisk godkjenning bare gjelde etter tidspunktet for ikrafttredelse av dette direktiv for de nye områdene for spesialkompetanse som er felles for minst to femtedeler av medlemsstatene. Videre er dette direktiv ikke til hinder for at medlemsstatene gjør gjensidige avtaler om automatisk godkjenning innenfor visse områder for spesialistkompetanse for leger og tannleger som medlemsstatene har felles, men som ikke automatisk blir godkjent i henhold til dette direktiv, i samsvar med medlemsstatenes egne regler.
- 21) Automatisk godkjenning av formelle kvalifikasjoner for leger med grunnutdanning bør ikke berøre medlemsstatenes kompetanse til å tilknytte disse kvalifikasjonene til yrkesvirksomhet eller ikke.
- 22) Alle medlemsstater bør godkjenne tannlegeyrket som et særlig yrke og forskjellig fra praktiserende lege, enten det foreligger spesialisering i odontostomatologi eller ikke. Medlemsstatene skal sikre at den utdanning som gis til tannleger, gir dem de ferdighetene som er nødvendige for forebyggelse, diagnostikk og behandling av misdannelser og sykdommer i tenner, munn, kjever og omkringliggende vev. Yrkesvirksomheten som tannlege bør utføres av innehavere av en kvalifikasjon som tannlege, slik det er fastsatt i dette direktiv.
- 23) Det synes ikke ønskelig å fastsette standardisert utdanning for jordmødre for samtlige medlemsstater. Disse bør isteden ha størst mulig frihet til å organisere slik utdanning.
- 24) Med henblikk på å forenkle dette direktiv bør det vises til begrepet «farmasøyt» for å avgrense virkeområdet til de bestemmelser som gjelder automatisk godkjenning av kvalifikasjonene, men uten at dette berører de særlige bestemmelsene i nasjonal lovgivning som omhandler denne yrkesvirksomheten.
- 25) Innehavere av kvalifikasjoner som farmasøyt er spesialister på legemidler og bør i prinsippet ha adgang til et minimumsområde av yrkesvirksomheter på dette feltet i samtlige medlemsstater. Når dette minimumsområdet skal defineres, bør dette direktiv verken medvirke til å begrense den yrkesvirksomheten som er tilgjengelige for farmasøyter i medlemsstatene, særlig med hensyn til biomedisinske analyser, eller opprette noe monopol for disse yrkesutøverne, etter som dette kun henholder til medlemsstatenes myndighetsområde. Bestemmelsene i dette direktiv berører ikke

medlemsstatenes mulighet til å innføre ytterligere betingelser vedrørende utdanning for å gi adgang til yrkesvirksomhet som ikke omfattes av det samordnede minimumsområdet av yrkesvirksomheter. Dette betyr at verstsater bør kunne innføre slike betingelser for de av medlemsstatens borgere som innehar kvalifikasjoner som omfattes av automatisk godkjenning i henhold til dette direktiv.

- 26) Dette direktiv har ikke til hensikt å samordne alle vilkår for adgang til yrkesvirksomhet innenfor området farmasi og utøvelsen av denne yrkesvirksomheten. Særlig bør den geografiske fordelingen av apoteker og monopol for utlevering av legemidler fortsatt være en sak for medlemsstatene. Dette direktiv endrer ikke lovgivningsmessige, forskriftsmessige og administrative bestemmelser i medlemsstatene som forbyr selskaper å utøve visse farmasitilknyttede yrkesvirksomheter eller som underlegger utøvelsen av slik yrkesvirksomhet særlige vilkår.
- 27) Arkitektonisk utforming, bygningers kvalitet, deres harmoniske innpassing i omgivelsene, respekt for det naturlige og bymessige miljø, samt den felles og private kulturarv, er av offentlig interesse. Gjensidig godkjenning av kvalifikasjoner bør derfor være basert på kvalitative og kvantitative kriterier som sikrer at innehavere av godkjente kvalifikasjoner er i stand til å forstå og omsette behovene hos enkeltpersoner, samfunnsgrupper og myndigheter med hensyn til romplanlegging, utforming, organisering og oppføring av strukturer, bevaring og utnyttelse av den arkitektoniske kulturarven, samt vern av naturlige balanser.
- 28) Nasjonale regler på området arkitektur og vedrørende adgang til og utøvelse av en arkitekts yrkesvirksomhet kan variere mye i omfang. I de fleste medlemsstater utøves arkitektvirksomhet juridisk eller faktisk av personer med tittelen arkitekt, enten alene eller sammen med en annen tittel, uten at disse personer dermed har enerett til utøvelsen av denne virksomheten, med mindre noe annet er bestemt ved lov. Ovennevnte virksomheter eller enkelte av dem kan også utøves av andre yrkesgrupper, særlig ingeniører som har fått spesialutdanning innenfor bygningsfag og byggekunst. Med henblikk på å forenkle dette direktiv bør det vises til begrepet «arkitekt» for å avgrense virkeområdet til de bestemmelser som gjelder automatisk godkjenning av kvalifikasjonene på området arkitektur, men uten at dette berører de særlige bestemmelsene i nasjonal lovgivning som omhandler denne virksomheten.
- 29) Der en yrkessammenslutning eller organisasjon på nasjonalt plan og på fellesskapsplan for et lovregulert yrke fremmer en begrunnet anmodning om særlige bestemmelser for godkjenning av kvalifikasjoner på grunnlag av samordning av minstekrav for utdanning, skal Kommisjonen vurdere om det er hensiktsmessig å vedta et forslag til endring av dette direktiv.
- 30) For å sikre effektiviteten til ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, bør ensartede formaliteter og regler for framgangsmåter samt visse detaljer vedrørende utøvelsen av yrket definieres for gjennomføringen av ordningen.
- 31) Siden samarbeid mellom medlemsstatene og mellom disse og Kommisjonen med sannsynlighet vil lette gjennomføringen av dette direktiv og overensstemmelse med de forpliktelsene som følger av direktivet, bør måtene for samarbeid organiseres.
- 32) Innføringen på fellesskapsplan av yrkesbevis fra yrkessammenslutninger og -organisasjoner vil kunne lette mobiliteten av fagfolk, særlig ved å gjøre utveksling av

informasjon mellom de respektive vertsstatene og hjemstatene raskere. Dette yrkesbeviset bør gjøre det mulig å overvåke yrkeskarrieren til fagfolk som etablerer seg i ulike medlemsstater. Slike yrkesbevis kan inneholde informasjon, men under full respekt for bestemmelser om vern av personopplysninger, om fagpersonens yrkeskvalifikasjoner (universitet eller utdanningsinstitusjon, tilegnede kvalifikasjoner, yrkeserfaring), vedkommendes juridiske etablering, pålagte straffetiltak i forbindelse med yrket og detaljer vedrørende relevant vedkommende myndighet.

- 33) Etableringen av et nettverk av kontaktpunkter som har som oppgave å gi borgerne i medlemsstatene informasjon og støtte, vil gjøre det mulig å sikre godkjenningsordningens åpenhet. Disse kontaktpunktene vil gi alle borgere som anmoder om det, og Kommisjonen alle opplysninger og adresser som er relevante for framgangsmåten for godkjenning. Utpeking av ett enkelt kontaktpunkt av hver enkelt medlemsstat innenfor dette nettverket påvirker ikke organiseringen av kompetanse på nasjonalt plan. Dette forhindrer i særlig grad ikke at det på nasjonalt plan utpekes flere kontorer, der det utpekt kontaktpunktet innenfor det forannevnte nettverket har ansvar for å samordne de andre kontorene og om nødvendig informere borgerne om detaljer vedrørende relevant vedkommende kontor.
- 34) Administrering av de ulike godkjenningsordningene som opprettes av sektordirektivene og den generelle ordningen har vist seg å være tungvint og komplisert. Det er derfor et behov for å forenkle administrasjonen og ajourføre dette direktiv for å ta hensyn til vitenskapelige og tekniske framsteg, særlig der minimumsvilkårene for utdanning blir samordnet med henblikk på automatisk godkjenning av kvalifikasjoner. For dette formål bør det opprettes en enkelt komité for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, og det bør sikres at representanter for yrkesorganisasjoner, også på fellesskapsplan, blir involvert i passende grad.
- 35) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽¹⁾.
- 36) Medlemsstatenes utarbeidelse av en periodisk rapport om gjennomføringen av dette direktiv, som skal inneholde statistiske opplysninger, vil gjøre det mulig å fastsette virkningen av ordningen for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.
- 37) Det bør foreligge en egnet framgangsmåte for å treffen midlertidige tiltak dersom anvendelsen av noen bestemmelse i dette direktiv skulle støte på større vanskeligheter i en medlemsstat.
- 38) Bestemmelsene i dette direktiv påvirker ikke medlemsstatenes myndighet når det gjelder organiseringen av sine respektive nasjonale trygdeordninger og fastsettelse av de aktiviteter som må utøves under disse ordningene.
- 39) I lys av hvor fort den teknologiske endringen og de vitenskapelige framstegene skjer, er livslang læring av særlig betydning for et stort antall yrker. I denne sammenheng er det opp til medlemsstatene å vedta de detaljerte ordningene som fagfolk, gjennom egnet

⁽¹⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

vedvarende opplæring, vil kunne benytte til å holde seg ajour med de tekniske og vitenskapelige framstegene.

- 40) Ettersom formålene for dette direktiv, nemlig rasjonalisering, forenkling og forbedring av reglene for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, ikke i tilstrekkelig grad kan nås av de enkelte medlemsstatene og derfor bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går dette direktiv ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 41) Dette direktiv berører ikke anvendelsen av traktatens artikkel 39 nr. 4 og artikkel 45 som blant annet omhandler notarius publicus.
- 42) Når det gjelder etableringsrett og tjenesteytelse, berører dette direktiv ikke andre særlige rettsbestemmelser vedrørende godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, som for eksempel slike som foreligger innenfor områdene transport, forsikringsformidlere og revisorer som foretar lovfestet revisjon. Dette direktiv påvirker ikke anvendelsen av rådsdirektiv 77/249/EØF av 22. mars 1977 med henblikk på å lette den faktiske gjennomføring av advokaters adgang til å yte tjenester⁽¹⁾, eller av europaparlaments- og rådsdirektiv 98/5/EF av 16. februar 1998 om lettelse av adgangen til å utøve advokatyrket på permanent grunnlag i en annen medlemsstat enn staten der den faglige kvalifikasjonen er ervervet⁽²⁾. Godkjenning av advokaters yrkeskvalifikasjoner for umiddelbar etablering under denne yrkestittet i vertsstaten bør omfattes av dette direktiv.
- 43) I den utstrekning de blir lovregulert, omfatter dette direktiv også frie yrker, som i henhold til dette direktiv er yrker som praktiseres på grunnlag av relevante yrkeskvalifikasjoner, personlig, ansvarlig og yrkesmessig selvstendig, av personer som yter intellektuelle og konseptuelle tjenester i klientens og allmennhetens interesse. Utøvelsen av yrket kan i medlemsstatene og i samsvar med traktaten være underlagt særlige rettslige begrensninger basert på nasjonal lovgivning og på lovbestemmelser fastsatt ensidig i den enkelte medlemsstat innenfor denne rammen av de respektive representative yrkesorganene, som trygger og utvikler sin yrkesprofesjon og tjenestekvalitet og relasjonsfortrolighet overfor klienten.
- 44) Dette direktiv berører ikke tiltak som er nødvendig for å sikre et høyt nivå av helse- og forbrukervern —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

AVDELING I

GENERELLE BESTEMMELSER

⁽¹⁾ EFT L 78 av 26.3.1977, s. 17. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.
⁽²⁾ EFT L 77 av 14.3.1998, s. 36. Direktivet sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.

Artikkkel 1

Formål

Ved dette direktiv fastsettes de regler etter hvilke en medlemsstat som krever bestemte yrkeskvalifikasjoner for adgang til eller utøvelse av et regulert yrke på sitt territorium (heretter kalt «vertsstaten»), skal godkjenne yrkeskvalifikasjoner for adgang til og utøvelse av nevnte yrke som er oppnådd i en eller flere andre medlemsstater (heretter kalt «hjemstaten») og som tillater innehaveren av de nevnte kvalifikasjoner å utøve det samme yrket der, som gir grunnlag for adgang til og utøvelse av det nevnte yrket.

Artikkkel 2

Virkeområde

1. Dette direktiv kommer til anvendelse på alle borgere i en medlemsstat som ønsker å utøve et lovregulert yrke, herunder frie yrker, i en annen medlemsstat enn der de tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner, enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønnsmottaker.
2. Alle medlemsstater kan i samsvar med egen lovgivning tillate borgere av andre medlemsstater som innehar kvalifikasjonsbevis som ikke er ervervet i en medlemsstat, å utøve et lovregulert yrke i betydningen i artikkel 3 nr. 1 bokstav a) på sitt territorium. Når det gjelder yrker som omfattes av avdeling III kapittel III, skal denne første godkjenningen skje i overensstemmelse med de minstekrav for utdanning som er fastsatt i nevnte kapittel.
3. Der det for et gitt lovregulert yrke foreligger andre særlige ordninger direkte knyttet til godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som er opprettet i et eget instrument i henhold til fellesskapsretten, kommer de tilsvarende bestemmelser i dette direktiv ikke til anvendelse.

Artikkkel 3

Definisjoner

1. I dette direktiv menes med:
 - a) «lovregulert yrke», en yrkesvirksomhet eller gruppe av yrkesvirksomheter, der adgang til yrket, utøvelse av yrket eller en eller flere av formene for utøvelse av yrket er underlagt, direkte eller indirekte i henhold til lover eller forskrifter, et krav om besittelse av særlige yrkeskvalifikasjoner; særlig bruk av en yrkestittel som er begrenset av lover eller forskrifter til innehavere av en gitt faglig kvalifikasjon, utgjør en form for utøvelse. I tilfeller der første punktum i denne definisjonen ikke kommer til anvendelse, skal et yrke som omhandlet i nr. 2 behandles som et lovregulert yrke,
 - b) «yrkeskvalifikasjoner», kvalifikasjoner bevitnet med kvalifikasjonsbevis, en kompetanseattest som nevnt i artikkel 11, bokstav a) i), og/eller yrkeserfaring,
 - c) «kvalifikasjonsbevis», diplomer, atester og annen dokumentasjon utstedt av en myndighet i en medlemsstat utpekt i henhold til lov- eller forskriftsbestemmelser i vedkommende medlemsstat og som dokumenterer en bestått yrkesrettet utdanning som i hovedsak er ervervet i Fellesskapet. I tilfeller der første punktum i denne definisjonen

ikke kommer til anvendelse, skal kvalifikasjonsbevis som nevnt i nr. 3, behandles som kvalifikasjonsbevis,

- d) «vedkommende myndighet», enhver myndighet eller ethvert organ som er særlig bemyndiget av en medlemsstat til å utstede eller motta diplomer for utdanning og andre dokumenter eller opplysninger og til å motta de søknader og fatte de beslutninger som er nevnt i dette direktiv,
- e) «lovregulert utdanning», enhver utdanning som er særlig rettet mot utøvelsen av et gitt yrke og som omfatter ett eller flere kurs, eventuelt supplert med yrkesrettet opplæring eller med en praktisk eller faglig prøveperiode.

Strukturen i og nivået på den yrkesrettede utdanningen eller den praktiske eller faglige prøveperioden skal fastsettes ved lov eller forskrift av vedkommende medlemsstat eller overvåkes eller godkjennes av den myndighet som er utpekt for dette formål,

- f) «yrkeserfaring», faktisk og lovlige utøvelse av det aktuelle yrket i en medlemsstat,
- g) «prøveperiode», utøvelse av et lovregulert yrke i verstsaten under tilsyn av en kvalifisert utøver av dette yrket, en slik tilsynsperiode suppleres eventuelt med ytterligere utdanning. Perioden med praksis under tilsyn skal være gjenstand for en vurdering. De nærmere reglene for prøveperioden og vurderingen av denne, samt status for en vandrearbeider under tilsyn, skal fastsettes av vedkommende myndighet i verstsaten.

Den status en person har i verstsaten i perioden med praksis under tilsyn, særlig med hensyn til oppholdsrett, samt forpliktelser, sosiale rettigheter og ytelsjer, stønader og vederlag, skal fastsettes av vedkommende myndigheter i vedkommende medlemsstat i samsvar med gjeldende fellesskapsrett,

- h) «egnethetsprøve», en prøve avgrenset til søkerens faglige kunnskaper som gjennomføres av vedkommende myndigheter i vedkommende verstsatt med sikte på å vurdere søkerens evne til å utøve et lovregulert yrke i medlemsstaten. For at denne prøven skal kunne gjennomføres, skal vedkommende myndigheter utarbeide en liste over fag som, på grunnlag av en sammenligning mellom den utdanning og opplæring som kreves i medlemsstaten og den utdanningen eller opplæringen søkeren har, ikke dekkes av det diplom eller andre kvalifikasjonsbevis søkeren er i besittelse av.

Egnethetsprøven skal ta hensyn til at søkeren er en kvalifisert yrkesutøver i hjemstaten eller den seneste oppholdsstaten. Prøven skal omfatte fag som velges fra listen, og som det er en vesentlig forutsetning å ha kunnskap om for å kunne utøve det aktuelle yrket i verstsaten. Prøven kan også omfatte kunnskap om faglige regler som gjelder for den aktuelle virksomhet i verstsaten.

Vedkommende myndigheter i verstsaten skal fastsette detaljerte regler for anvendelse av egnethetsprøven og hvilken status en søker som ønsker å forberede seg til egnethetsprøven, skal ha i verstsaten.

- i) «leder for et foretak», enhver person som i et foretak innenfor den aktuelle bransje har utøvd en virksomhet
 - i) som leder av et foretak eller av en filial av et foretak, eller

- ii) som stedfortreder for eieren eller lederen av et foretak der dette innebærer ansvar tilsvarende eierens eller lederens ansvar, eller
 - iii) som leder tillagt oppgaver av forretningsmessig og/eller teknisk art samt ansvar for én eller flere av foretakets avdelinger.
2. Et yrke praktisert av medlemmene av en yrkessammenslutning eller -organisasjon på listen i vedlegg I skal behandles som et lovregulert yrke.

Formålet med yrkessammenslutningene eller -organisasjonene nevnt i første ledd er særlig å fremme og opprettholde en høy standard innenfor det aktuelle yrket. For dette formål er disse godkjent i en særlig form av en medlemsstat og tildeler kvalifikasjonsbevis til sine medlemmer, sikrer at medlemmene respekterer de reglene for yrkesutøvelse de fastsetter, og tildeler sine medlemmer retten til å bruke en tittel eller en forkortelse eller til å dra fordel av en status som tilsvarer slike formelle kvalifikasjoner.

Hver gang en medlemsstat godkjenner en yrkessammenslutning eller –organisasjon som nevnt i første ledd, skal dette meddeles Kommisjonen som skal offentliggjøre dette i form av en egnet opplysning i *Den europeiske unions tidende*.

3. Kvalifikasjonsbevis utstedt av en tredjestat skal anses som et kvalifikasjonsbevis dersom innehaveren har tre års yrkeserfaring i det aktuelle yrket i territoriet til den medlemsstat som godkjente det omtalte kvalifikasjonsbeviset i samsvar med artikkel 2 nr. 2, som er godkjent av denne medlemsstaten.

Artikkkel 4

Virkninger av godkjenningen

1. Vertsstatens godkjenning av yrkeskvalifikasjoner tillater at den begunstigede i den aktuelle medlemsstaten får adgang til det samme yrket som vedkommende er kvalifisert til i hjemstaten og til å utøve det i vertsstaten under samme vilkår som medlemsstatens borgere.
2. For dette direktivs formål er yrket som søkeren ønsker å utøve i vertsstaten det samme som denne er kvalifisert for i sin hjemstat dersom virksomheten yrket omfatter er tilsvarende.

AVDELING II

FRI YTELSE AV TJENESTER

Artikkkel 5

Prinsippet om fri ytelse av tjenester

1. Uten at det berører de særlige bestemmelsene i fellesskapsretten og artikkel 6 og 7 i dette direktiv, skal medlemsstatene ikke, av noen grunn knyttet til yrkeskvalifikasjoner, begrense den frie ytelsen av tjenester i en annen medlemsstat

- a) dersom tjenesteyteren er lovlig etablert i en medlemsstat med det formål å utøve det samme yrket der (heretter kalt «etableringsstaten»), og
- b) der tjenesteyteren flytter, dersom denne har utøvd nevnte yrke i etableringsstaten i minst to år i løpet av de siste ti år før ytelsen av tjenestene og yrket ikke har vært lovregulert i denne medlemsstaten. Vilkåret om to års utøvelse kommer ikke til anvendelse når enten yrket eller utdanningen og opplæringen som fører fram til yrket, er lovregulert.

2. Bestemmelsene i denne avdeling kommer bare til anvendelse der tjenesteyteren flytter til territoriet til vertsstaten for der å utøve, på midlertidig og tilfeldig grunnlag, det yrket som er nevnt i nr. 1.

Tjenesteytelsens midlertidige og tilfeldige art skal vurderes fra sak til sak, særlig i forhold til ytelsens varighet, hyppighet, regelmessighet og kontinuitet.

3. Når en tjenesteyter flytter, skal denne være underlagt de regler som gjelder yrket av faglig, lovgivningsmessig eller administrativ art som er direkte knyttet til yrkeskvalifikasjoner, som for eksempel definisjon av yrket, bruken av titler og alvorlig yrkesmessig forsømmelse som er direkte og i særlig grad knyttet til forbrukervern og sikkerhet, samt disiplinærbestemmelser som kommer til anvendelse i vertsstaten overfor fagfolk som utøver det samme yrket i denne medlemsstaten.

Artikkelf 6

Unntak

I henhold til artikkel 5 nr. 1 skal vertsstaten unnta tjenesteytere som er etablert i en annen medlemsstat fra de krav den pålegger fagfolk etablert på vertsstatens territorium knyttet til

- a) godkjenning av, registrering i eller medlemskap i en yrkesorganisasjon eller et yrkesorgan. For å lette anvendelsen av de gjeldende disiplinærbestemmelserne på medlemsstatenes territorium i samsvar med artikkel 5 nr. 3, kan medlemsstatene enten fastsette en automatisk midlertidig registrering eller proforma medlemskap i en slik yrkesorganisasjon eller et slikt yrkesorgan, forutsatt at slik registrering eller medlemskap ikke på noen måte forsinker eller kompliserer ytelsen av tjenester og ikke medfører tilleggskostnader for tjenesteyteren. En kopi av erklæringen og eventuelt av fornyelsen nevnt i artikkel 7 nr. 1, sammen med, for yrker som har sammenheng med offentlig helse og sikkerhet som nevnt i artikkel 7 nr. 4 eller som drar fordel av automatisk godkjenning i henhold til avdeling III kapittel III, en kopi av dokumentene nevnt i artikkel 7 nr. 2, skal oversendes av vedkommende myndighet til vedkommende yrkesorganisasjon eller -organ, og skal for dette formål utgjøre automatisk midlertidig registrering eller proforma medlemskap,
- b) registrering i et offentlig trygdeordningsorgan med det formål å foreta avregninger knyttet til virksomhet som utøves til fordel for forsikrede personer med en forsikringsgiver.

Tjenesteyteren skal imidlertid på forhånd eller dersom det haster, i etterkant, informere det organ som er nevnt i bokstav b), om de tjenester som vedkommende har ytt.

Artikkelf 7

Erklæring som skal avgis på forhånd dersom tjenesteyteren flytter

1. Medlemsstatene kan kreve at i de tilfeller der tjenesteyteren først flytter fra én medlemsstat til en annen for å yte tjenester, skal tjenesteyteren informere vedkommende myndighet i vertsstaten om dette i form av en skriftlig erklæring på forhånd, inkludert detaljer vedrørende en eventuell forsikringsdekning eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse med hensyn til yrkesansvar. En slik erklæring skal fornøyes hvert år dersom tjenesteyteren har til hensikt å yte midlertidige eller tilfeldige tjenester i den aktuelle medlemsstaten i løpet av året. Tjenesteyteren kan selv velge hvordan denne erklæringen meddeles.
2. Første gang tjenestene ytes, eller dersom det foreligger en vesentlig endring av de forhold som omhandles av dokumentene, kan medlemsstatene dessuten kreve at erklæringen ledsages av følgende dokumenter:
 - a) Bevis på tjenesteyterens nasjonalitet.
 - b) En bevitnelse som bekrefter at innehaveren er lovlig etablert i en medlemsstat med det formål å utøve den aktuelle virksomheten samt at tjenesteyteren ikke er forbudt å praktisere, også eventuelt midlertidig, på den tiden bevitnelsen innsendes.
 - c) Kvalifikasjonsbevis.
 - d) For tilfeller nevnt i artikkelf 5 nr. 1 bokstav b), alle former for dokumentasjon på at tjenesteyteren har utøvd den aktuelle virksomheten i minst to år i løpet av de siste ti årene.
 - e) For yrker innenfor sikkerhetsbransjen, der medlemsstaten krever dette for egne borgere, dokumentasjon på at utøveren ikke er dømt for noe straffbart forhold.
3. Tjenesten skal ytes under yrkestittelen i etableringsstaten, i den grad en slik tittel eksisterer i vedkommende medlemsstat for den aktuelle yrkesvirksomheten. Denne tittelen skal angis på det offisielle språket eller på ett av de offisielle språkene i etableringsstaten på en slik måte at det unngås forveksling med yrkestittelen i vertsstaten. Der det ikke finnes noen yrkestittel i etableringsstaten, skal tjenesteyteren angi sine formelle kvalifikasjoner på det offisielle språket eller ett av de offisielle språkene i vedkommende medlemsstat. Unntaksvis kan tjenesten ytes under yrkestittelen i bruk i vertsstaten når det gjelder tilfeller nevnt i avdeling III kapittel III.
4. For førstegangs ytelse av tjenester, når det gjelder lovregulerte yrker som har sammenheng med offentlig helse eller sikkerhet og som ikke drar fordel av automatisk godkjenning i henhold til avdeling III kapittel III, kan vedkommende myndighet i vertsstaten kontrollere de faglige kvalifikasjonene til tjenesteyteren før førstegangs ytelse av tjenester. En slik forhåndskontroll skal bare være mulig der formålet med kontrollen er å unngå alvorlig skade for tjenestemottakerens helse eller sikkerhet på grunn av manglende yrkeskvalifikasjoner fra tjenesteyterens side, og der dette ikke går ut over det som er nødvendig for dette formål.

Innen høyst én måned etter mottak av erklæringen og ledsagende dokumenter skal vedkommende myndighet bestrebe seg på å informere tjenesteyteren om sin beslutning om å

ikke kontrollere tjenesteyterens kvalifikasjoner eller om resultatet av en slik kontroll. Der det foreligger vansker som vil føre til forsinkelse, skal vedkommende myndighet underrette tjenesteyteren senest innen én måned om grunnen til forsinkelsen og tidsplanen for en beslutning, som må være fattet senest to måneder etter mottak av fullstendig dokumentasjon.

Der det foreligger en vesentlig forskjell mellom de faglige kvalifikasjonene til tjenesteyteren og den utdanningen som kreves i verstsaten, og i den utstrekning denne forskjellen er slik at den kan være skadelig for offentlig helse eller sikkerhet, skal verstsaten gi tjenesteyteren mulighet til å vise, særlig ved hjelp av en egnethetsprøve, at denne har skaffet seg den manglende kunnskapen eller kompetansen. I alle tilfeller må det bli mulig å yte tjenesten innen én måned etter at en beslutning er fattet i samsvar med forrige ledd.

Dersom det ikke foreligger noen reaksjon fra vedkommende myndighet innen fristene i forrige ledd, kan tjenesten ytes.

I tilfeller der kvalifikasjoner er blitt verifisert i henhold til dette nummer, skal tjenesten kunne ytes under yrkestittelen i verstsaten.

Artikkkel 8

Administrativt samarbeid

1. Vedkommende myndigheter i verstsaten kan, for hvert tilfelle av tjenesteyting, be vedkommende myndigheter i etableringsstaten om å gi all informasjon som er relevant for lovligheten av tjenesteyterens etablering og dennes redelige atferd, samt om fravær av eventuelle disiplinære eller kriminelle forhold av yrkesmessig art. Vedkommende myndigheter i etableringsstaten skal gi disse opplysningene i samsvar med bestemmelsene i artikkkel 56.
2. Vedkommende myndigheter skal sikre utveksling av all informasjon som er nødvendig for at klager fra en mottaker av en tjeneste mot en tjenesteyter skal bli fulgt opp på riktig måte. Mottakere skal informeres om resultatet av klagen.

Artikkkel 9

Opplysninger som skal gis til mottakere av tjenesten

I tilfeller der tjenesten ytes i henhold til yrkestittelen til etableringsstaten eller i henhold til den formelle kvalifikasjonen til tjenesteyteren, kan vedkommende myndigheter i verstsaten, i tillegg til de andre opplysningkravene som finnes i fellesskapsretten, kreve at tjenesteyteren gir mottakeren av tjenesten alle eller visse av følgende opplysninger:

- a) Dersom tjenesteyteren er registrert i et handelsregister eller tilsvarende offentlig register, det registeret der tjenesteyteren er registrert, vedkommendes registreringsnummer, eller en tilsvarende måte å identifisere opplysninger i det nevnte registeret.
- b) Dersom virksomheten er underlagt autorisasjon i etableringsstaten, navnet på og adressen til vedkommende tilsynsmyndighet.

- c) Eventuell yrkessammenslutning eller tilsvarende organ som tjenesteyteren er registrert i.
- d) Tjenesteyterens yrkestittel, eller der det ikke eksisterer noen slik tittel, tjenesteyterens bevis på tjenesteyterens formelle kvalifikasjoner og i hvilken medlemsstat det ble tildelt.
- e) Dersom tjenesteyteren utøver en virksomhet som er underlagt merverdiavgift (MVA), registreringsnummeret for merverdiavgift som nevnt i artikkel 22 nr. 1 i det sjette rådsdirektiv 77/388/EØF av 17. mai 1977 om harmonisering av medlemsstatenes lovgivning med hensyn til omsetningsavgift — Felles merverdiavgiftssystem: ensartet avgiftsgrunnlag¹
- f) Detaljer vedrørende eventuell forsikringsdekning eller andre former for personlig eller kollektiv beskyttelse med hensyn til yrkesansvar.

AVDELING III

ETABLERINGSADGANG

KAPITTEL I

Generell ordning for godkjenning av kvalifikasjonsbevis

Artikkel 10

Virkeområde

Dette kapittel kommer til anvendelse på alle yrker som ikke omfattes av kapittel II og III i denne avdeling og i følgende tilfeller der søkeren, av særlige og unntaksvise årsaker, ikke oppfyller vilkårene fastsatt i de nevnte kapitler:

- a) For virksomheter på listen i vedlegg IV, når vandrearbeideren ikke oppfyller kravene i artikkel 17, 18 og 19.
- b) For leger med grunnutdanning, leger med spesialistutdanning, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, spesialistutdannede tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter, når vandrearbeideren ikke oppfyller kravene til effektiv og lovlig yrkespraksis som omhandlet i artikkel 23, 27, 33, 37, 39, 43 og 49.
- c) For arkitekter, når vandrearbeideren innehar kvalifikasjonsbevis som ikke finnes på listen i vedlegg V nr.. 5.7.
- d) Uten at det berører artikkel 21 nr. 1, 23 og 27, for leger, sykepleiere, tannleger, veterinærer, jordmødre, farmasøyter og arkitekter som har kvalifikasjonsbevis som spesialister, som må følge den opplæringen som fører til at de oppnår en tittel som nevnt

(¹) EFT L 145 av 13.6.1977, s. 1. Direktivet sist endret ved direktiv 2004/66/EF (EUT L 168 av 1.5.2004, s. 35).

på listen i vedlegg V nr. 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 og 5.7.1, og bare for godkjenning av relevant spesialfelt.

- e) For sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie og spesialsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist utstedt etter gjennomført utdanning som fører til at de oppnår en tittel på listen i vedlegg V nr. 5.2.2, når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den relevante yrkesvirksomheten utøves av spesalsykepleiere uten utdanning som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie.
- f) For spesalsykepleiere uten utdanning i alminnelig sykepleie, når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den relevante yrkesvirksomheten utøves av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, spesalsykepleiere uten utdanning som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie eller spesalsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist utstedt etter gjennomført utdanning som fører til at de oppnår en av titlene på listen i vedlegg V nr. 5.2.2.
- g) For vandrearbeidere som oppfyller kravene i artikkel 3 nr. 3.

Artikkel 11

Kvalifikasjonsnivåer

For anvendelsen av artikkel 13 er de faglige kvalifikasjonene ordnet i grupper i nivåer, slik det er beskrevet nedenfor:

- a) En kompetanseattest utstedt av vedkommende myndighet i hjemstaten utpekt i henhold til lov- eller forskriftsbestemmelser i vedkommende medlemsstat, på grunnlag av
 - i) enten et opplæringskurs som ikke utgjør noen del av en attest eller et diplom i betydningen til bokstav b), c), d) eller e), eller en særskilt eksamen uten forutgående opplæring, eller utøvelse av yrket på heltid i en medlemsstat i tre sammenhengende år eller av tilsvarende varighet på deltid i løpet av de siste ti årene, eller
 - ii) generell utdanning fra grunnskole eller videregående skole, med bevitnelse om at innehaveren har ervervet generell kunnskap.
- b) En attest som bevitner en bestått fullføring av videregående undervisning,
 - i) enten av generell karakter, supplert av annet studium eller annen yrkesrettet utdanning enn den som er nevnt under bokstav c), og/eller av en praktisk eller faglig praksisperiode som krevdes i tillegg til nevnte studium, eller
 - ii) av teknisk eller faglig karakter, eventuelt supplert av et studium eller en yrkesrettet utdanning som nevnt under i), og/eller av en praktisk eller faglig praksisperiode som krevdes i tillegg til nevnte studium.
- c) Et diplom som bevitner bestått fullføring av
 - i) enten en annen utdanning ut over videregående utdanning enn det som er nevnt under bokstav d) og e), av minst ett års varighet, eller av tilsvarende varighet på

- deltid, der et av opptaksvilkårene vanligvis er at søkeren har bestått en videregående utdanning som er nødvendig for å oppnå adgang til universitet eller høyere utdanning eller fullføring av tilsvarende skoleutdanning ut over videregående utdanning, samt den yrkesrettede utdanning som måtte kreves i tillegg til utdanning ut over videregående utdanning,
- ii) eller når det gjelder et lovregulert yrke, opplæring med en særlig struktur, inkludert i vedlegg II, tilsvarende opplæringsnivået under punkt i), som gir en sammenlignbar yrkesmessig standard og som forbereder utøveren til et sammenlignbart nivå med hensyn til ansvar og funksjoner. Listen i vedlegg II kan endres i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 for å ta hensyn til opplæring som oppfyller kravene i forrige punktum.
- d) Et diplom som bevitner at innehaveren har bestått en utdanning ut over videregående utdanning av minst tre års og ikke mer enn fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, ved et universitet eller en høyere utdanningsinstitusjon eller en annen institusjon på tilsvarende utdanningsnivå, samt at vedkommende har bestått den yrkesrettede utdanningen som kreves i tillegg til utdanning ut over videregående utdanning.
- e) Et diplom som viser at innehaveren har bestått en utdanning ut over videregående utdanning av minst fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, ved et universitet eller en institusjon for høyere utdanning eller en annen institusjon på tilsvarende utdanningsnivå og, eventuelt, at vedkommende har bestått den yrkesrettede utdanningen som kreves i tillegg til utdanning ut over videregående utdanning.

Artikkelf 12

Likebehandling av kvalifikasjoner

Alle kvalifikasjonsbevis eller sett av kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat, som bevitner bestått utdanning innenfor Fellesskapet og som er godkjent av vedkommende medlemsstat som å være på et tilsvarende nivå og som gir innehaveren de samme rettigheter med hensyn til adgang til eller utøvelse av et yrke eller forbereder kandidaten for utøvelse av vedkommende yrke, skal behandles som et kvalifikasjonsbevis av den type som omfattes av artikkel 11, inkludert det aktuelle nivået.

Alle yrkeskvalifikasjoner, selv om de ikke oppfyller kravene i gjeldende lov- eller forskriftsbestemmelser i hjemstaten for adgang til eller utøvelse av et yrke, som gir innehaveren rettigheter i henhold til disse bestemmelsene, skal også behandles som slike kvalifikasjonsbevis under de samme vilkår som i første ledd. Dette gjelder særlig dersom hjemstaten hever nivået for den utdanning som kreves for adgang til et yrke og for utøvelse av dette yrket, og dersom en enkeltperson som har gjennomgått den tidligere utdanningen, som nå ikke oppfyller kravene i den nye kvalifikasjonen, drar fordel av ervervede rettigheter i henhold til nasjonale lov- eller forskriftsbestemmelser; i slike tilfeller, og for anvendelsen av artikkel 13, blir den tidligere utdanningen av vertssstaten å anse som å tilsvare nivået for den nye utdanningen.

Artikkelf 13

Vilkår for godkjenning

1. Dersom adgang til eller utøvelse av et lovregulert yrke i en verstsstat er betinget av at utøveren innehar særlige yrkeskvalifikasjoner, skal vedkommende myndighet i vedkommende medlemsstat tillate adgang til og utøvelse av dette yrket, under de samme vilkår som gjelder for medlemsstatens borgere, for søkeres som innehar kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis som kreves av en annen medlemsstat for å få adgang til og kunne utøve nevnte yrke på vedkommende medlemsstats territorium.

Kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis skal oppfylle følgende vilkår:

- a) De skal være utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat, utpekt i samsvar med lov- eller forskriftsbestemmelser i vedkommende medlemsstat.
 - b) De skal bevitne et nivå av yrkeskvalifikasjoner som minst tilsvarer nivået umiddelbart under det nivået som kreves i verstsstaten, slik det er beskrevet i artikkelf 11.
2. Adgang til og utøvelse av yrket, slik det er beskrevet i nr. 1, skal også gis til søkeres som har utøvd det yrket det som er nevnt til i nevnte nummer på heltid i to år i løpet av de foregående ti årene i en annen medlemsstat som ikke lovregulerer det aktuelle yrket, forutsatt at de innehar en eller flere kompetanseattester eller kan dokumentere kvalifikasjonsbevis.

Kompetanseattester og kvalifikasjonsbevis skal oppfylle følgende vilkår:

- a) De skal være utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat, utpekt i samsvar med lov- eller forskriftsbestemmelser i vedkommende medlemsstat.
- b) De skal bevitne et nivå av yrkeskvalifikasjoner som minst tilsvarer nivået umiddelbart under det nivået som kreves i verstsstaten, slik det er beskrevet i artikkelf 11.
- c) De skal bevitne at innehaveren er forberedt til å utøve det aktuelle yrket.

De to årene med yrkeserfaring som nevnt i første ledd kan imidlertid ikke kreves dersom kvalifikasjonsbeviset som søkeren innehar, bevitner lovregulert utdanning og opplæring i betydningen til artikkelf 3 nr. 1 bokstav e) på de kvalifikasjonsnivåer som er beskrevet i artikkelf 11 bokstav b), c), d) eller e). Den lovregulerte utdanningen og opplæringen på listen i vedlegg III skal anses som slik lovregulert utdanning og opplæring på det nivå som er beskrevet i artikkelf 11 bokstav c). Listen i vedlegg III kan endres i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkelf 58 nr. 2 for å ta hensyn til lovregulert utdanning og opplæring som gir en sammenlignbar yrkesmessig standard og som forbereder utøveren til et sammenlignbart nivå med hensyn til ansvar og funksjoner.

3. Som unntak fra nr. 1 bokstav b) og nr. 2 bokstav b) skal verstsstaten tillate adgang til og utøvelse av et lovregulert yrke der adgang til dette yrket på verstsstatens territorium er betinget av at utøveren innehar en kvalifikasjon som bevitner bestått høyere utdanning eller universitetsutdanning av minst fire års varighet, og der søkeren innehar en kvalifikasjon som nevnt i artikkelf 11 bokstav c).

Artikkelf 14

Utligningstiltak

1. Artikkelf 13 er ikke til hinder for at vertssstaten pålegger søkeren å fullføre en prøveperiode på høyst tre år eller avlegge en egnethetsprøve dersom
 - a) varigheten av opplæringen søkeren framlegger kvalifikasjonsbevis for i henhold til vilkårene i artikkelf 13 nr. 1 eller 2, er minst ett år kortere enn det som kreves av vertssstaten,
 - b) utdanningen som søkeren har gjennomgått, omfatter vesentlig andre fagområder enn de som omfattes av det kvalifikasjonsbeviset som kreves i vertssstaten,
 - c) det lovregulerte yrket i vertssstaten omfatter en eller flere former for lovregulert yrkesvirksomhet som ikke eksisterer i det tilsvarende yrket i søkerens hjemstat i den betydning som framgår av artikkelf 4 nr. 2, og at forskjellen består i særlig utdanning som kreves i vertssstaten og som omfatter vesentlig andre saker enn de som omfattes av søkerens kompetanseattest eller kvalifikasjonsbevis.
2. Dersom vertssstaten gjør bruk av muligheten i nr. 1, skal den gi søkeren valget mellom en prøveperiode og en egnethetsprøve.

Der en medlemsstat med hensyn til et gitt yrke anser at det er nødvendig å fravike kravet i forrige ledd om at medlemsstaten skal gi søkeren valget mellom prøveperiode og en egnethetsprøve, skal den informere de andre medlemsstatene og Kommisjonen på forhånd og legge fram en tilstrekkelig begrunnelse for fraviket.

Dersom Kommisjonen, etter å ha mottatt alle nødvendige opplysninger, anser at fraviket nevnt i annet ledd ikke er hensiktsmessig eller at det ikke er i samsvar med fellesskapsretten, skal den innen tre måneder anmode vedkommende medlemsstat om å unnlate å treffe det planlagte tiltaket. I fravær av svar fra Kommisjonen innen den forannevnte fristen kan fraviket anvendes.

3. Som unntak fra prinsippet i nr. 2 om søkerens rett til å velge, og for yrker der utøvelsen krever nøyaktige kunnskaper om nasjonal lovgivning og der rådgivning og/eller bistand med hensyn til nasjonal lovgivning utgjør et vesentlig og fast element i yrkesvirksomheten, kan vertssstaten fastsette enten en prøveperiode eller en egnethetsprøve.

Dette kommer også til anvendelse på de tilfeller som framgår av artikkelf 10 bokstav b) og c), i artikkelf 10 bokstav d) vedrørende leger og tannleger, i artikkelf 10 bokstav f) når vandrearbeideren søker godkjenning i en annen medlemsstat der den relevante yrkesvirksomheten utøves av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie eller spesialsykepleiere som har kvalifikasjonsbevis som spesialist som følger den opplæringen som fører til at de kan benytte en tittel på listen i vedlegg V nr. 5.2.2 og i artikkelf 10 bokstav g).

I de tilfeller som omfattes av artikkelf 10 bokstav a) kan vertssstaten kreve en prøveperiode eller en egnethetsprøve dersom vandrearbeideren har til hensikt å utøve yrkesvirksomhet som selvstendig næringsdrivende eller leder for et foretak, som krever kunnskap om og anvendelse av gjeldende nasjonale særregler, forutsatt at vedkommende myndighet i vertssstaten krever

kunnskap om og anvendelse av disse nasjonale reglene for at medlemsstatens egne borgere skal få adgang til virksomheten.

4. Når det gjelder anvendelsen av nr. 1 bokstav b) og c), betyr «vesentlig andre saker» saker der kunnskap er avgjørende for utøvelsen av yrket og der den utdanningen vandrearbeideren har fått, oppviser viktige forskjeller når det gjelder varighet eller innhold i forhold til den utdanning som kreves av verstsaten.

5. Nr. 1 skal anvendes under hensyntakten til forholdsmessighetsprinsippet. Dersom verstsaten har til hensikt å kreve at søkeren fullfører en prøveperiode eller avlegger en egnethetsprøve, må den først undersøke om den kunnskapen som søkeren har ervervet ved sin yrkeserfaring i en medlemsstat eller i en tredjestat, er av en slik art at den helt eller delvis omfatter den vesentlige forskjellen som er nevnt i nr. 4.

Artikkelf 15

Fritak for utligningstiltak på grunnlag av felles plattformer

1. I denne artikkel er «felles plattformer» definert som et sett av kriterier for yrkeskvalifikasjoner som er egnet å utligne vesentlige forskjeller som er identifisert mellom eksisterende utdanningskrav for et gitt yrke i de ulike medlemsstatene. Disse vesentlige forskjellene skal klassifiseres ved en sammenligning mellom varigheten av og innholdet i opplæringen i minst to tredjedeler av medlemsstatene, inkludert alle medlemsstater som lovregulerer dette yrket. Forskjellene i innhold i utdanningen kan være resultatet av vesentlige forskjeller i hva som omfattes av yrkesutøvelsen.

2. Felles plattformer, slik de er definert i nr. 1, kan oversendes Kommisjonen av medlemsstatene eller av yrkessammenslutninger eller -organisasjoner som er representative på nasjonalt og europeisk plan. Dersom Kommisjonen, etter samråd med medlemsstatene, er av den oppfatning at et utkast til felles plattform vil lette den gjensidige godkjenningen av yrkeskvalifikasjoner, kan den legge fram utkast til tiltak i den hensikt å vedta disse i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2.

3. Der søkerens yrkeskvalifikasjoner oppfyller kriteriene fastsatt i tiltaket vedtatt i samsvar med nr. 2, skal verstsaten frafalle anvendelsen av utligningstiltak i henhold til artikkel 14.

4. Nr. 1-3 skal ikke påvirke medlemsstatenes kompetanse til å avgjøre hvilke yrkeskvalifikasjoner som kreves for utøvelse av yrker på deres territorium, og heller ikke innholdet i og organiseringen av deres ordninger for undervisning og yrkesrettet utdanning.

5. Dersom en medlemsstat anser at kriteriene fastsatt i et tiltak vedtatt i samsvar med nr. 2 ikke lenger gir tilstrekkelige garantier med hensyn til yrkeskvalifikasjoner, skal den informere Kommisjonen om dette, og Kommisjonen skal, dersom dette er hensiktsmessig, legge fram et utkast til tiltak i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2.

6. Innen 20. oktober 2010 skal Kommisjonen legge fram en rapport om gjennomføringen av denne artikkel og om nødvendig egnede forslag til endringer av denne artikkel for Europaparlamentet og Rådet.

KAPITTEL II

Godkjenning av yrkeserfaring

Artikkel 16

Krav vedrørende yrkeserfaring

Dersom adgang til eller utøvelse av en av de typene virksomhet som er oppført på listen i vedlegg IV i en medlemsstat forutsetter generell, forretningsmessig eller faglig kunnskap og ferdighet, skal vedkommende medlemsstat godkjenne tidligere utøvelse av den aktuelle virksomheten i en annen medlemsstat som tilstrekkelig bevis på slik kunnskap og ferdighet. Virksomheten må ha vært utøvd i samsvar med artikkel 17, 18 og 19.

Artikkel 17

Virksomhet nevnt på liste I i vedlegg IV

1. For virksomhet nevnt på liste I i vedlegg IV må den aktuelle virksomheten tidligere ha vært utøvd
 - a) i seks sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, eller
 - b) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst tre års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
 - c) i fire sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst to års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
 - d) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende har utøvd den aktuelle virksomheten i minst fem år som lønnsmottaker, eller
 - e) i fem sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende, der minst tre av disse årene har medført tekniske plikter og ansvar for minst én avdeling i selskapet, dersom den begunstigede for den aktuelle virksomheten kan bevise at vedkommende har fatt minst tre års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan.
2. I tilfellene under bokstav a) og d) foran må virksomheten ikke ha vært avsluttet mer enn ti år før den dato den fullstendige søknaden ble oversendt av aktuell person til vedkommende myndighet nevnt i artikkel 56.

3. Nr. 1 bokstav e) kommer ikke til anvendelse på virksomheter i gruppe ex 855, frisørvirksomhet, i ISIC-nomenklaturen.

Artikkel 18

Virksomhet nevnt på liste II i vedlegg IV

1. For virksomheten på liste II i vedlegg IV må den aktuelle virksomheten tidligere ha vært utøvd
 - a) i fem sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, eller
 - b) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst tre års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
 - c) i fire sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst to års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
 - d) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende har utøvd den aktuelle virksomheten i minst fem år som lønnsmottaker, eller
 - e) i fem sammenhengende år som lønnsmottaker, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst tre års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
 - f) i seks sammenhengende år som lønnsmottaker, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått minst to års forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan.
2. I tilfellene under bokstav a) og d) foran må virksomheten ikke ha vært avsluttet mer enn ti år før den dato den fullstendige søknaden ble oversendt av aktuell person til vedkommende myndighet nevnt i artikkel 56.

Artikkel 19

Virksomhet nevnt på liste III i vedlegg IV

1. For virksomheten på liste III i vedlegg IV må den aktuelle virksomheten tidligere ha vært utøvd

- a) i tre sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, eller
- b) i to sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende i den aktuelle virksomheten har fått forutgående opplæring, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan, eller
- c) i to sammenhengende år som selvstendig næringsdrivende eller som leder av et foretak, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende har utøvd den aktuelle virksomheten i minst tre år som lønnsmottaker, eller
- d) i tre sammenhengende år som lønnsmottaker, dersom den begunstigede kan bevise at vedkommende har fått forutgående opplæring i den aktuelle virksomheten, bevitnet ved en attest godkjent av medlemsstaten eller ansett som fullt ut tilfredsstillende av et kompetent bransjeorgan.

2. I tilfellene under bokstav a) og c) foran må virksomheten ikke ha vært avsluttet mer enn ti år før datoен da den fullstendige søknaden ble oversendt av en aktuelle personen til vedkommende myndighet nevnt i artikkkel 56.

Artikkkel 20

Endring av listene over virksomheter i vedlegg IV

Listen over virksomheter i vedlegg IV, som er gjenstand for godkjenning av yrkesfaring i henhold til artikkkel 16, kan endres i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkkel 58 nr. 2 med det formål å ajourføre eller klargjøre nomenklaturen, forutsatt at dette ikke medfører noen endring av de virksomhetene som er knyttet til de enkelte kategoriene.

KAPITTEL III

Godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav for utdanning

Avdeling 1

Generelle bestemmelser

Artikkkel 21

Prinsippet om automatisk godkjenning

1. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege som gir adgang til å utøve virksomhet som lege med grunnutdanning og spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som farmasøyt og som arkitekt, slik det framgår av listen i vedlegg V, henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 og 5.7.1, som oppfyller de minstekravene for utdanning som nevnt i henholdsvis artikkkel 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 og 46, og skal med hensyn til adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet gi slike kvalifikasjonsbevis samme

virkning på medlemsstatens territorium som kvalifikasjonsbevis som medlemsstatens selv utsteder.

Slike kvalifikasjonsbevis må være utstedt av vedkommende organer i medlemsstatene og ledsages, der dette er hensiktsmessig, av attestene på listen i vedlegg V, henholdsvis nr 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 og 5.7.1.

Bestemmelsene i første og andre ledd påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 23, 27, 33, 37, 39 og 49.

2. Alle medlemsstater skal, med det formål å utøve allmennmedisin innenfor rammen av medlemsstatens nasjonale trygdeordning, godkjenne kvalifikasjonsbevis på listen i vedlegg V, nr. 5.1.4 og som er utstedt til medlemsstatenes borgere av de andre medlemsstatene i samsvar med minstekravene for utdanning fastsatt i artikkel 28.

Bestemmelsene i forrige ledd påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 30.

3. Alle medlemsstater skal godkjenne de kvalifikasjonsbevis som jordmor, gitt til medlemsstatenes borgere av de andre medlemsstatene, som framgår av listen i vedlegg V nr. 5.5.2, og som er i overensstemmelse med minstekravene for utdanning nevnt i artikkel 40 og oppfyller kriteriene i artikkel 41, og skal med hensyn til adgang til og utøvelse av yrkesvirksomheten gi slike kvalifikasjonsbevis samme virkning på medlemsstatens territorium som kvalifikasjonsbevis som medlemsstatens selv utsteder. Denne bestemmelsen påvirker ikke de ervervede rettighetene nevnt i artikkel 23 og 43.

4. Medlemsstatene skal ikke være forpliktet til å gi virkning til kvalifikasjonsbevis nevnt i vedlegg V nr. 5.6.2, for etablering av nye apoteker åpne for allmennheten. Ved anvendelsen av dette nummer skal apoteker som har vært åpne i mindre enn tre år, også anses som nye apoteker.

5. Kvalifikasjonsbevis som arkitekt som nevnt i vedlegg V nr. 5.7.1, som er underlagt automatisk godkjenning i henhold til nr. 1, skal bevise fullføring av et utdanningskurs som ikke begynte tidligere enn i løpet av det akademiske referanseåret nevnt i nevnte vedlegg.

6. Alle medlemsstater skal gjøre adgang til og utøvelse av yrkesvirksomheten til leger, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, veterinærer, jordmødre og farmasøyter betinget av at utøveren er i besittelse av kvalifikasjonsbevis som nevnt i vedlegg V, henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2, som bevitner at vedkommende, i løpet av sin opplæring og der dette er hensiktsmessig, har ervoret de kunnskaper og ferdigheter som er nevnt i artikkel 24 nr. 3, 31 nr. 6, 34 nr. 3, 38 nr. 3, 40 nr. 3 og 44 nr. 3.

De kunnskaper og ferdigheter som er nevnt i artikkel 24 nr. 3, 31 nr. 6, 34 nr. 3, 38 nr. 3, 40 nr. 3 og 44 nr. 3, kan endres i samsvar med framgangsmåten nevnt i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer skal ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre en endring av medlemsstatens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og fysiske personers vilkår for adgang.

7. Alle medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om de lover og forskrifter de vedtar med hensyn til utstedelse av kvalifikasjonsbevis på det område dette kapittel omhandler. For

kvalifikasjonsbevis på området nevnt i avdeling 8, skal denne underretningen i tillegg rettes til de andre medlemsstatene.

Kommisjonen skal offentliggjøre en egnet melding i *Den europeiske unions tidende*, og angi hvilke titler som er vedtatt av medlemsstatene for kvalifikasjonsbevis og, der dette er hensiktsmessig, hvilket organ som utsteder kvalifikasjonsbeviset, hvilken attest som ledsager dette og den tilsvarende yrkestittelen nevnt i vedlegg V, henholdsvis nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 og 5.7.1.

Artikkelf 22

Felles bestemmelser om utdanning

Med hensyn til utdanningen nevnt i artikkelf 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 og 46,

- a) kan medlemsstatene tillate utdanning på deltid i henhold til de vilkår som fastsettes av vedkommende myndigheter; disse skal sikre at den samlede varigheten til, nivået og kvaliteten på slik utdanning ikke er lavere enn tilsvarende løpende utdanning på heltid, og
- b) i samsvar med de framgangsmåter som er spesielle for hver enkelt medlemsstat, skal videre utdanning og opplæring sikre at personer som har fullført sine studier, er i stand til å holde tritt med den yrkesfaglige utviklingen i den utstrekning dette er nødvendig for å opprettholde en sikker og effektiv praksis.

Artikkelf 23

Ervervede rettigheter

1. Uten at dette berører de ervervede rettigheter som er særegne for de yrkene de gjelder, og i tilfeller der kvalifikasjonsbevis som lege gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor og som farmasøyt som innehas av borgere i medlemsstatene ikke oppfyller alle de krav til utdanning som er nevnt i artikkelf 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 og 44, skal alle medlemsstater godkjenne som tilstrekkelig bevis kvalifikasjonsbevis utstedt av disse medlemsstatene i den utstrekning slike bevis bevitner bestått fullføring av utdanning som var påbegynt før referansedatoene fastsatt i vedlegg V nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2 og blir ledsaget av en attest som slår fast at innehaverne har vært faktisk og rettmessig beskjeftiget i de aktuelle virksomhetene i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før tildelingen av attesten.

2. De samme bestemmelsene kommer til anvendelse på kvalifikasjonsbevis som lege som gir adgang til yrkesaktivitet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor og som farmasøyt, ervervet på territoriet til det tidligere Øst-Tyskland, som ikke oppfyller alle minstekravene for utdanning fastsatt i artikkelf 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 og 44 dersom slike bevis bevitner bestått fullføring av opplæring som var påbegynt før

- a) 3. oktober 1990 for leger med grunnutdanning, sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, tannleger, tannleger med spesialistutdanning, veterinærer, jordmødre og farmasøyter, og
- b) 3. april 1992 for leger med spesialistutdanning.

Kvalifikasjonsbevisene nevnt i første ledd gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet på tysk territorium under de samme vilkår som kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende tyske myndigheter som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2.

3. Uten at det berører bestemmelsene i artikkel 37 nr. 1 skal alle medlemsstater godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege som gir adgang til yrkesvirksomheten som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som veterinær, som farmasøyt, som jordmor og som arkitekt, som innehås av borgere i medlemsstatene og som er utstedt av det tidligere Tsjekkoslovakia, eller, for Den tsjekkiske republikk og Slovakia, hvis opplæring var påbegynt før 1. januar 1993, der myndighetene i begge de to nevnte medlemsstatene bevitner at slike kvalifikasjonsbevis har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som de kvalifikasjonsbevis de utsteder og, når det gjelder arkitekter, som de kvalifikasjonsbevis som er angitt for disse medlemsstater i vedlegg VI nr. 6, når det gjelder adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2 og arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48, samt utøvelse av slik virksomhet.

En slik bevitnelse må vedlegges en attest utstedt av disse samme myndigheter som bevitner at de forannenvnte personene faktisk og rettmessig har utøvet de aktuelle virksomhetene på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem år forut for datoен for utstedelsen av attesten.

4. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege som gir adgang til yrkesaktiviteten som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor, som farmasøyt og som arkitekt som innehås av borgere i medlemsstatene og er utstedt av den tidligere Sovjetunionen, eller hvis opplæring var påbegynt

- a) for Estland, før 20. august 1991,
- b) for Latvia, før 21. august 1991,
- c) for Litauen, før 11. mars 1990,

og der myndighetene i alle de tre nevnte medlemsstatene bevitner at slike kvalifikasjonsbevis har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som det kvalifikasjonsbevis de selv utsteder og, når det gjelder arkitekter, som det kvalifikasjonsbevis som angis for disse medlemsstatene i vedlegg VI nr. 6, med hensyn til adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veterinær, som jordmor,

som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2, og som arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48, samt utøvelse av slik virksomhet.

En slik bevitnelse må vedlegges attestet utstedt av de samme vedkommende myndigheter som bevitner at disse personene faktisk og rettmessig har utøvet de aktuelle virksomhetene på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem år forut for datoén for utstedelse av attesten.

Når det gjelder kvalifikasjonsbevis som veteranér utstedt av den tidligere Sovjetunionen eller med hensyn til når utdanning for dette ble påbegynt, som for Estland er før 20. august 1991, må bevitnelsen i forrige ledd ledsages av en attest utstedt av de samme estiske myndigheter som bevitner at disse personene faktisk og rettmessig har utøvet den aktuelle virksomheten på deres territorium i minst fem sammenhengende år i løpet av de syv år forut for datoén for utstedelse av attesten.

5. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege som gir adgang til yrkesvirksomheten som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veteranér, som jordmor, som farmasøyt og som arkitekt, som innehås av borgere i medlemsstatene og er utstedt av det tidligere Jugoslavia, eller hvis utdanning når det gjelder Slovenia, var påbegynt før 25. juni 1991, der myndighetene i de to nevnte medlemsstatene bevitner at slike kvalifikasjonsbevis har samme rettslige gyldighet innenfor deres territorium som de kvalifikasjonsbevis de selv utsteder og, når det gjelder arkitekter, som de kvalifikasjonsbevis som er angitt for disse medlemsstatene i vedlegg VI nr. 6, når det gjelder adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og med spesialistutdanning, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som tannlege med spesialistutdanning, som veteranér, som jordmor, som farmasøyt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 45 nr. 2, og som arkitekt når det gjelder virksomheten nevnt i artikkel 48, samt utøvelse av slik virksomhet.

En slik bevitnelse må ledsages av attestet utstedt av de samme vedkommende myndigheter som bevitner at disse personene faktisk og rettmessig har utøvet de aktuelle virksomhetene på deres territorium i minst tre sammenhengende år i løpet av de fem år forut for datoén for utstedelsen av attesten.

6. Alle medlemsstater skal godkjenne som tilstrekkelig bevis for borgere i medlemsstatene, hvis kvalifikasjonsbevis som lege, som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, som tannlege, som veteranér, som jordmor og som farmasøyt ikke tilsvarer de titlene som er angitt for denne medlemsstaten i vedlegg V nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2, kvalifikasjonsbevis utstedt av disse medlemsstatene ledsaget av en attest utstedt av vedkommende myndigheter eller organer.

Attesten nevnt i første ledd skal angi at kvalifikasjonsbeviset bevitner at innehaveren har bestått en utdanning i samsvar med henholdsvis artikkel 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 og 44 og av medlemsstaten som utstedte det, blir behandlet på samme måte som de kvalifikasjoner hvis titler er oppført på listen i vedlegg V nr. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 og 5.6.2.

Avdeling 2

Leger

Artikkel 24

Medisinsk grunnutdanning

1. Adgang til medisinsk grunnutdanning skal være betinget av at utøveren innehar et diplom eller en attest som for de aktuelle studiene gir adgang til universiteter.
2. Den medisinske grunnutdanningen skal omfatte minst seks års studier eller 5500 timers teoretisk og praktisk undervisning ved et universitet eller under tilsyn av et universitet.

For personer som påbegynte sine studier før 1. januar 1972, kan utdanningen nevnt i første ledd omfatte seks måneders praktisk heltdsutdanning på universitetsnivå under tilsyn av vedkommende myndigheter.

3. Medisinsk grunnutdanning skal sørge for å sikre at den aktuelle personen har ervervet følgende kunnskaper og ferdigheter:
 - a) Tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som utøvelse av legevirksomhet bygger på, samt en god forståelse av vitenskapelige metoder, herunder prinsippene for måling av biologiske funksjoner, vurdering av vitenskapelig fastlagte fakta og analyse av data,
 - b) tilstrekkelig forståelse av friske og syke menneskers anatomi, funksjoner og atferd, samt av forbindelsene mellom menneskets helsetilstand og dets fysiske og sosiale omgivelser,
 - c) tilstrekkelig kunnskap om kliniske disipliner og praksis som gir legen et helhetlig bilde av psykiske og fysiske sykdommer, om utøvelse av legevirksomhet ut fra et forebyggende, diagnostisk og terapeutisk synspunkt, og om menneskets forplantning, og
 - d) tilstrekkelig klinisk erfaring på sykehus under nødvendig tilsyn.

Artikkel 25

Spesialistlegeutdanning

1. Adgang til spesialistlegeutdanningen skal være betinget av fullføring og godkjenning av seks års studier som del av et utdanningsprogram som nevnt i artikkel 24, der studenten i løpet av utdanningsperioden har ervervet relevant og grunnleggende medisinsk kunnskap.
2. Spesialistlegeutdanningen skal omfatte teoretisk og praktisk utdanning ved et universitet eller universitetssykehus eller, der dette er hensiktsmessig, ved en helseinstitusjon godkjent for dette formål av vedkommende myndigheter eller organer.

Medlemsstatene skal sikre at minste varighet på kurs for den spesialistlegeutdanningen som er nevnt i vedlegg V nr. 5.1.3, ikke er mindre enn varigheten fastsatt i nevnte nummer.
Utdanningen skal gis under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal

omfatte personlig studentens personlige deltakelse i spesialistlegeutdanningen i den virksomhet og med det ansvar som de aktuelle tjenestene medfører.

3. Utdanningen skal gis på heltid ved særige institusjoner som er godkjent av vedkommende myndigheter. Den skal innebære deltakelse i de samlede medisinske virksomhetene ved den avdeling der utdanningen foregår, herunder vakter, slik at studenten i spesialistutdanning i hele den normale arbeidsuken og gjennom hele året bruker hele sin arbeidsinnsats på den praktiske og teoretiske opplæringen, i samsvar med de framgangsmåter som er fastsatt av vedkommende myndigheter. Disse stillingene skal følgelig avlønnes med et passende beløp.

4. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbevis for spesialistlegeutdanning betinget av at utøveren innehavar kvalifikasjonsbevis for medisinsk grunnutdanning som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.1.

5. Minste varighet for utdanningen nevnt i vedlegg V nr. 5.1.3 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Artikkelf 26

Typer av spesialistlegeutdanning

Kvalifikasjonsbevis som lege med spesialistutdanning som nevnt i artikkel 21, er de kvalifikasjonsbevis som tildeles av vedkommende myndigheter eller organer som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.2, som for den aktuelle spesialistlegeutdanningen tilsvarer de titlene som er i bruk i de ulike medlemsstatene og som er nevnt i vedlegg V nr. 5.1.3.

Det kan bestemmes at nye medisinske spesialfelt som er felles for minst to femtedeler av medlemsstatene, kan medregnes i vedlegg V nr. 5.1.3, i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med henblikk på å ajourføre dette direktiv i lys av endringer i nasjonal lovgivning.

Artikkelf 27

Særlege ervervede rettigheter for spesialistutdannede leger

1. En vertsstat kan av leger med spesialistutdanning hvis utdanning på deltid til dette ble omfattet av lov- og forskriftsmessige bestemmelser som var i kraft 20. juni 1975 og som påbegynte sin spesialistlegeutdanning senest 31. desember 1983, kreve at disse legenes kvalifikasjonsbevis ledsages av en attest som slår fast at de faktisk og rettmessig har vært beskjeftiget i de aktuelle virksomhetene i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem åren før tildelingen av nevnte attest.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonen til leger med spesialistutdanning tildelt i Spania til leger som fullførte sin spesialistutdanning før 1. januar 1995, selv om denne utdanningen ikke oppfyller minstekravene for utdanning i artikkel 25, i den utstrekning denne kvalifikasjonen ledsages av en attest utstedt av vedkommende spanske myndigheter og bevitner at vedkommende person har bestått eksamen i særlig faglig kompetanse avholdt i sammenheng med unntaksvise tiltak vedrørende godkjenning fastlagt i spansk kongelig

anordning 1497/99, med sikte på å sikre at vedkommende person innehar et nivå av kunnskaper og ferdigheter som er sammenlignbart med nivået for leger som innehar en kvalifikasjon som lege med spesialistutdanning definert for Spania i vedlegg V nr. 5.1.2 og 5.1.3.

3. Alle medlemsstater som har opphevet sine lov- og forskriftsbestemmelser med hensyn til tildeling av kvalifikasjonsbevis som lege med spesialistutdanning som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.2 og 5.1.3, og som har truffet tiltak knyttet til ervervede rettigheter til fordel for statens egne borgere, skal gi andre medlemsstaters borgere rett til å dra fordel av disse tiltakene, i den utstrekning slike kvalifikasjonsbevis var utstedt før den dato vertsstaten sluttet å utstede slike kvalifikasjonsbevis for den aktuelle spesialistutdanningen.

Datoene da disse bestemmelsene ble opphevet, framgår av vedlegg V nr. 5.1.3.

Artikkelf 28

Særskilt utdanning til allmennpraktiserende lege

1. Adgang til særlig utdanning til allmennpraktiserende lege skal være betinget av fullføring og godkjenning av seks års studier som del av et utdanningsprogram som nevnt i artikkel 24.
2. Den særlige utdanningen til allmennpraktiserende lege som leder til tildeling av kvalifikasjonsbevis utstedt før 1. januar 2006, skal ha en varighet på minst to år på full tid. Når det gjelder kvalifikasjonsbevis utstedt etter denne dato, skal utdanningen ha en varighet på minst tre år på full tid.

Der utdanningsopplegget som er nevnt i artikkel 24, omfatter praktisk utdanning gitt ved et godkjent sykehus med egen utstyr og tjenester i allmennmedisin eller som en del av en godkjent allmennmedisinsk praksis eller ved et godkjent senter der leger yter primærhelsetjenester, kan varigheten av denne praktiske opplæringen medregnes med høyst ett år i tidsrommet fastsatt i første ledd for utdanningsbevis utstedt tidligst 1. januar 2006.

Alternativet i andre ledd skal bare kunne benyttes av medlemsstater der varigheten av den særskilte utdanningen i allmennmedisin per 1. januar 2001 er to år.

3. Den særskilte utdanningen i allmennmedisin skal skje på fulltid, under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal være mer praktisk enn teoretisk rettet.

Den praktiske delen av utdanningen skal dels foregå i minst seks måneder på et godkjent sykehus med egen utstyr og egnede tjenester, og dels i minst seks måneder som del av en godkjent allmennmedisinsk praksis eller ved et godkjent legesenter innenfor primærhelsetjenesten.

Den praktiske delen av utdanningen skal foregå i samarbeid med andre helseinstitusjoner eller -organer som beskjeftiger seg med allmennmedisin. Uten at det berører periodene for minste varighet i andre ledd, kan imidlertid den praktiske delen av utdanningen likevel i en periode på høyst seks måneder gis i andre godkjente helseinstitusjoner eller -organer som beskjeftiger seg med allmennmedisin.

Utdanningen skal innebære at kandidaten personlig deltar i de faglige virksomheter og ansvarsområder til de personer denne arbeider sammen med.

4. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbevis for allmennlegeutdanning betinget av at utøveren innehår kvalifikasjonsbevis for medisinsk grunnutdanning som omhandlet i vedlegg V nr. 5.1.1.

5. Medlemsstatene kan utstede kvalifikasjonsbevis som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.4 til en lege som ikke har fullført den utdanningen som er fastsatt i denne artikkel, men som har fullført en annen, supplerende utdanning, slik det bevitnes ved et kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndigheter i en medlemsstat. De kan imidlertid ikke tildele kvalifikasjonsbevis med mindre kvalifikasjonsbeviset bevitner kunnskap på et nivå som kvalitativt tilsvarer den kunnskap som erverves i den utdanningen som er fastsatt i denne artikkel.

Medlemsstatene skal blant annet fastsette i hvilket omfang den supplerende utdanningen og yrkeserfaringen som allerede er ervervet av søkeren, kan erstatte den utdanningen som er fastsatt i denne artikkel.

Medlemsstatene kan bare utstede kvalifikasjonsbevis som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.4 dersom søkeren har fått minst seks måneders erfaring i allmennmedisin fra en allmennmedisinsk praksis eller fra et legesenter der det ytes primærhelsetjenester av de typer som er nevnt i artikkel 3.

Artikkels 29

Utøvelse av yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege

Alle medlemsstater skal, i henhold til bestemmelsene knyttet til ervervede rettigheter, gjøre utøvelse av yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor vedkommende medlemsstats nasjonale trygdeordning betinget av at utøveren innehår kvalifikasjonsbevis som nevnt i vedlegg V nr. 5.1.4.

Medlemsstatene kan unnta personer som er i ferd med å gjennomføre særskilt utdanning til allmennpraktiserende lege fra dette vilkåret.

Artikkels 30

Særlike ervervede rettigheter for allmennpraktiserende leger

1. Alle medlemsstater skal fastsette de ervervede rettigheter den anerkjenner. Medlemsstaten skal imidlertid anerkjenne som en ervervet rettighet rettigheten til å utøve virksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning, uten de kvalifikasjonsbevis som er nevnt i vedlegg V nr. 5.1.4, for alle leger som nyter godt av denne rettigheten fra og med referansedatoen fastsatt i nevnte nummer i henhold til bestemmelser som kommer til anvendelse for legevirksomhet og som gir adgang til yrkesvirksomhet som lege med grunnutdanning og der vedkommende er etablert som dette på den nevnte dato på medlemsstatens territorium, og som har nytt godt av bestemmelsene i artikkel 21 eller 23.

Vedkommende myndigheter i alle medlemsstater skal på anmodning utstede en attest som fastslår innehaverens rett til å utøve yrkesvirksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning, uten de kvalifikasjonsbevis som er nevnt i vedlegg 5 nr. 5.1.4, for leger som nyter godt av ervervede rettigheter i henhold til første ledd.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne attestene nevnt i artikkel 1 annet ledd og som er utstedt til medlemsstaters borgere av andre medlemsstater, og skal gi slike atester samme virkning på sitt territorium som de kvalifikasjonsbevis som medlemsstaten selv utsteder og som gir adgang til å utøve virksomhet som allmennpraktiserende lege innenfor medlemsstatens nasjonale trygdeordning.

Avdeling 3

Sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

Artikkel 31

Utdanning for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

1. Adgang til utdanning for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal være betinget av at utøveren har fullført en allmennutdanning på 10 år, bevitnet ved et diplom, en attest eller annet kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndigheter eller organer i en medlemsstat eller ved en attest som bevitner bestått eksamen på tilsvarende nivå for adgang til sykepleierskole.

2. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal gis på heltid og skal omfatte minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.2.1.

Innholdet i vedlegg V nr. 5.2.1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av medlemsstatens gjeldende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og adgangsvilkår for fysiske personer.

3. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal omfatte minst tre års studium eller 4600 timer med teoretisk og klinisk opplæring, der varigheten av den teoretiske utdanningen utgjør minst en tredjedel og varigheten av den kliniske utdanningen minst halvparten av den samlede utdanningens minimumsvarighet. Medlemsstatene kan gi delvise unntak for personer som har fått en del av sin utdanning i form av kurs som minst har et tilsvarende nivå.

Medlemsstatene skal sikre at institusjoner som gir sykepleierutdanning, er ansvarlige for samordningen av teoretisk og klinisk utdanning gjennom hele studieprogrammet.

4. Teoretisk utdanning er den del av sykepleierutdanningen der sykepleiere får de yrkeskunskaper, den innsikt og de ferdigheter som er nødvendig for å organisere, gi og evaluere generelle helsetjenester. Utdanningen skal gis av lærer i sykepleiefag og av andre kompetente personer, på sykepleierskoler og andre utdanningssteder utvalgt av utdanningsinstitusjonen.

5. Klinisk utdanning er den delen der sykepleierelever, som en del av et lag og i direkte kontakt med friske eller syke enkelpersoner og/eller grupper, lærer å organisere, gi og evaluere den nødvendige samlede sykepleie, på grunnlag av den kunnskap og de ferdigheter de har tilegnet seg. Sykepleierstudenten skal ikke bare lære å arbeide i lag, men også lære hvordan et lag skal ledes og hvordan generell sykepleie skal organiseres, herunder helseundervisning for enkeltpersoner og små grupper, innenfor helseinstitusjonen eller i samfunnet.

Denne utdanningen skal skje i sykehus og andre helseinstitusjoner og i samfunnet, under tilsyn av lærere i sykepleiefag, i samarbeid med og assistert av andre kvalifiserte sykepleiere. Annet kvalifisert personell kan også ta del i undervisningen.

Sykepleiere under utdanning skal delta i aktivitetene til den aktuelle avdelingen i den utstrekning disse aktivitetene er hensiktsmessige for deres utdanning, slik at de kan lære å påta seg det ansvar som sykepleiefaget innebærer.

6. Utdanning av sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie skal sørge for å sikre at den aktuelle personen har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) Tilstrekkelige kunnskaper om de vitenskaper som alminnelig sykepleie er basert på, herunder tilstrekkelig forståelse av friske og syke menneskers anatomi, funksjoner og atferd, samt av forbindelsene mellom menneskets helsetilstand og dets fysiske og sosiale omgivelser,
- b) tilstrekkelige kunnskaper om yrkets art og etikk og om de generelle prinsippene for helse og sykepleie,
- c) tilstrekkelig klinisk erfaring; slik erfaring, som bør velges ut fra sin verdi i utdanningen, bør tillegnes under tilsyn av kvalifisert sykepleiepersonell og på steder der antallet kvalifiserte personer og utstyr er egnet for pasientens pleie,
- d) evne til å delta i den praktiske utdanningen av helsepersonell og erfaring i samarbeid med slikt personell,
- e) erfaring i å samarbeide med annet helsepersonell.

Artikkel 32

Utøvelse av yrkesvirksomheten som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie

I dette direktiv er yrkesvirksomheten til sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie den virksomhet som utøves på yrkesmessig grunnlag og som er nevnt i vedlegg V nr. 5.2.2.

Artikkel 33

Særlige ervervede rettigheter for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

1. Der de generelle reglene for ervervede rettigheter kommer til anvendelse på sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, må virksomheten nevnt i artikkel 23 ha omfattet fullt ansvar for planlegging, organisering og administrasjon av den sykepleie pasienten mottar.

2. Når det gjelder polske kvalifikasjoner for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie, kommer bare følgende bestemmelser om ervervede rettigheter til anvendelse. Når det gjelder borgere i medlemsstater hvis kvalifikasjonsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie ble tildelt av, eller hvis opplæring startet i, Polen før 1. mai 2004 og ikke oppfyller de minstekravene for utdanning som er fastsatt i artikkel 31, skal medlemsstatene godkjenne følgende kvalifikasjonsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som å være tilstrekkelig bevis dersom det ledsages av en attest som bevitner at de omtalte borgerne i medlemsstatene har vært faktisk og rettmessig beskjeftiget i den aktuelle virksomheten som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie i Polen i den perioden som er angitt nedenfor:

- a) kvalifikasjonsbevis som sykepleier på universitetsnivå (dyplom licencjata pielęgniarstwa) i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før attestens utstedelsesdato,
- b) kvalifikasjonsbevis som sykepleier som bevitner fullføring av utdanning ut over videregående utdanning ved en medisinsk fagskole (dyplom pielęgniarki albo pielęgniarki dyplomowanej) i minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju årene før attestens utstedelsesdato.

Den nevnte virksomheten må ha omfattet fullt ansvar for planlegging, organisering og administrasjon av den sykepleie pasienten mottar.

3. Medlemsstatene skal godkjenne kvalifikasjonsbevis i sykepleie tildelt i Polen, til sykepleiere som fullførte sin utdanning før 1. mai 2004, men som ikke var i overensstemmelse med minstekravene for utdanning som fastsatt i artikkel 31, bevitnet av et "bachelor"-diplom som er oppnådd på grunnlag av et særlig kompletteringsprogram i henhold til artikkel 11 i polsk lov av 20. april 2004 vedrørende endring i lov om yrkene sykepleier og jordmor og om andre rettsakter (i organ for publikasjon av lover i republikken Polen av 30. april 2004 nr. 92, pos. 885), og den polske helseministerens forordning av 11. mai 2004 vedrørende nærmere vilkår for å tilby studier for sykepleiere og jordmødre som innehar et eksamsbevis fra videregående skole (avsluttende eksamen — «matura») og som har bestått eksamen ved et medisinsk gymnas og medisinske fagskoler som underviser i sykepleier- og jordmoryrket (i organ for publikasjon av lover i republikken Polen av 13. mai 2004 nr. 110, pos. 1170), med det mål å verifisere at den aktuelle personen har et nivå med hensyn til kunnskap og kompetanse som er sammenlignbart med nivået for jordmødre som innehar de kvalifikasjoner som, når det gjelder Polen, er definert i vedlegg V nr. 5.5.2.

Avdeling 4

Tannleger

Artikkel 34

Grunnuttanning for tannleger

1. Adgang til grunnutdanning for tannleger forutsetter at kandidaten innehar et diplom eller en attest som for de aktuelle studiene gir adgang til universiteter eller høyskoler på et nivå som godkjennes som tilsvarende i en medlemsstat.

2. Grunnutdanning for tannleger skal omfatte i alt minst fem års teoretiske og praktiske studier på heltid, med minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.3.1, ved et universitet, på en høyskole som gir utdanning som godkjennes for å være på tilsvarende nivå eller under tilsyn av et universitet.

Innholdet i vedlegg V nr. 5.3.1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av dens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og vilkår for adgang for fysiske personer.

3. Grunnutdanning for tannleger skal sørge for å sikre at den aktuelle personen har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) Tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som tannlegevirksomhet bygger på, samt en god forståelse for vitenskapelige metoder, herunder prinsippene for måling av biologiske funksjoner, vurdering av vitenskapelig fastlagte fakta og analyse av data,
- b) tilstrekkelig kunnskap om friske og syke menneskers allmenntilstand, fysiologi og atferd, samt til det fysiske og sosiale miljøs innvirkning på menneskets helsetilstand, i den grad disse forhold påvirker tannlegevirksomheten,
- c) tilstrekkelig kunnskap om tennenes, munnens, kjevenes og det omkringliggende vevs oppbygning og funksjon, både i frisk og syk tilstand, samt til forbindelsen mellom disse forhold og den allmenne helsetilstand og pasientens fysiske og sosiale velvære,
- d) tilstrekkelig kunnskap om kliniske disipliner og metoder som gir tannlegen et helhetlig bilde av misdannelser, skader og sykdommer i tenner, munn, kjever og omkringliggende vev, samt til forebyggende, diagnostisk og terapeutisk tannlegevirksomhet,
- e) hensiktsmessig klinisk erfaring under passende tilsyn.

Denne utdanningen skal gi vedkommende de ferdigheter som er nødvendig for å utøve enhver virksomhet som innebærer forebyggelse, diagnostikk og behandling av misdannelser og sykdommer i tenner, munn, kjever og omkringliggende vev.

Artikkel 35

Spesialistutdanning for tannleger

1. Adgang til spesialistutdanning for tannleger skal omfatte fullføring og godkjenning av fem års studier med teoretisk og praktisk undervisning innenfor rammen av utdanningen nevnt i artikkel 34, eller at vedkommende innehar de dokumenter som er nevnt i artikkel 23 og 37.

2. Spesialistutdanning for tannleger skal omfatte teoretisk og praktisk undervisning på et universitet, på et behandlingssenter for undervisning og forskning eller, der dette er hensiktsmessig, i en helseinstitusjon som er godkjent for dette formål av vedkommende myndigheter eller organer.

Spesialistutdanning for tannleger skal ha en varighet på minst tre år på heltid under tilsyn av vedkommende myndigheter eller organer. Den skal innebære at kandidaten under spesialistutdanning personlig deltar i de aktuelle institusjoners virksomhet og ansvarsområder.

Minste varighet for utdanningen nevnt i annet ledd, kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

3. Medlemsstatene skal gjøre utstedelse av kvalifikasjonsbevis for spesialistutdanning for tannleger betinget av at utøveren innehar kvalifikasjonsbevis for grunnutdanning for tannleger som nevnt i vedlegg V nr. 5.3.2.

Artikkelf 36

Utøvelse av yrkesvirksomhet som tannlege

1. I dette direktiv er yrkesvirksomheten til tannleger den virksomhet som er definert i nr. 3 og utøves i henhold til de yrkesmessige kvalifikasjonene i vedlegg V nr. 5.3.2.

2. Yrkesvirksomheten som tannlege skal være basert på utdanning som tannlege, som nevnt i artikkel 34, og skal utgjøre et særlig yrke som er forskjellig fra andre generelle eller spesialiserte typer av legeyrker. Utøvelse av virksomheten som tannlege krever at utøveren innehar de kvalifikasjonsbevis som er nevnt i vedlegg V nr. 5.3.2. Innehavere av slike kvalifikasjonsbevis skal behandles på samme måte som de utøvere som artikkel 23 eller 37 kommer til anvendelse på.

3. Medlemsstatene skal påse at tannlegene generelt skal kunne få adgang til og utøve virksomhet som innebærer forebyggelse, diagnose og behandling av misdannelser og sykdommer i tennene, munnen, kjevene og omkringliggende vev, i samsvar med de forskrifter og yrkesetiske regler som gjelder på referansedatoene nevnt i vedlegg V nr. 5.3.2.

Artikkelf 37

Særlige ervervede rettigheter for tannleger

1. Alle medlemsstater skal, når det gjelder utøvelse av yrkesvirksomhet som tannlege i henhold til kvalifikasjonene i vedlegg V nr. 5.3.2, godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege utstedt i Italia, Spania, Østerrike, Den tsjekkiske republikk og Slovakia til personer som begynte sin medisinske opplæring senest på den referansedato som er fastsatt i nevnte vedlegg for vedkommende medlemsstater, ledsaget av en attest utstedt av vedkommende myndigheter i denne medlemsstaten.

Attesten må vise at de to følgende vilkårene er oppfylt:

- a) Utøveren har faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse i den aktuelle medlemsstat utøvd den virksomhet som er nevnt i artikkel 36 i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem år forut for utstedelsen av attesten.

- b) Utøverne er autorisert til å utøve den nevnte virksomhet i henhold til de samme vilkår som innehavere av kvalifikasjonsbevis for den aktuelle medlemsstat som vist i vedlegg V nr. 5.3.2.

Personer som har bestått minst tre års studier, bevitnet av vedkommende myndigheter i vedkommende medlemsstat som å tilsvare utdanningen nevnt i artikkel 34, skal være unntatt fra kravet til tre års praktisk yrkeserfaring som nevnt i annet ledd bokstav a).

Når det gjelder Den tsjekkiske republikk og Slovakia, skal kvalifikasjonsbevis ervervet i det tidligere Tsjekkoslovakia gis samme grad av godkjenning som tsjekkiske og slovakiske kvalifikasjonsbevis og i henhold til de samme vilkår som i forrige ledd.

2. Alle medlemsstater skal godkjenne kvalifikasjonsbevis som lege som er utstedt i Italia til personer som påbegynte sin universitetsutdanning i medisin mellom 28. januar 1980 og 31. desember 1984, ledsaget av en attest utstedt av vedkommende italienske myndigheter.

Attesten må vise at de tre følgende vilkårene er oppfylt:

- a) Vedkommende personer skal ha bestått den relevante egnethetsprøven som avholdes av vedkommende italienske myndigheter for å slå fast at de aktuelle personene har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som tilsvarer nivået for innehavere av de kvalifikasjonsbevis som er oppført for Italia i vedlegg V nr. 5.3.2.
- b) Utøverne har faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse i Italia utøvd virksomhet som nevnt i artikkel 36 i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem år forut for utstedelsen av attesten.
- c) Vedkommende personer har tillatelse til å utøve, eller faktisk, rettmessig og som hovedbeskjeftigelse utøver, den virksomhet som er nevnt i artikkel 36, på samme vilkår som innehavere av de kvalifikasjonsbevis som er oppført for Italia i vedlegg V nr. 5.3.2.

Personer som har bestått minst tre års studier, bevitnet av vedkommende myndigheter som å tilsvare utdanningen nevnt i artikkel 34, skal være unntatt fra kravet om en egnethetsprøve som nevnt i andre ledd bokstav a).

Personer som påbegynte sin medisinske universitetsutdanning etter 31. desember 1984, skal behandles på samme måte som personene omhandlet foran, forutsatt at de forannevnte tre års studier var påbegynt før 31. desember 1994.

Avdeling 5

Veterinærer

Artikkel 38

Utdanning av veterinærer

1. Grunnutdanning for veterinærer skal omfatte tilsammen minst fem års teoretiske og praktiske studier på heltid ved et universitet eller en høyskole som gir utdanning som

godkjennes for å være på tilsvarende nivå eller under tilsyn av et universitet, og som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.4.1.

Innholdet i vedlegg V nr. 5.4.1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer kan ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av dens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og vilkår for adgang for fysiske personer.

2. Adgang til veterinærutdanningen skal være betinget av at søkeren innehar et diplom eller en attest som gir innehaveren rett til å studere ved det aktuelle studiet ved universitet eller høyskoler godkjent av en medlemsstat som å være på tilsvarende nivå med hensyn til det aktuelle studiet.

3. Veterinaerutdanningen skal sørge for å sikre at vedkommende person har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som virksomheten som veterinær bygger på,
- b) tilstrekkelig kunnskap om friske dyrs oppbygning og funksjon, om skjøtsel av dyr, om forplantning og hygiene generelt, samt om føring, herunder teknologi involvert i framstilling og oppbevaring av før som svarer til dyrenes behov,
- c) tilstrekkelig kunnskap om dyrs atferd og vern,
- d) tilstrekkelig kunnskap om årsaker, art, forløp, virkninger, diagnose og behandling av sykdommer hos dyr, enten hver for seg eller i grupper, herunder spesialkunnskap om de sykdommer som kan overføres til mennesker,
- e) tilstrekkelig kunnskap om forebyggende medisin,
- f) tilstrekkelig kunnskap om hygiene og teknologi involvert i produksjon og framstilling av samt handel med dyrefør eller næringsmidler av animalsk opprinnelse beregnet for konsum,
- g) tilstrekkelig kunnskap om lover og forskrifter vedrørende emnene opplistet over,
- h) tilstrekkelig klinisk og annen praktisk erfaring under egnet tilsyn.

Artikkelform

Særlige ervervede rettigheter for veterinærer

Uten at det berører artikkel 23 nr. 4, og med hensyn til borgere i andre medlemsstater hvis kvalifikasjonsbevis som veterinær ble utstedt av, eller hvis utdanning begynte i, Estland før 1. mai 2004, skal medlemsstatene godkjenne kvalifikasjonsbevis som veterinær dersom det ledsages av en attest som slår fast at vedkommende person faktisk og rettmessig har utøvet den aktuelle virksomheten i Estland i minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju år forut for datoén for utstedelsen av attesten.

Avdeling 6

Jordmødre

Artikkel 40

Utdanning av jordmødre

1. Utdanningen av jordmødre skal samlet omfatte minst følgende:
 - a) Særlig utdanning på heltid som jordmor som består av minst tre år med teoretiske og praktiske studier (utdanningsvei I) som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.5.1, eller
 - b) særlig utdanning på heltid som jordmor med en varighet på 18 måneder (utdanningsvei II), som omfatter minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.5.1, og som ikke var gjenstand for tilsvarende utdanning av sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie.

Medlemsstatene skal sikre at institusjoner som gir jordmorutdanning, er ansvarlige for samordningen av teoretisk og praktisk opplæring i hele studieprogrammet.

Innholdet i vedlegg V nr. 5.5.1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer må ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av dens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og vilkår for adgang for fysiske personer.

2. Adgang til utdanning som jordmor skal være betinget av ett av følgende vilkår:
 - a) Fullføring av minst de første 10 år av allmennskole for utdanningsvei I, eller
 - b) at kandidaten innehar kvalifikasjonsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i vedlegg V nr. 5.2.2 for utdanningsvei II.
3. Jordmorutdanningen skal sørge for å sikre at vedkommende person har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:
 - a) Tilstrekkelig kunnskap om de vitenskaper som jordmorvirksomheten bygger på, særlig obstetrikk og gynekologi,
 - b) tilstrekkelig kunnskap om yrkets etikk og lovgivning,
 - c) inngående kunnskaper om biologiske funksjoner, obstetrisk og neonatal anatomi og fysiologi, samt kunnskap om sammenhengen mellom menneskets helse og dets fysiske og sosiale miljø og dets adferd,
 - d) tilstrekkelig klinisk erfaring ervervet på godkjente institusjoner under tilsyn av personale som er kvalifisert innenfor jordmorvirksomhet og obstetrikk,

- e) tilstrekkelig innsikt i utdanning av helsepersonell og erfaring i samarbeid med slik personell.

Artikkel 41

Framgangsmåter for godkjenning av kvalifikasjonsbevis som jordmor

1. Kvalifikasjonsbevis som jordmor, som nevnt i vedlegg V nr. 5.5.2, skal være gjenstand for automatisk godkjenning i henhold til artikkel 21 i den utstrekning de oppfyller ett av følgende kriterier:
 - a) En heltidsutdanning til jordmor på minst tre år som
 - i) enten er betinget av at vedkommende person innehar et diplom, en attest eller annet kvalifikasjonsbevis som gir adgang til universiteter eller høyskoler eller som ellers garanterer et tilsvarende kunnskapsnivå, eller
 - ii) som følges av to år med yrkespraksis som det er utstedt en attest for i samsvar med nr. 2,
 - b) utdanning på heltid som jordmor i minst to år eller 3600 timer, betinget av at utøveren innehar et kvalifikasjonsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i vedlegg V nr. 5.2.2,
 - c) utdanning på heltid som jordmor i minst 18 måneder eller 3000 timer, betinget av at utøveren innehar et kvalifikasjonsbevis som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie som nevnt i vedlegg V nr. 5.2.2, og etterfulgt av ett års yrkespraksis som det er utstedt en attest for i samsvar med nr. 2.

2. Attesten nevnt i nr. 1 skal utstedes av vedkommende myndigheter i hjemstaten. Den skal bevitne at innehaveren etter å ha oppnådd kvalifikasjonsbevis som jordmor, på tilfredsstillende måte har utført alle former for jordmorvirksomhet i en tilsvarende periode ved et sykehus eller en helseinstitusjon godkjent for dette formål.

Artikkel 42

Utøvelse av yrkesvirksomhet som jordmor

1. Bestemmelsene i dette avsnitt får anvendelse på virksomhet som jordmor, slik det er definert av hver enkelt medlemsstat, men uten at dette berører nr. 2, og som utøves under yrkestittlene i vedlegg V nr. 5.5.2.
2. Medlemsstatene skal påse at jordmødre har rett til å få adgang til og utøve minst følgende virksomheter:
 - a) Gi fullgod informasjon og råd om familieplanlegging,
 - b) konstatere graviditet og overvåke normale svangerskap, foreta de undersøkelser som er nødvendige for å overvåke utviklingen av normale svangerskap,

- c) foreskrive eller gi råd om de undersøkelser som er nødvendige for tidligst mulig å diagnostisere risikosvangerskap,
- d) lage et program for å forberede framtidige foreldre og for en fullstendig forberedelse for fødselen, herunder råd om hygiene og ernæring,
- e) pleie og bistå moren under fødselen og overvåke fosterets tilstand i livmoren ved hjelp av egnede kliniske og tekniske midler,
- f) forestå spontane fødsler, herunder om nødvendig foreta episiotomi, og i nødsfall foreta forløsning ved setefødsel,
- g) gjenkjenne tegn som varsler om unormale forhold hos mor eller barn som gjør det nødvendig med videre henvisning til lege samt å bistå legen der dette er hensiktsmessig; treffe de nødvendige nødstiltak i legens fravær, særlig når det gjelder manuell fjerning av morkaken, og om nødvendig foreta en manuell inspeksjon av livmoren,
- h) undersøke og ta seg av den nyfødte, og ta alle nødvendige initiativer i nødstilfeller og eventuelt foreta øyeblikkelig gjenopplivning,
- i) pleie og overvåke morens tilstand i tiden etter fødselen og gi alle nødvendige råd om spedbarnsstell med henblikk på å gjøre det mulig for moren å sikre den best mulige utvikling av det nyfødte barnet,
- j) utføre behandling foreskrevet av lege,
- k) utarbeide nødvendige skriftlige rapporter.

Artikkelf 43

Særlege ervervede rettigheter for jordmødre

1. Alle medlemsstater skal, når det gjelder borgere i medlemsstater hvis kvalifikasjonsbevis som jordmor oppfyller alle de minstekrav for utdanning som er fastsatt i artikkel 40, men som i henhold til artikkel 41 ikke blir godkjent med mindre det ledsages av en attest om yrkespraksis som nevnt i artikkel 41 nr. 2, godkjenne som tilstrekkelig bevis på dette kvalifikasjonsbevis utstedt av disse medlemsstatene tidligere enn referansedatoen nevnt i vedlegg V nr. 5.5.2, ledsaget av en attest som slår fast at disse borgerne har vært faktisk og rettmessig beskjeftiget i de aktuelle virksomhetene i minst to sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før tildelingen av attesten.
2. Vilkårene i nr. 1 kommer til anvendelse på borgere i medlemsstater hvis kvalifikasjonsbevis som jordmødre bevitner fullført utdanning på territoriet til det tidligere Øst-Tyskland og som oppfyller alle krav til minimumsutdanning som er fastsatt i artikkel 40, men der kvalifikasjonsbeviset, i henhold til artikkel 41, ikke blir godkjent med mindre det ledsages av den attesten om yrkesfaring som er nevnt i artikkel 41 nr. 2, der det bevitnes et utdanningsforløp som begynte før 3. oktober 1990.
3. Når det gjelder polske kvalifikasjonsbevis for jordmødre, kommer bare følgende bestemmelser om ervervede rettigheter til anvendelse.

Når det gjelder medlemsstaters borgere med kvalifikasjonsbevis som jordmødre som ble tildelt av, eller hvis opplæring startet i, Polen før 1. mai 2004 og som ikke oppfyller de krav til minimumsutdanning som er fastsatt i artikkel 40, skal medlemsstatene godkjenne følgende kvalifikasjonsbevis som jordmødre dersom det ledsages av en attest som bevitner at vedkommende person har vært faktisk og rettmessig beskjeftiget i virksomheten som jordmor i den perioden som er angitt nedenfor:

- a) Kvalifikasjonsbevis som jordmor på universitetsnivå (dyplom licencjata położnictwa): minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem årene før dato for utstedelse av attesten,
 - b) kvalifikasjonsbevis som jordmor som bevitner fullføring av utdanning ut over videregående utdanning ved en medisinsk fagskole (dyplom położnej): minst fem sammenhengende år i løpet av de siste sju årene før dato for utstedelse av attesten,
4. Medlemsstatene skal godkjenne kvalifikasjonsbevis som jordmor tildelt i Polen, til jordmødre som fullførte sin utdanning før 1. mai 2004, som ikke var i overensstemmelse med kravene til minimumsutdanning fastsatt i artikkel 40, bevitnet av et "bachelor"-diplom som er ervervet på grunnlag av et spesielt kompletteringsprogram i henhold til artikkel 11 i polsk lov av 20. april 2004 vedrørende endring i lov om yrkene sykepleier og jordmor og om andre rettsakter (i organ for publikasjon av lover i republikken Polen av 30. april 2004 nr. 92, pos. 885), og den polske helseministerens forordning av 11. mai 2004 vedrørende nærmere vilkår for å tilby studier for sykepleiere og jordmødre som innehar et sertifikat fra videregående skole (avsluttende eksamen — «matura») og som har bestått eksamen ved medisinsk gymnas og medisinske fagskoler som underviser i sykepleier- og jordmoryrket (i organ for publikasjon av lover i republikken Polen av 13. mai 2004 nr. 110, pos. 1170), med det mål å verifisere at den vedkommende person har et nivå med hensyn til kunnskap og kompetanse som er sammenlignbart med nivået for jordmødre som innehar de kvalifikasjoner som, når det gjelder Polen, er definert i vedlegg V nr. 5.5.2.

Avdeling 7

Farmasøyter

Artikkelf 44

Utdanning som farmasøyt

1. Adgang til utdanning som farmasøyt forutsetter at vedkommende innehar et diplom eller en attest som for de aktuelle studiene gir adgang til universiteter eller høyskoler på et nivå som godkjennes som tilsvarende i en medlemsstat.
2. Kvalifikasjonsbevis som farmasøyt skal bevitne utdanning av en varighet på minst fem år, inkludert minst
 - a) fire års heltidsstudium med teoretisk og praktisk utdanning ved et universitet eller en høyskole på et nivå som godkjennes som tilsvarende, eller under tilsyn av et universitet,
 - b) seks måneders praktikanttid i et apotek som er åpent for allmennheten eller ved et sykehus, under tilsyn av sykehusets farmasøytiske avdeling.

Dette utdanningsforløpet skal omfatte minst det studieprogrammet som er beskrevet i vedlegg V nr. 5.6.1. Innholdet i vedlegg V nr. 5.6.1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse det til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer må ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av dens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og vilkår for adgang for fysiske personer.

3. Farmasøytutdanningen skal sørge for å sikre at den aktuelle personen har tilegnet seg følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) tilstrekkelig kunnskap om legemidler og de stoffer som benyttes i framstilling av legemidler,
- b) tilstrekkelig kunnskap om farmasøytisk teknologi og fysisk, kjemisk, biologisk og mikrobiologisk kontroll av legemidler,
- c) tilstrekkelig kunnskap om stoffskiftet og virkningene av legemidler og om virkemåten til giftige stoffer, samt om bruken av legemidler,
- d) tilstrekkelig kunnskap til å kunne evaluere vitenskapelige data vedrørende legemidler for å kunne gi hensiktsmessig informasjon på grunnlag av denne kunnskapen,
- e) tilstrekkelig kunnskap om juridiske og andre krav i forbindelse med utøvelsen av farmasivirksomheten.

Artikkelforskrift 45

Utøvelse av yrkesvirksomhet som farmasøyt

1. I dette direktiv er virksomheten til en farmasøyt den virksomhet der adgang til og utøvelse av virksomheten i en eller flere medlemsstater er betinget av yrkeskvalifikasjoner og som er åpne for innehavere av kvalifikasjonsbevis av den typen som er nevnt i vedlegg V nr. 5.6.2.

2. Medlemsstatene skal sikre at innehavere av kvalifikasjonsbevis i farmasi på universitetsnivå eller på et nivå som anses for å være tilsvarende som oppfyller bestemmelsene i artikkel 44, skal kunne få adgang til og utøve minst følgende virksomhet, underlagt kravet, der dette er hensiktsmessig, om ytterligere yrkeserfaring:

- a) Utarbeiding av den farmasøytiske formen av legemidler,
- b) framstilling og kontroll av legemidler,
- c) kontroll av legemidler i et dertil egnet laboratorium,
- d) lagring, oppbevaring og distribusjon av legemidler i engrosleddet,
- e) preparering, prøving, lagring og utlevering av legemidler i apotek som er åpne for allmennheten,
- f) preparering, kontroll, lagring og utlevering av legemidler på sykehus,

g) informasjon og rådgivning om legemidler.

3. Dersom en medlemsstat gjør adgang til eller utøvelse av en av virksomhetene til en farmasøyt betinget av ytterligere yrkeserfaring, i tillegg til at vedkommende innehar et kvalifikasjonsbevis som nevnt i vedlegg V nr. 5.6.2, skal den aktuelle medlemsstaten i dette henseende godkjenne som tilstrekkelig bevis en attest utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten som slår fast at vedkommende person har vært beskjeftiget i denne virksomheten i hjemstaten i en tilsvarende periode.

4. Godkjenningen nevnt i nr. 3 kommer ikke til anvendelse på den toårige yrkespraksis som storhertugdømmet Luxembourg krever for tildeling av statlig konsesjon for drift av et apotek som er åpent for allmennheten.

5. Dersom en medlemsstat den 16. september 1985 avholdt en konkurranse som var ment å velge blant de innehavere som er nevnt i nr. 2, personer som skulle få autorisasjon som eiere av nye apotek og der etableringen av disse var fastsatt som en del av et nasjonalt system for geografisk inndeling, kan vedkommende medlemsstat som unntak fra nr. 1 fortsette den nevnte utvelgingen og kreve at borgere i medlemsstater som innehar kvalifikasjonsbevis som farmasøyt som nevnt i vedlegg V nr. 5.6.2 eller som drar fordel av bestemmelsene i artikkel 23, tar del i denne utvelgingen.

Avdeling 8

Arkitekter

Artikkel 46

Utdanning av arkitekter

1. Utdanning som arkitekt skal til sammen omfatte minst fire års heltidsstudium eller seks års studium, der minst tre av disse årene er på heltid, ved et universitet eller tilsvarende undervisningsinstitusjon. Utdanningen må føre til fullføring av en bestått eksamen på universitetsnivå.

Denne utdanningen, som må være på universitetsnivå og der arkitektur utgjør hoveddelen, må inneholde en balanse mellom teoretiske og praktiske sider av arkitektutdanningen og sikre at kandidaten erverver følgende kunnskaper og ferdigheter:

- a) Evne til å skape arkitektoniske utforminger som tilfredsstiller både estetiske og tekniske krav,
- b) tilstrekkelig kunnskap til arkitekturens historie og teorier og beslektede kunststørter, teknologier og humanistiske fag,
- c) kunnskap til de skjønne kunstens innflytelse på kvaliteten av arkitektonisk utforming,
- d) tilstrekkelig kjennskap til byutforming og -planlegging samt de ferdigheter som planleggingsprosessen medfører,

- e) forståelse av forholdet mellom mennesker og bygninger, og mellom bygninger og deres omgivelser, samt av nødvendigheten av å tilpasse bygninger og rommet mellom dem til menneskets behov og målestokk,
- f) forståelse av arkitektyrket og av arkitektens rolle i samfunnet, særlig ved utarbeidelsen av prosjekter som tar hensyn til samfunnsforhold,
- g) forståelse av undersøkelses- og prosjekteringsmetoder for byggeprosjekter,
- h) forståelse av struktur- og anleggsproblemer samt ingeniørmessige problemstillinger i forbindelse med utforming av bygninger,
- i) tilstrekkelig kjennskap til fysiske problemer og teknologi og til bygningers funksjon til å kunne utstyre dem slik at de blir behagelige å oppholde seg i og gir beskyttelse mot utendørs klima,
- j) nødvendige tekniske ferdigheter til å oppfylle de krav brukerne av bygningen har, innenfor de rammer som settes av kostnadsfaktorer og byggforskrifter,
- k) tilstrekkelig kunnskap til de industrigrener, organisasjoner, forskrifter og framgangsmåter som inngår i å omsette byggeplaner til bygninger og integrere enkeltplaner i en større plansammenheng.

2. Kunnskapene og ferdighetene i nr. 1 kan endres i samsvar med framgangsmåten i artikkel 58 nr. 2 med hensyn til å tilpasse dem til den vitenskapelige og tekniske utvikling.

Slike ajourføringer må ikke for noen medlemsstats vedkommende medføre noen endring av dens eksisterende lovgivningsmessig prinsipper vedrørende yrkesstrukturen når det gjelder utdanning og vilkår for adgang for fysiske personer.

Artikkelf 47

Unntak fra vilkårene for utdanning av arkitekter

1. Som unntak fra artikkel 46 skal følgende også godkjennes som oppfyllelse av kravene i artikkel 21: Utdanning som forelå 5. august 1985 fra «Fachhochschulen» i Forbundsrepublikken Tyskland over en periode på tre år, som oppfylte kravene nevnt i artikkel 46 og gav adgang til virksomheten nevnt i artikkel 48 i nevnte medlemsstat under yrkestittelen «arkitekt», i den utstrekning utdanningen ble fulgt av en fireårig periode med yrkesfaring i Forbundsrepublikken Tyskland, bevitnet ved en attest utstedt av den yrkessammenslutningen der navnet på arkitekten som ønsker å dra fordel av bestemmelsene i dette direktiv, er registrert.

Yrkessammenslutningen må først kontrollere om det arbeidet som er utført av vedkommende arkitekt innenfor feltet arkitektur representerer en overbevisende anvendelse av hele det området av kunnskaper og ferdigheter som er nevnt i artikkel 46 nr. 1. Den aktuelle attesten skal tildeles på linje med samme framgangsmåte som den som gjelder for registrering i yrkessammenslutningens medlemsregister.

2. Som unntak fra artikkel 46 skal følgende også godkjennes som oppfyllelse av kravene i artikkel 21: Utdanning som en del av ordninger for bedring av sosial status eller

universitetsstudier på deltid som oppfyller kravene nevnt i artikkel 46, bevitnet ved en eksamen i arkitektur bestått av en person som har arbeidet i sju år eller mer innenfor feltet arkitektur under tilsyn av en arkitekt eller et arkitektkontor. En slik eksamen skal ha foregått på universitetsnivå og tilsvare den avsluttende eksamen som er nevnt i nr. 46 nr. 1 første ledd.

Artikkelf 48

Utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt

1. I dette direktiv er yrkesvirksomheten til en arkitekt den virksomhet som vanligvis utføres under yrkestittelen «arkitekt».
2. Borgere i en medlemsstat som har tillatelse til å benytte denne yrkestittelen i henhold til en lov som gir vedkommende myndighet i en medlemsstat anledning til å tildele denne tittel til borgere fra medlemsstater som spesielt har utmerket seg ved kvaliteten på sine arbeider innenfor feltet arkitektur, skal anses å oppfylle de vilkår som kreves for utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt under yrkestittelen «arkitekt». Arten av denne arkitektvirksomheten til de aktuelle personer skal bevitnes ved en attest tildelt av deres respektive hjemstater.

Artikkelf 49

Særlege ervervede rettigheter for arkitekter

1. Alle medlemsstater skal godta kvalifikasjonsbevis som arkitekt som nevnt i vedlegg VI nr. 6, tildelt av de andre medlemsstatene, og som bevitner en utdanning som ble påbegynt senest i det akademiske referanseåret nevnt i nevnte vedlegg, selv om de ikke oppfyller minimumskravene i artikkel 46, og skal, når det gjelder adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt, gi slik bevitnelse samme virkning på sine respektive territorier som de kvalifikasjonsbevis som arkitekt som medlemsstaten selv utsteder.

Under disse forhold skal det godkjennes attestet utstedt av vedkommende myndigheter i Forbundsrepublikken Tyskland som bevitner at kvalifikasjonsbevis utstedt av vedkommende myndigheter i Den tyske demokratiske republikk etter 8. mai 1945, tilsvarer kvalifikasjonsbevisene nevnt i nevnte vedlegg.

2. Uten at dette berører nr. 1 skal alle medlemsstater godkjenne følgende kvalifikasjonsbevis og skal, når det gjelder adgang til og utøvelse av yrkesvirksomhet som arkitekt, gi disse kvalifikasjonsbevis samme virkning på sitt respektive territorium som kvalifikasjonsbevis som medlemsstaten selv utsteder: Attester utstedt til borgere av medlemsstater av de medlemsstatene som har vedtatt regler for adgang til og utøvelse av virksomhet som arkitekt fra og med følgende dato:
 - a) 1. januar 1995 for Østerrike, Finland og Sverige,
 - b) 1. mai 2004 for Den tsjekkiske republikk, Estland, Kypros, Latvia, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenia og Slovakia,
 - c) 5. august 1987 for de andre medlemsstatene.

Attestene nevnt i nr. 1 skal bevitne at innehaveren, senest på de respektive datoene, hadde tillatelse til å bruke yrkestittelen arkitekt, og at vedkommende, i henhold til disse reglene, faktisk har utøvd den aktuelle virksomheten i minst tre sammenhengende år i løpet av de siste fem år før tildelingen av attesten.

KAPITTEL IV

FELLES BESTEMMELSER OM ETABLERING

Artikkel 50

Dokumentasjon og formaliteter

1. Der vedkommende myndigheter i vertsstaten har fattet en beslutning om anmodning om tillatelse til å utøve det aktuelle lovregulerte yrket i henhold til denne avdeling, kan de samme myndigheter kreve de dokumenter og attestter som det er vist til i vedlegg VII.

Dokumentene nevnt i vedlegg VII nr. 1 bokstav d), e) og f) skal ikke være med enn tre måneder gamle på det tidspunkt de legges fram.

Medlemsstatene, organer og andre juridiske personer skal garantere fortrolighet med hensyn til de opplysninger de mottar.

2. I tilfelle av begrunnet tvil kan vertsstaten av vedkommende myndigheter i en medlemsstat kreve en bekreftelse av gyldigheten til de attestter og kvalifikasjonsbevis som er tildelt i vedkommende medlemsstat, samt en eventuell bekreftelse av det faktiske forhold at den begunstigede, for yrkene nevnt i kapittel III i denne avdeling, oppfyller de fastsatte minstekravene for utdanning i henholdsvis artikkel 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 og 46.

3. I tilfeller av begrunnet tvil og der kvalifikasjonsbevis som definert i artikkel 3 nr. 1 bokstav c), er utstedt av vedkommende myndighet i en medlemsstat og omfatter utdanning helt eller delvis ved en institusjon som er lovlige etablert på territoriet til en annen medlemsstat, skal vertsstaten ha rett til å undersøke følgende forhold vedrørende tildelingen hos vedkommende organ i hjemstaten:

- a) Om utdanningsforløpet ved institusjonen som gav utdanningen har vært formelt sertifisert av utdanningsinstitusjonene basert i hjemstaten for tildelingen,
- b) om de utstedte kvalifikasjonsbevis er de samme som ville vært tildelt dersom kurset i sin helhet hadde blitt fulgt i hjemstaten for tildelingen, og
- c) om kvalifikasjonsbevisene gir de samme yrkesmessige rettigheter på territoriet til hjemstaten for tildelingen.

4. Der en vertsstat av sine borgere krever en edsavleggelse eller annen avgivelse av en høytidelig erklæring for å få adgang til et lovregulert yrke, og der ordlyden i nevnte ed eller erklæring ikke kan benyttes av borgere av andre medlemsstater, skal vertsstaten sikre at de aktuelle personene kan benytte en egnet tilsvarende ordlyd.

Artikkel 51

Framgangsmåte for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

1. Vedkommende myndighet i vertsstaten skal bekrefte mottak av anmodningen innen én måned etter at den er mottatt og informere søkeren om eventuelle manglende dokumenter.
2. Framgangsmåten for å undersøke om en anmodning om tillatelse til å praktisere et lovregulert yrke må gjennomføres så snart som mulig og føre til en velbegrunnet beslutning av vedkommende myndighet i vertsstaten, i alle tilfeller senest tre måneder etter den dato da søkerens fullstendig dokumentasjon ble oversendt. Denne fristen kan imidlertid forlenges med én måned i saker som faller inn under kapittel I og II i denne avdeling.
3. Beslutningen eller at det ikke fattes noen beslutning før fristen utløper, skal være gjenstand for klage i henhold til nasjonal lovgivning.

Artikkel 52

Bruk av yrkestitler

1. Dersom det i en vertsstat finnes regler for bruk av en yrkestittel som er knyttet til en av virksomhetene i det aktuelle yrket og som er lovregulert, skal borgere fra de øvrige medlemsstater som har tillatelse til å utøve et lovregulert yrke på grunnlag av avdeling III, benytte den yrkestittel i vertsstaten som i denne stat tilsvarer det aktuelle yrket, samt kunne bruke forkortelsen for den aktuelle tittelen.
2. Dersom et yrke i vertsstaten er lovregulert av en sammenslutning eller en organisasjon i betydningen i artikkel 3 nr. 2, skal medlemsstatenes borgere ikke tillates å bruke yrkestittelen gitt av denne organisasjonen eller sammenslutningen, og heller ikke yrkesforkortelsen, med mindre de legger fram bevis på medlemskap i den aktuelle sammenslutningen eller organisasjonen.

Dersom sammenslutningen eller organisasjonen gjør medlemskap betinget av visse kvalifikasjoner, kan den bare gjøre dette i henhold til de vilkår som er fastsatt i dette direktiv, når det gjelder andre medlemsstaters borgere som innehar yrkeskvalifikasjoner.

Avdeling IV

DETALJERTE REGLER FOR UTØVELSE AV YRKET

Artikkel 53

Språkkunnskaper

Personer som nyter godt av godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, skal ha de språkkunnskaper som er nødvendig for å praktisere yrket i vertsstaten.

Artikkelf 54

Bruk av akademiske titler

Uten at det berører artikkelf 7 og 52 skal verstsstaten sikre at vedkommende personer har rett til å benytte akademiske titler som er gitt dem i hjemstaten, samt om mulig en forkortet form av denne, på hjemstatens språk. Verstsstaten kan kreve at det til tittelen skal tilføyes navn og adresse til den institusjon eller eksamenskommisjon som har tildelt den. Der en akademisk tittel i hjemstaten antas å kunne forveksles i verstsstaten med en tittel som i den sistnevnte medlemsstaten, krever tilleggsutdanning som den aktuelle innehaveren ikke har tilegnet seg, kan verstsstaten kreve at vedkommende benytter den akademiske tittelen i hjemstaten i en hensiktsmessig form som fastsettes av verstsstaten.

Artikkelf 55

Tilknytning til sykeforsikringsordning

Uten at dette berører artikkelf 5 nr. 1 og artikkelf 6 første ledd bokstav b), skal medlemsstater som krever at personer som tilegnet seg sine yrkeskvalifikasjoner på deres territorium, fullfører en turnusperiode med praktisk utdanning og/eller en periode med faglig erfaring for å kunne godkjennes av en sykeforsikringsordning, frafalle denne plikten for innehavere av kvalifikasjonsbevis som lege og tannlege ervervet i andre medlemsstater.

Avdeling V

ADMINISTRATIVT SAMARBEID OG ANSVAR FOR GJENNOMFØRING

Artikkelf 56

Vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter i verstsstaten og i hjemstaten skal samarbeide nært og skal gi hverandre gjensidig bistand for å tilrettelegge anvendelsen av dette direktivet. De skal påse at de opplysninger som utveksles, blir behandlet fortrolig.
2. Vedkommende myndigheter i verstsstater og hjemstater skal utveksle opplysninger vedrørende disiplinære tiltak eller strafferettlige sanksjoner som treffes, eller vedrørende andre alvorlige, særlige omstendigheter, som kan få konsekvenser for utøvelse av virksomheter i henhold til dette direktivet, respektere lovgivning om vern av personalopplysninger som fastlagt i europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽¹⁾ samt europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/58/EC av 12. juli 2002 om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon (direktivet om personvern og elektronisk kommunikasjon)⁽²⁾.

⁽¹⁾ EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31. Direktivet sist endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003/.

⁽²⁾ EFT L 201 av 31.7.2002, s. 37.

Hjemstaten skal undersøke riktigheten av de nevnte omstendighetene, og hjemstatens myndigheter skal fastsette arten og omfanget av de undersøkelser som må utføres og informere vertssstaten om hvilke konklusjoner den trekker av de tilgjengelige opplysningene.

3. Medlemsstatene skal senest 20. oktober 2007 utpeke de myndigheter og organer som skal ha kompetanse til å tildele eller motta kvalifikasjonsbevis og andre dokumenter eller opplysninger og de myndigheter og organer som skal ha kompetanse til å motta søknader og fatte de beslutninger som er nevnt i dette direktiv, og umiddelbart underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om dette.

4. Hver medlemsstat skal utpeke en koordinator for virksomheten til de myndigheter som er nevnt i nr. 1, og underrette de øvrige medlemsstatene og Kommisjonen om dette.

Koordinatorenes har følgende oppgaver:

- a) Fremme en ensartet gjennomføring av dette direktiv,
- b) samle all den informasjon som er relevant for anvendelsen av dette direktiv, som for eksempel vedrørende vilkår for adgang til lovregulerte yrker i medlemsstatene.

For å kunne utføre de oppgavene som er beskrevet under bokstav b), kan koordinatorene søker hjelp hos kontaktpunktene nevnt i artikkel 57.

Artikkkel 57

Kontaktpunkter

Hver medlemsstat skal senest 20. oktober 2007 utpeke et kontaktpunkt med følgende oppgaver:

- a) Gi borgere og kontaktpunkter i de andre medlemsstatene de opplysninger som er nødvendig vedrørende godkjenning av yrkeskvalifikasjoner som omhandles av dette direktiv, som for eksempel opplysninger om nasjonal lovgivning om yrker og utøvelse av disse yrkene, herunder sosiallovgivning, og, der dette er hensiktsmessig, etikkregler,
- b) bistå borgere i å realisere de rettigheter dette direktiv gir dem, eventuelt i samarbeid med de andre kontaktpunktene og vedkommende myndigheter i vertssstaten.

På anmodning fra Kommisjonen skal kontaktpunktene informere Kommisjonen om resultatet av de forespørslene de behandler i henhold til bestemmelsene i bokstav b) senest to måneder etter at de har mottatt forespørslene.

Artikkkel 58

Komite for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

1. Kommisjonen skal bistås av en komité for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, heretter kalt «komiteen», sammensatt av representanter for medlemsstatene og ledet av en representant for Kommisjonen.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas behørig hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

Artikkkel 59

Samråd

Kommisjonen skal sikre samråd mellom eksperter fra de aktuelle yrkesgruppene på en hensiktsmessig måte, særlig i sammenheng med arbeidet til komiteen nevnt i artikkkel 58, og skal legge fram en begrunnet rapport om slike samråd til nevnte komité.

Avdeling VI

ANDRE BESTEMMELSER

Artikkkel 60

Rapportering

1. Etter 20. oktober 2007 skal medlemsstatene annethvert år oversende Kommisjonen en rapport om anvendelsen av ordningen. Rapporten skal i tillegg til generelle merknader inneholde en statistisk oversikt over de beslutninger som er truffet, samt en beskrivelse av de viktigste problemene som anvendelsen av dette direktiv har medført.

2. Kommisjonen skal, første gang 20. oktober 2007 og deretter hvert femte år, utarbeide en rapport vedrørende gjennomføringen av dette direktiv.

Artikkkel 61

Unntak

Dersom en medlemsstat i anvendelsen av en av bestemmelsene i dette direktiv, støter på større vanskeligheter på et bestemt område, skal Kommisjonen se nærmere på disse vanskelighetene i samråd med vedkommende medlemsstat.

Der dette er hensiktsmessig, skal Kommisjonen fatte en beslutning i samsvar med framgangsmåten i artikkkel 58 nr. 2, som tillater vedkommende medlemsstat å fravike den aktuelle bestemmelsen i en begrenset periode.

Artikkel 62

Oppheving

Direktiv 77/452/EØF, 77/453/EØF, 78/686/EØF, 78/687/EØF, 78/1026/EØF, 78/1027/EØF, 80/154/EØF, 80/155/EØF, 85/384/EØF, 85/432/EØF, 85/433/EØF, 89/48/EØF, 92/51/EØF, 93/16/EØF og 1999/42/EF oppheves med virkning fra 20. oktober 2007. Henvisninger til de opphevde direktivene skal forstås som henvisninger til dette direktiv og de rettsakter som er vedtatt på grunnlag av de nevnte direktiver, påvirkes ikke av de forannevnte opphevingene.

Artikkel 63

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

Medlemsstatene skal innen 20. oktober 2007 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktivet. De skal umiddelbart underrette Kommisjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktivet, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmore regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 64

Ikrafttredelse

Dette direktivet trer i kraft dagen etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 65

Adressater

Dette direktivet er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 7. september 2005.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

C. CLARKE

Formann

VEDLEGG I**Liste over yrkessammenslutninger eller -organisasjoner som oppfyller vilkårene i artikkkel 3 nr. 2)****IRLAND⁽¹⁾**

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland⁽³⁾
3. The Association of Certified Accountants⁽⁴⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

DET FORENTE KONGERIKE

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors

⁽¹⁾ Irske borgere er også medlemmer av følgende sammenslutninger eller organisasjoner i Det forente kongerike: Institute of Chartered Accountants in England and Wales, Institute of Chartered Accountants of Scotland, Institute of Actuaries, Faculty of Actuaries, The Chartered Institute of Management Accountants, Institute of Chartered Secretaries and Administrators, Royal Town Planning Institute, Royal Institution of Chartered Surveyors, Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Kun for revisjonsvirksomhet.

⁽³⁾ Kun for revisjonsvirksomhet.

⁽⁴⁾ Kun for revisjonsvirksomhet.

14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy
27. Institution of Electrical Engineers
28. Institution of Gas Engineers
29. Institution of Mechanical Engineers
30. Institution of Chemical Engineers
31. Institution of Production Engineers
32. Institution of Marine Engineers
33. Royal Institution of Naval Architects
34. Royal Aeronautical Society
35. Institute of Metals
36. Chartered Institution of Building Services Engineers
37. Institute of Measurement and Control
38. British Computer Society

VEDLEGG II

Liste over utdanninger med en særlig struktur som vist til i artikkkel 11 bokstav c) punkt ii)

1. *Paramedisinsk og sosialpedagogisk utdanning*

Utdanning for følgende i:

Tyskland:

- Pediatrisk sykepleier (Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger),
- fysioterapeut (Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in))⁽¹⁾,
- ergoterapeut (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut),
- logoped (Logopäde/Logopädin),
- ortoptist (Orthoptist(in)),
- offentlig godkjent barnepedagog (Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)),
- offentlig godkjent spesialpedagog (Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)).
- teknisk-medisinsk laboratorieassistent (medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)),
- teknisk-medisinsk radiologassistent (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)),
- teknisk-medisinsk assistent innenfor funksjonsdiagnostikk (medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik),
- teknisk assistent innenfor veterinærmedisin (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)),
- dietetiker (Diätassistent(in)),
- apotektekniker (Pharmazieingenieur), med utdanning tidligere enn 31. mars 1994 I den tidligere Tyske demokratiske republikk eller på de nye delstatenes territorium,
- psykiatrisk sykepleier (Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger),
- taleterapeut (Sprachtherapeut(in)),

Den tsjekkiske republikk:

⁽¹⁾ Fra og med 1. juni 1994 ble yrkestittelen «Krankengymnast(in)» erstattet med «Physiotherapeut(in)». Medlemmer av dette yrket som fikk sine diplomer før denne dato, kan likevel, dersom de ønsker det, fortsatt benytte den tidligere tittelen «Krankengymnast(in)».

- helseassistent (zdravotnický asistent),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og fire år videregående yrkesrettet utdanning ved en videregående medisinsk fagskole, avsluttet og fullført med eksamenen «maturitní zkouška»,

- ernæringsassistent (nutrièní asistent),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og fire år videregående yrkesrettet utdanning ved en videregående medisinsk fagskole, avsluttet og fullført med eksamenen «maturitní zkouška»,

Italia:

- tanntekniker (odontotecnico),
- optiker (ottico),

Kypros:

- tanntekniker (οδοντοτεχνίτης),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, og som består av minst seks års grunnutdanning, seks års videregående utdanning og to års yrkesrettet utdanning utover den videregående utdanningen, etterfulgt av ett års yrkeserfaring,

- optiker (τεχνικός οπτικός),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, og som består av minst seks års grunnutdanning, seks års videregående utdanning og to års utdanning ut over videregående utdanning, etterfulgt av ett års yrkeserfaring,

Latvia:

- tannpleier (zobārstniecības māsa),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, og som består av minst 10 års grunnutdanning og to år yrkesutdanning ved en medisinsk fagskole, etterfulgt av tre års yrkeserfaring, og ved avslutningen av denne må det bestås en eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- biomedisinsk laboratorieassistent (biomedicīnas laborants),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst 10 års grunnutdanning og to år yrkesutdanning ved en medisinsk fagskole, etterfulgt av to års yrkeserfaring, og ved avslutningen av denne må det bestås en sertifiseringseksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- tanntekniker (zobu tehnikis),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst 10 års grunnutdanning og to år yrkesutdanning ved en medisinsk fagskole, etterfulgt av to års yrkeserfaring, og ved avslutningen av denne må det bestås en sertifiseringseksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

- fysioterapeutassistent (fizioterapeita asistents),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 13 år, og som består av minst 10 års grunnutdanning og to år yrkesutdanning ved en medisinsk fagskole, etterfulgt av to års yrkeserfaring, og ved avslutningen av denne må det bestås en eksamen for å oppnå en attest på denne spesialistutdanningen,

Luxembourg:

- teknisk radiologassistent (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- teknisk-medisinsk laboratorieassistent (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- psykiatrisk sykepleier (infirmier/ière psychiatrique),
- teknisk-medisinsk kirurgiassistent (assistant(e) technique medical(e) en chirurgie),
- pediatrisk sykepleier (infirmier/ière puériculteur(trice)),
- anestesisykepleier (infirmier/ière anesthésiste),
- massør med godkjent utdanning (masseur/euse diplômé(e)),
- barnepedagog (éducateur/trice),

Nederland,

- veterinærassistent (dierenartsassistent),

som innebærer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 13 år og som omfatter

- i) minst tre års yrkesutdanning ved en fagskole, avsluttet med en eksamen, i noen tilfeller supplert med ett eller to års spesialisering avsluttet med en eksamen, eller
- ii) minst to og et halvt års yrkesutdanning ved en fagskole avsluttet med en eksamen og supplert med minst seks måneders yrkeserfaring eller med minst seks måneders praktikanttid ved en godkjent institusjon, eller
- iii) minst to års yrkesutdanning ved en fagskole avsluttet med en eksamen og supplert med minst ett års yrkeserfaring eller minst ett års praktikanttid ved en godkjent institusjon, eller
- iv) når det gjelder veterinærassistanter (dierenartsassistent), tre års yrkesutdanning ved en fagskole (MBO-plan) eller tre års yrkesutdanning i systemet med dobbel prantikanttid (LLW), begge deler avsluttet med en eksamen,

Østerrike:

- særlig grunnleggende opplæring for sykepleier med spesialistutdanning for arbeid med barn og unge (spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege),
- særlig grunnleggende opplæring for psykiatrisk sykepleier (spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege),
- kontaktlinseoptiker (Kontaktlinsenoptiker),
- pedikyrist (Fußpfleger),
- høreapparatmaker (Hörgeräteakustiker),
- forhandler av apotekervarer (Drogist),
som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 14 år, inkludert minst fem års opplæring innenfor et strukturert utdanningopplegg, delt på en praktikantperiode på minst tre år, som omfatter opplæring delvis på en arbeidsplass og delvis ved en fagskole, samt en periode med yrkespraksis og -opplæring, avsluttet med en yrkeseksamen som gir kandidaten rett til å utøve yrket og ta inn lærlinger,
- massør (Masieur),

som representerer utdannings- og opplæringskurs med en samlet varighet på 14 år, inkludert fem års opplæring innenfor et strukturert utdanningopplegg, som omfatter en praktikantperiode på to år, en periode med yrkespraksis og utdanning på to år, samt en opplæringsperiode på ett år som avsluttes med en yrkeseksamen som gir kandidaten rett til å utøve yrket og ta inn lærlinger,

- førskolelærer (Kindergärtner/in),
- barnepedagog (Erzieher),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på 13 år, inkludert fem års yrkesrettet utdanning ved en fagskole, og avsluttet med en eksamen,

Slovakia:

- lærer i dans i grunnleggende kunstskoler (učiteľ v tanečnom odbore na základných uměleckých školách),
som representerer utdanning med en samlet varighet på minst 14,5 år, og som består av åtte års grunnutdanning, fire års videregående utdanning ved en videregående fagskole og et kurs i dansepädagogikk på fem semestre,
- lærer ved særlig utdanningsinstitusjoner og ved sosialtjenesteinstitusjoner (vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb),

som representerer utdanning med en samlet varighet på minst 14 år, og som består av åtte/ni års grunnutdanning, fire års videregående utdanning ved en videregående pedagogisk skole eller ved en annen videregående skole og to års tilleggsstudier i pedagogikk på deltid.

2. *.Håndverksmesterutdanning (Mester/Meister/Maître) som representerer utdanning og opplæring innenfor fagområder som ikke omfattes av dette direktivs avdeling III kapittel II.*

Utdanning for følgende i:

Danmark:

- optiker (optometrist),

med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav fem års yrkesutdanning fordelt på to og et halvt år med teoretisk utdanning ved en fagskole og to og et halvt år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen "mester",

- ortopeditekniker (ortopædimekaniker),

med en samlet utdanningstid på 12,5 år, hvorav tre og et halvt års yrkesutdanning fordelt på seks måneder med teoretisk utdanning ved en fagskole og tre år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen «mester»,

- ortopediskomaker (ortopædiskomager),

med en samlet utdanningstid på 13,5 år, hvorav fire og et halvt års yrkesutdanning fordelt på to år med teoretisk utdanning ved en fagskole og to og et halvt år med praktisk utdanning på en arbeidsplass, avsluttet med en godkjent eksamen i vedkommende håndverksfag som gir rett til tittelen «mester»,

Tyskland:

- optiker (Augenoptiker),
- tanntekniker (Zahntechniker),
- bandasjist (Bandagist),
- høreapparatmaker (Hörgeräte-Akustiker),
- ortopeditekniker (Orthopädiemechaniker),
- ortopediskomaker (Orthopädie Schuhmacher),
- Luxembourg:
- optiker (opticien),

- tanntekniker (mécanicien dentaire),
- høreapparatmaker (audioprothésiste),
- ortopeditekniker/bandasjist (mecanicien orthopédiste/bandagiste),
- ortopediskomaker (orthopédiste-cordonnier),
- med en samlet utdanningstid på 14 år, hvorav minst fem års utdanning innenfor en strukturert utdanningsordning, delvis ervervet på en arbeidsplass og delvis ved en fagskole, og avsluttet med en eksamen som må bestås for å kunne praktisere et håndverksfag enten som selvstendig næringsdrivende eller som lønnsmottaker med et tilsvarende ansvarsnivå,

Østerrike:

- bandasjist (Bandagist),
- korsettmaker (Miederwarenerzeuger),
- optiker (Optiker),
- ortopediskomaker (Orthopädieschuhmacher),
- ortopeditekniker (Orthopädietechniker),
- tanntekniker (Zahntechniker),
- gartner (Gärtner),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 14 år, inkludert minst fem år innenfor et strukturert utdanningopplegg, fordelt på en praktikantperiode på minst tre år, som omfatter opplæring delvis på en arbeidsplass og delvis ved en fagskole, samt en periode på to år med yrkespraksis og -opplæring, avsluttet med en mesterprøve som gir kandidaten rett til å utøve yrket, ta inn lærlinger og benytte tittelen «Meister»,

- håndverksmesterutdanning innenfor jord- og skogbruk, dvs.
- mester i landbruksfag (Meister in der Landwirtschaft),
- mester i landbruksøkonomi (Meister in der ländlichen Hauswirtschaft),
- mester i havebruk (Meister im Gartenbau),
- mester i grønnsaksavling (Meister im Feldgemüsebau),
- mester i fruktavl og –behandling (Meister im Obstbau und in der Obstverwertung),
- mester i vindyrking og vinframstilling (Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft),
- mester i meieribruk (Meister in der Molkerei- und Käsereiwirtschaft),

- mester i hestehold (Meister in der Pferdewirtschaft),
- mester i fiskeri (Meister in der Fischereiwirtschaft),
- mester i fjørfeavl (Meister in der Geflügelwirtschaft),
- mester i biavl (Meister in der Bienenwirtschaft),
- mester i skogbruk (Meister in der Forstwirtschaft),
- mester i skogplanting og skogforvaltning (Meister in der Forstgarten- und Forstpfliegewirtschaft),
- mester i lagring av jordbruksprodukter (Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 15 år, inkludert minst seks års opplæring innenfor et strukturert utdanningopplegg, fordelt på en praktikantperiode på minst tre år, som omfatter opplæring delvis i yrket og delvis ved en fagskole, samt en periode på tre års yrkespraksis, avsluttet med en mesterprøve i forbindelse med det aktuelle yrket, som gir rett til å ta inn lærlinger og benytte tittelen «Meister»,

Polen:

- lærer for praktisk fagutdanning (Nauczyciel praktycznej nauki zawodu),
- som representerer utdanning med en varighet på
 - i) åtte år med grunnutdanning og fem år med videregående fagutdanning eller tilsvarende videregående utdanning på et relevant område, fulgt av et kurs i pedagogikk med en samlet varighet på minst 150 timer, kurs i sikkerhet og hygiene på arbeidsplassen, og to års yrkeserfaring i det yrket som vedkommende skal undervise i, eller
 - ii) åtte år med grunnutdanning og fem år med videregående yrkesrettet utdanning samt avgangsdiplom fra en pedagogisk fagskole ut over videregående utdanning, eller
 - iii) åtte år med grunnutdanning og to til tre år med grunnleggende videregående yrkesrettet utdanning og minst tre års yrkeserfaring, attestert ved en mastergrad i det aktuelle yrket, fulgt av et kurs i pedagogikk med en samlet varighet på minst 150 timer;

Slovakia:

- mester i yrkesrettet utdanning (majster odbornej výchovy),
- som representerer utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og omfatter åtte års grunnutdanning, fire års yrkesrettet utdanning (full videregående yrkesrettet utdanning og/eller praktikantpraksis i relevant (tilsvarende) yrkesrettet utdanning eller et praktikantkurs), yrkeserfaring med en samlet varighet på minst tre år

innenfor området for vedkommendes fullførte utdanning eller praktikantpraksis og ekstra pedagogisk studium ved et pedagogisk fakultet eller ved tekniske universiteter, eller fullført videregående utdanning og praktikantpraksis i relevant (tilsvarende) yrkesopplæring eller praktikantkurs, yrkeserfaring med en samlet varighet på minst tre år innenfor området for vedkommendes fullførte utdanning eller praktikantpraksis, og ekstra pedagogisk studium ved et pedagogisk fakultet, eller innen 1. september 2005 spesialutdanning på området spesialpedagogikk som gis ved metodologisentre for mastergradsstudenter i yrkesrettet utdanning ved spesialskolene uten ekstra studier i pedagogikk.

3. *.Maritime yrker*

a) Sjøtransport

Utdanning for følgende i:

Den tsjekkiske republikk:

- dekksmatros (palubní asistent),
- befal med ansvar for brovakt (námořní poručík),
- overstyrmann (první palubní důstojník),
- kaptein (kapitán),
- maskinassistent (strojní asistent),
- befal med ansvar for maskinvakt (strojní důstojník),
- førstemaskinist (druhý strojní důstojník),
- maskinsjef (první strojní důstojník),
- elektriker (elektrotechnik),
- sjefselektriker (elektrodůstojník);

Danmark:

- skipsfører (skibsfører),
- førstestyrmann (overstyrmand),
- kvartermester, vakthavende styrmann (enestyrmand, vagthavende styrmand),
- vakthavende styrmann (vagthavende styrmann),
- maskinsjef (maskinchef),
- førstemaskininist (1. maskinmester),

- førstemaskinist/vakthavende maskinist (1. maskinmester/vagthavende maskinmester).

Tyskland:

- kaptein, stort kystfartøy (Kapitän AM),
- kaptein, kystfartøy (Kapitän AK),
- styrmann, stort kystfartøy (Nautischer Schiffsoffizier AMW),
- styrmann, kystfartøy (Nautischer Schiffsoffizier AKW),
- maskinsjef, grad C (Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen),
- førstemaskininst, grad C (Schiffsmaschinist CMa - Leiter von Maschinenanlagen),
- maskinist, grad C (Schiffsbetriebstechniker CTW),
- førstemaskinist, grad C - eneste maskinoffiser (Schiffsmaschinist CMaW - Technischer Alleinoffizier).

Italia:

- styrmann (ufficiale di coperta),
- maskinist (ufficiale di macchina),

Latvia:

- skipselktrisk maskinoffiser (kuģu elektromehāniķis),
- operatør av kjølemaskineri (kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists);
- Nederland:

– førstestyrmann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)),

– maskinist på kystfartøy (med diplom) (diploma motordrijver),

– VTS-tjenestemann (VTS-functionaris),

– som innebærer følgende utdanning:

i Den tsjekkiske republikk:

i) for dekksmatros (palubní asistent),

1. en person som er minst 20 år,

2. a) maritimt akademi eller maritim skole — avdeling for navigasjon, begge kurs må være fullført med eksamenen «maturitní zkouška», samt godkjent fartstid på minst seks måneder i løpet av studiene, eller
- b) godkjent fartstid på minst to år som mannskap, der vedkommende har deltatt i brovakt på støttenivå på skip, og fullføring av et godkjent kurs som oppfyller den kompetansestandard som er angitt i avdeling A-II/1 i STCW-regelverket (IMOs internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk) gitt av et maritimt akademi eller en maritim skole av en part i STCW-konvensjonen, samt bestått eksamen for eksamenskommisjonen godkjent av MTC (Den tsjekkiske republikks komité for sjøtransport),
- ii) for befal med ansvar for brovakt (námořní poručík),
1. godkjent fartstid i stilling som dekksmatros på skip på 500 bruttoregistertonn eller mer i minst seks måneder når det gjelder en avgangselev fra en maritim skole eller et maritimt akademi, eller ett år når det gjelder en avgangselev fra et godkjent kurs, inkludert minst seks måneder som mannskap som utgjør en del av en brovakt,
 2. behørig utfyllt og godkjent opplæringsjournal for dekkskadetter,
- iii) for overstyrmann (první palubní důstojník), kompetansebevis som befal med ansvar for brovakt på skip på 500 bruttoregistertonn eller mer og minst 12 måneders godkjent fartstid i slik stilling,
- iv) for kaptein (kapitán),
- = attest for tjeneste som skipsfører på skip mellom 500 og 3000 bruttoregistertonn,
 - = kompetansebevis som overstyrmann på skip på 3000 bruttoregistertonn eller mer og minst seks måneder godkjent fartstid som overstyrmann på skip på 500 bruttoregistertonn eller mer samt minst seks måneders godkjent fartstid som overstyrmann på skip på 3000 bruttoregistertonn eller mer,
- v) for maskinassistent (strojní asistent),
1. en person som er minst 20 år,
 2. maritimt akademi eller maritim skole — avdeling for skipsingenører, samt godkjent fartstid på minst seks måneder i løpet av studiene,
- vi) for befal med ansvar for maskinvakt (strojní důstojník), godkjent fartstid som maskinassistent på minst seks måneder som utgangselev fra et maritimt akademi eller en maritim skole,
- vii) for førstemaskinist (druhý strojní důstojník),

godkjent fartstid på minst 12 måneder som tredjemaskinist på skip drevet av et hovedmaskineri på 750 kW framdriftskraft og over,

- viii) for maskinsjef (první strojní důstojník),
relevant attest for tjeneste som førstemaskinist på skip drevet av et hovedmaskineri på 3000 kW framdriftskraft eller mer og som har minst seks måneders godkjent fartstid i denne stillingen,
 - ix) for elektriker (elektrotechnik),
 1. en person som er minst 18 år,
 2. maritimt akademi eller annet akademi, fakultet for elektroteknologi, eller teknisk skole eller elektroteknologihøyskole, alle kurs må være fullført med eksamenen «maturitní zkouška», og minst 12 måneders godkjent praksis på området elektroteknologi,
 - x) for sjefselektriker (elektrodůstojník);
 1. maritimt akademi eller annet akademi, fakultet for skipselektriteknologi, eller annet akademi eller annen teknisk skole på området elektroteknologi, alle kurs må være fullført med eksamenen «maturitní zkouška» eller en statlig eksamen,
 2. godkjent fartstid som elektriker i en periode på minst 12 måneder for avgangselever fra et akademi eller en høyskole, eller 24 måneder for avgangselever fra en videregående skole,
- Danmark:
- ni års grunnskole etterfulgt av 17 til 36 måneders grunnleggende yrkesutdanning og/eller fartstid, supplert med
- i) vakthavende styrmann, ett års spesialisert fagutdanning,
 - ii) for andre, tre års spesialisert fagutdanning,
- Tyskland:
- utdanning med en samlet varighet av mellom 14 og 18 år, hvorav tre års grunnleggende yrkesutdanning og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års spesialisert fagutdanning, eventuelt supplert med to års yrkeserfaring fra sjøfart,
- Latvia:
- i) for skipselektrisk maskinoffiser (kuğu elektromehānikis),
 1. en person som er minst 18 år,
 2. en utdanning med samlet varighet på minst 12,5 år, bestående av minst ni års grunnutdanning og minst tre års yrkesrettet utdanning. I tillegg kreves fartstid på minst seks måneder som skipselektriker eller som assistant for

elektroingeniør på skip med større generatorkraft enn 750 kW. Yrkesrettet utdanning avsluttes med en særlig eksamen ved vedkommende myndighet i samsvar med opplæringsprogrammet slik det er godkjent av transportdepartementet,

- ii) for operatur av kjølemaskineri (kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists),
 - 1. en person som er minst 18 år,
 - 2. en utdanning med samlet varighet på minst 13 år, bestående av minst ni års grunnutdanning og minst tre års yrkesrettet utdanning. I tillegg kreves fartstid på minst 12 måneder som assistant for kjøleingeniør. Yrkesrettet utdanning avsluttes med en særlig eksamen ved vedkommende myndighet i samsvar med opplæringsprogrammet slik det er godkjent av det latviske transportdepartementet,

– Italia:

– utdanning med en samlet varighet av 13 år, hvorav minst fem års yrkesrettet utdanning avsluttet med en eksamen, eventuelt supplert med en praktikantperiode,

– Nederland:

- i) for førstestyrmann (kystfartøy) (med tilleggsutdanning) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)) og maskinist på kystfartøy (med diplom) (diploma motordrijver), med 14 års utdanning, hvorav minst to år ved en spesialisert yrkesrettet fagskole, supplert med 12 måneders praktikantperiode,
- ii) for VTS-tjenestemann (VTS-functionaris), en samlet utdanning på minst 15 år, som omfatter minst tre års høyere yrkesrettet utdanning («HBO») eller yrkesrettet utdanning på mellomnivå («MBO»), som etterfølges av nasjonale og regionale spesialiseringsskurs, hvert på til sammen minst 12 ukers teoretisk opplæring og hvert kurs avsluttet med en eksamen,

og som er godkjent i henhold til den internasjonale STCW-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om normer for opplæring, sertifikater og vakthold for sjøfolk, 1978).

b) *Hayfiske*

Utdanning for følgende i:

Tyskland:

- kaptein, dyphavsfiske (Kapitän BG/Fischerei),
- kaptein, kystfiske (Kapitän BLK/Fischerei),
- styrmann, dyphavsfiskefartøy (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),
- styrmann, kystfiskefartøy (Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei),

Nederland:

- førstestyrmann/maskinist V (stuurman werktuigkundige V),
- maskinist IV (fiskefartøy) (werktuigkundige IV visvaart),
- førstestyrmann IV (fiskefartøy) (stuurman IV visvaart),
- førstestyrmann/maskinist VI (stuurman werktuigkundig VI),

som innebærer følgende utdanning:

- i Tyskland, utdanning med en samlet varighet av mellom 14 og 18 år, hvorav et tre års kurs med grunnleggende yrkesrettet utdanning og ett års fartstid, etterfulgt av ett eller to års spesialisert yrkesrettet utdanning, eventuelt supplert med to års yrkeserfaring fra sjøfart,
- i Nederland, utdanning av varierende varighet mellom 13 og 15 år, hvorav minst to år ved en spesialisert fagskole, supplert med 12 måneders yrkespraksis,

og som er godkjent innenfor rammen av Torremolinos-konvensjonen (Den internasjonale konvensjon om fiskefartøyers sikkerhet, 1977).

4. *Tekniske yrker*

Utdanning for følgende i:

Den tsjekkiske republikk:

- autorisert tekniker, autorisert byggmester (autorizovaný technik, autorizovaný staviteľ),
- som representerer yrkesrettet utdanning med en varighet på minst ni år, og omfatter fire års teknisk videregående utdanning, fullført med eksamenen «maturitní zkouška» (videregående teknisk skole) og fem års yrkeserfaring, avsluttet med en prøve på yrkeskvalifikasjoner for utøvelse av utvalgte yrkesvirksomheter innenfor byggefag (i henhold til tsjekkisk lov nr. 50/1976 Sb. (bygningslov) og lov nr. 360/1992 Sb.),

- fører av rullende materiell (fyzická osoba řídící drážní vozidlo),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire år yrkesrettet videregående utdanning avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og fullført med statens eksamen for framdriftsmetode for rullende materiell,

- sporkontrolltekniker (drážní revizní technik),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire år yrkesrettet videregående utdanning ved en videregående fagskole i maskin- eller elektrofag og fullført ved eksamenen «maturitní zkouška»,

- kjørelærer (učitel autořkoly),

en person som er minst 20 år, representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående utdanning med fokus på trafikk eller motor og fullført ved eksamenen «maturitní zkouška»,

- offentlig godkjent tekniker for teknisk kontroll av motorvogner (kontrolní technik STK),

en person som er minst 20 år, representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, som omfatter minst minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående utdanning og fullført ved eksamenen «maturitní zkouška», etterfulgt av minst to års teknisk praksis; den aktuelle personen må ha førerkort og rent rulleblad og må ha fullført spesialopplæringen for offentlig godkjente teknikere med en varighet på minst 120 timer, og dessuten ha bestått eksamen,

- mekaniker for kontroll av utslipp fra biler (mechanik měření emisí),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire år yrkesrettet videregående utdanning avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»; videre må søkeren fullføre minst tre års teknisk praksis og spesialopplæringen for «mekaniker for kontroll av utslipp fra biler» med en varighet på åtte timer, samt ha fullført eksamen,

- skipsfører klasse I (kapitán I. třídy),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 15 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og tre års yrkesrettet utdanning avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og fullført med en eksamen bekreftet ved en egnethetsattest. Denne yrkesrettede utdanningen må etterfølges av fire års yrkesrettet praksis avsluttet med en eksamen,

- restaurerer av monumenter som er å betrakte som kunsthåndverk (restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på 12 år dersom den innebærer full videregående teknisk utdanning i restaurering, eller 10 til 12 års studier i et tilknyttet emne, pluss fem års yrkeserfaring i tilfelle av full videregående teknisk utdanning avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška», eller åtte års yrkeserfaring i tilfelle av videregående teknisk utdanning avsluttet med endelig praktikanteksamen,

- restaurerer av kunstverk som ikke er å betrakte som monumenter og befinner seg i samlinger i museer og gallerier, og av andre gjenstander av kulturell verdi (restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på 12 år, pluss fem års yrkeserfaring i tilfelle av full videregående teknisk utdanning i restaureringskurset og avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»;

- avfallshåndterer (odpadový hospodář),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og som består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire år videregående yrkesrettet utdanning avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška» og minst fem års erfaring innenfor avfallshåndteringssektoren i løpet av de siste 10 år,

- sprengningsteknisk leder (technický vedoucí odstřelů),

som representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, og består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet videregående utdanning, avsluttet med eksamenen «maturitní zkouška»,

og etterfulgt av

to år som sprenger under jorden (for virksomhet under jorden) eller ett år over jorden (for virksomhet over jorden), inkludert seks måneder som assisterende sprenger,

opplæringskurs på 100 timer med teoretisk og praktisk opplæring etterfulgt av en eksamen ved relevant gruvedistriktsmyndighet,

yrkeserfaring på seks måneder eller mer innenfor planlegging og utføring av større sprengningsarbeider,

opplæringskurs på 32 timer med teoretisk og praktisk opplæring etterfulgt av en eksamen ved de nasjonale tsjekkiske gruvemyndighetene,

Italia:

- landmåler (geometra),
- landbruksstekniker (perito agrario),

som innebærer videregående teknisk utdanning med en varighet av minst 13 år, og som omfatter åtte års grunnskole etterfulgt av fem års videregående utdanning, hvorav tre års fagutdanning, avsluttet med en teknisk baccalaureat-eksamen, og supplert

- i) for landmåler (geometra) av enten med en praktikantperiode på minst to år ved en relevant virksomhet, eller fem års yrkeserfaring,
- ii) for landbruksstekniker (perito agrario), med gjennomført praktikantperiode på minst to år,

etterfulgt av en statlig eksamen,

Latvia:

- lokomotivførerassistent (vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs),

en person som er minst 20 år; representerer en utdanning med en samlet varighet på minst 12 år, som består av minst åtte års grunnutdanning og minst fire års yrkesrettet utdanning, yrkesrettet opplæring fullført med arbeidsgivers særlige eksamen, kompetansebevis utstedt av vedkommende myndighet for fem år,

Nederland:

- namsmann (gerechtsdeurwaarder),
- tannprotesemaker (tandprotheticus),

som representerer studier og yrkesrettet utdanning

- i) når det gjelder namsmann (gerechtsdeurwaarder), en samlet utdanning på 19 år, som består av åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års videregående skole, hvorav fire års teknisk utdanning, avsluttet med en offentlig eksamen og supplert med tre års teoretisk og praktisk fagutdanning,
- ii) når det gjelder tannprotesemaker (tandprotheticus) en samlet utdanning på minst 15 år på heltid og i tillegg tre år på deltid, som består av åtte års grunnskole etterfulgt av åtte års generell videregående utdanning, fullføring av tre års yrkesrettet opplæring, som inneholder teoretisk og praktisk opplæring som tanntekniker, supplert ved tre års deltidsutdanning som tannprotesemaker, og avsluttet med en eksamen,

Østerrike:

- forstmann (Förster),
- teknisk konsulent (Technisches Büro),
- uteleier av arbeidskraft (Überlassung von Arbeitskräften - Arbeitsleihe),
- arbeidsformidler (Arbeitsvermittlung),
- investeringsrådgiver (Vermögensberater),
- privatetterforsker (Berufsdetektiv),
- sikkerhetsvakt (Bewachungsgewerbe),
- eiendomsmegler (Immobilienmakler),
- eiendomsforvalter (Immobilienverwalter),
- byggprosjektleder (Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer),
- inkassobyrå (Inkassobüro/Inkassoinstitut),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 15 år, som består av åtte års grunnskole etterfulgt av minst fem års videregående teknisk eller forretningsmessig utdanning, avsluttet med en kvalifiserende teknisk eller forretningsmessig eksamen, supplert av minst to års utdanning og opplæring på en arbeidsplass og avsluttet med en yrkeseksamen,

- forsikringskonsulent (Berater in Versicherungsangelegenheiten),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet 15 år, inkludert seks års opplæring innenfor et sstrukturert utdanningsopplegg, fordelt på en

praktikantperiode på tre år og en periode på tre års yrkespraksis og -opplæring, avsluttet med en eksamen,

- byggmester/planlegging og teknisk beregning (Planender Baumeister),
- tømrermester/planlegging og teknisk beregning (Planender Zimmermeister),

som representerer utdanning og opplæring med en samlet varighet på minst 18 år, inkludert minst ni års yrkesrettet opplæring fordelt på fire års videregående teknisk utdanning og fem år med yrkespraksis og yrkesopplæring, avluttet med en yrkeseksamen som gir vedkommende rett til å utøve yrket og ta inn lærlinger, i den utstrekning denne opplæringen er knyttet til retten til å planlegge bygninger, foreta tekniske beregninger og føre tilsyn med bygningsarbeidet (det s.k. Maria Theresia-privilegiet),

- regnskapsfører (Gewerblicher Buchhalter), i henhold til “Gewerbeordnung” av 1994 (østerrisk lov av 1994 om handel, håndverk og industri),
- selvstendig næringsdrivende regnskapsfører (Selbständiger Buchhalter), i henhold til ”Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhandberufe” av 1999 (østerrisk lov av 1999 om offentlig revisjon),

Polen:

- tekniker som utfører teknisk kontroll av motorvogner på en basiskontrollstasjon (diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań),
- som representerer åtte års grunnutdanning og fem års videregående teknisk utdanning i motorvognlære og tre års praksis ved en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter 51 timer med grunnleggende opplæring i teknisk kontroll av motorvogner og bestått kvalifiseringseksamen,
- tekniker som utfører teknisk kontroll av motorvogner på en distriktskontrollstasjon (diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okrągowej stacji kontroli pojazdów),
- som representerer åtte års grunnutdanning og fem års videregående teknisk videregående utdanning i motorvognlære og fire års praksis ved en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter 51 timer med grunnleggende opplæring i teknisk kontroll av motorvogner og bestått kvalifiseringseksamen,
- tekniker som utfører teknisk kontroll av motorvogner på en kontrollstasjon (diagnosta wykonywający badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów),
- som innebærer
- i) åtte års grunnutdanning og fem års videregående teknisk utdanning i motorvognlære og fire års dokumentert praksis ved en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, eller

- ii) åtte års grunnutdanning og fem års videregående teknisk utdanning på et annet felt enn motorvognlære og åtte års dokumentert praksis ved en servicestasjon for motorvogner eller på et verksted, som omfatter til sammen 113 timer med fullført opplæring inkludert grunn- og spesialopplæring, med eksamener etter hvert trinn,

Varigheten i timer og det generelle omfanget av de enkelte kursene innenfor rammen av den fullstendige opplæringen for denne typen teknikere er ytterligere spesifisert i en forordning fra det polske departement for infrastruktur av 28. november 2002 om detaljerte krav vedrørende teknikere (EFT 2002, nr. 208, pos. 1769),

- togleder (dyzurny ruchu),

som representerer åtte års grunnutdanning og fire års videregående yrkesrettet utdanning, med banetransport som spesialisering, samt et kurs på 45 dager som forbereder vedkommende for arbeid som togleder og bestått kvalifiserende eksamen, eller som representerer åtte års grunnutdanning og fem års videregående yrkesrettet utdanning med banetransport som spesialisering, samt et kurs på 63 dager som forbereder vedkommende for arbeid som togleder og bestått kvalifiserende eksamen.

5. *Utdanning i Det forente kongerike godkjent under bestemmelsene om nasjonale yrkeskvalifikasjoner (National Vocational Qualifications) eller skotske yrkeskvalifikasjoner (Scottish Vocational Qualifications)*

Utdanning til

- godkjent veterinærsykepleier (listed veterinary nurse),
- elektroingeniør ved kullgruve (mine electrical engineer),
- maskiningeniør ved kullgruve (mine mechanical engineer),
- tannterapeut (dental therapist),
- tannpleier (dental hygienist),
- optiker (dispensing optician),
- assisterende gruveingeniør (mine deputy),
- skifterettsdommer (insolvency practitioner),
- autorisert skjøteskriver (licensed conveyancer),
- førstestyrmann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (first mate - freight/passenger ships - unrestricted),
- annenstyrmann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (second mate - freight/passenger ships - unrestricted),
- tredjestyrmann – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (third mate - freight/passenger ships - unrestricted),

- dekkoffiser – laste-/passasjerskip - ingen begrensning (deck officer - freight/passenger ships - unrestricted),
- maskinoffiser – laste-/passasjerskip - ubegrenset område (engineer officer - freight/passenger ships - unlimited trading area),
- godkjent teknisk kyndig person innenfor avfallshåndtering (certified technically competent person in waste management),

som fører til kvalifikasjoner som er godkjent som nasjonale yrkesrettede kvalifikasjoner (NVQ; National Vocational Qualifications) eller i Skottland godkjent som skotske yrkesrettede kvalifikasjoner (Scottish Vocational Qualifications), på nivå 3 eller 4 i Det forente kongerikes nasjonale rammer for yrkesrettede kvalifikasjoner (United Kingdom National Framework of Vocational Qualifications).

Disse nivåene er definert slik:

- Nivå 3: Kompetanse på et bredt felt av varierte arbeidsoppgaver i en rekke ulike sammenhenger, der de fleste av disse er komplekse og ikke-rutinepregede. Det foreligger en høy grad av betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med eller veiledning av andre.
- Nivå 4: Kompetanse på et bredt felt av komplekse, tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i en rekke ulike sammenhenger og med betydelig grad av personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.

VEDLEGG III

Liste over lovregulert utdanning og opplæring som vist til i artikkkel 13 nr. 2) tredje ledd

I Det forente kongerike:

Lovregulert utdanning som leder til kvalifikasjoner som er godkjent som nasjonale yrkesrettede kvalifikasjoner (NVQ; National Vocational Qualifications) eller i Skottland som skotske yrkesrettede kvalifikasjoner (Scottish Vocational Qualifications), på nivå 3 eller 4 i Det forente kongerikes nasjonale rammer for yrkesrettede kvalifikasjoner (United Kingdom National Framework of Vocational Qualifications).

Disse nivåene er definert slik:

- Nivå 3: Kompetanse på et bredt felt av varierte arbeidsoppgaver i en rekke ulike sammenhenger, der de fleste av disse er komplekse og ikke-rutinepregede. Det medfører betydelig ansvar og selvstendighet, og innebærer ofte tilsyn med og veiledning av andre.
- Nivå 4: Kompetanse på et bredt felt av komplekse, tekniske eller faglige arbeidsoppgaver utført i en rekke ulike sammenhenger og med betydelig grad av personlig ansvar og selvstendighet. Ansvar for andres arbeid og fordeling av ressurser er ofte en del av oppgaven.

I Tyskland

Følgende lovregulerte utdanninger:

- Lovregulert utdanning som forbereder for yrkene teknisk assistent (technischer/technische Assistent(in)), handelsassistent (kaufmännischer/kaufmännische Assistent(in)) og yrker innenfor sosialsektoren (soziale Berufe) samt yrket offentlig godkjent åndedretts- og stemmepedagog (staatlich geprüfter Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)) med en samlet utdanningstid på minst 13 år som forutsetter bestått videregående utdanning (mittlerer Bildungsabschluß) og som omfatter
 - i) minst tre års⁽¹⁾ yrkesutdanning ved en fagskole (Fachschule) avsluttet med en eksamen og eventuelt supplert med ett eller to års spesialisering som også avslutes med en eksamen, eller
 - ii) minst to og et halvt år ved en fagskole (Fachschule), avsluttet med en eksamen og i tillegg minst seks måneders yrkeserfaring eller minst seks måneders praktikanttid ved en godkjent institusjon, eller
 - iii) minst to år ved en fagskole (Fachschule), avsluttet med en eksamen og i tillegg minst ett års yrkeserfaring eller minst ett års praktikanttid ved en godkjent institusjon.

⁽¹⁾ Minstevarigheten kan reduseres fra tre år til to år dersom vedkommende innehar de kvalifikasjoner som er nødvendige for adgang til universitet ("Abitur"), dvs. 13 års forutgående utdanning og opplæring, eller de kvalifikasjoner som er nødvendige for adgang til "Fachhochschulen" ("Fachhochschulreife"), dvs. tolv års forutgående utdanning og opplæring.

- Lovregulert utdanning for yrkene offentlig godkjent (staatlich geprüfte(r)) tekniker (Techniker(in)), bedriftsøkonom (Betriebswirte(in)), designer (Gestalter(in)) og husmorvikar (Familienpfleger(in)) med en samlet utdanningstid på minst 16 år og som forutsetter fullført grunnskole eller tilsvarende utdanning (av en varighet på minst ni år) samt minst tre års bestått utdanning ved en yrkesskole (Berufsschule) og som etter minst to års yrkeserfaring omfatter minst to års utdanning på heltid eller en deltidsutdanning av tilsvarende varighet.
- Lovregulert utdanning og lovregulert etterutdanning med en samlet varighet på minst 15 år som vanligvis forutsetter fullført grunnskole (av en varighet på minst ni år) og fullført yrkesutdanning (vanligvis tre år) og som vanligvis omfatter minst to års (som regel tre års) yrkespraksis samt en eksamen som ledd i etterutdanningen der forberedelsen omfatter opplæringskurs som enten tas parallelt med yrkespraksis (minst 1000 timer) eller på heltid (minst ett år).

De tyske myndighetene skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

I Nederland:

- Lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 15 år som vanligvis forutsetter fullført grunnutdanning av en varighet på åtte år, pluss fire år med enten generell videregående utdanning på mellomnivå («MAVO») eller forberedende yrkesrettet utdanning («VBO») eller generell videregående utdanning på et høyere nivå, og som krever et fullført treårig eller fireårig kurs ved en høyskole for yrkesrettet utdanning på mellomnivå («MBO»), avsluttet med en eksamen.
- Lovregulert utdanning med en samlet varighet på minst 16 år som vanligvis forutsetter fullført grunnutdanning av en varighet på åtte år, pluss fire år med minst forberedende yrkesrettet («VBO») eller generell videregående utdanning på et høyere nivå, og som krever fullført minst fire år med yrkesrettet utdanning i et praktikantsystem, som omfatter minst én dag per uke med teoretisk undervisning ved en høyskole og på de andre dagene praktisk opplæring ved et senter for praktisk opplæring eller i en bedrift, og som avslutes med en eksamen på andre eller tredje nivå.

De nederlandske myndighetene skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

I Østerrike:

- Utdanning ved yrkesrettede høyere skoler (Berufsbildende Höhere Schulen) og høyere utdanningsinstitusjoner for jord- og skogbruk (Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten), inkludert særlige typer av de samme (einschließlich der Sonderformen), der struktur og nivå er fastsatt ved lover og forskrifter.

Denne utdanningen har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter fem års yrkesrettet utdanning, avsluttet med en bestått endelig eksamen som bevis på faglig kompetanse.

- Utdanning ved håndverksmesterskoler (Meisterschulen), håndverksmesterklasser (Meisterklassen), verksmesterskoler (Werkmeisterschulen) eller bygningshåndverkerskoler (Bauhandwerkerschulen), der struktur og nivå er fastsatt ved lover og forskrifter.

Denne utdanningen har en samlet lengde på minst 13 år og omfatter ni års grunnutdanning, etterfulgt enten av minst tre års yrkesrettet opplæring ved en spesialskole eller minst tre års opplæring i en bedrift og samtidig ved en yrkesutdanningsskole (Berufsschule), begge deler avsluttet med en eksamen, og suppleres med bestått fullføring av minst et ettårig opplæringskurs ved håndverksmesterskoler (Meisterschule), håndverksmesterklasser (Meisterklassen), verksmesterskoler (Werkmeisterschulen) eller bygningshåndverkerskoler (Bauhandwerkerschulen). I de fleste tilfeller er den samlede varigheten minst 15 år, og omfatter perioder med yrkeserfaring, som enten kommer før opplæringskursene ved disse institusjonene eller ledsages av deltidskurs (minst 960 timer).

De østerrikske myndighetene skal oversende Kommisjonen og de øvrige medlemsstater en liste over de utdanningsalternativer som berøres av dette vedlegg.

VEDLEGG IV

Virksomhet knyttet til kategoriene av yrkeserfaring som vist til i artikkelf 17, 18 og 19

Liste I

**Næringshovedgrupper som omfattes av direktiv 64/427/EØF, endret ved direktiv
69/77/EØF, og av direktiv 68/366/EØF og 82/489/EØF**

I

(liberaliseringssdirektiv 64/429/EØF)

NICE-nomenklatur (tilsvarer næringshovedgruppene 23 – 40 ISIC)

1.	Nærin gshovedgrup pe	2.	2	3.	Tekstilindustri											
		3														
			4.	2	5.	Foredling av tekstiltråvarer på ullbearbeidingsmaskiner										
			32													
				6.	2	7.	Foredling av tekstiltråvarer på bomullsbearbeidingsmaskiner									
				33												
					8.	2	9.	Foredling av tekstiltråvarer på silkebearbeidingsmaskiner								
					34											
						10.	2	11.	Foredling av tekstiltråvarer på lin- og hampbearbeidingsmaskiner							
						35										
							12.	2	13.	Annen tekstilfiberindustri (jute, harde fibrer osv.), repslageri						
							36									
								14.	2	15.	Vaving og strikking					
								37								
									16.	2	17.	Etterbehandling av tekstiler				
									38							
										18.	2	19.	Annen tekstilindustri			
										39						
											20.	Nærin gshovedgrup pe	21.	2	22.	Produksjon av sko, klær og sengetøy
											4					
													23.	2	24.	Serieproduksjon av sko (unntatt gummi- og tresko)
													41			

25.	26.	Håndsøm og reparasjon av sko	
	42		
27.	28.	Produksjon av klær (unntatt pelsvarer)	
	43		
29.	30.	Produksjon av madrasser og sengetøy	
	44		
31.	32.	Pelsvareindustri	
	45		
33.	Nærin gshovedgrup pe	34.	35. Tre- og korkindustri, unntatt tremøbelindustri
		5	
36.	37.	Sagbruk og høvleri	
	51		
38.	39.	Produksjon av halvfabrikata av tre	
	52		
40.	41.	Serieproduksjon av byggeelementer av tre og parkett	
	53		
42.	43.	Produksjon av treemballasje	
	54		
44.	45.	Produksjon av andre trevarer (unntatt møbler)	
	55		
46.	47.	Produksjon av strå-, kurv-, kork-, flette- og børstevarer	
	59		
48.	Nærin gshovedgrup pe	49.	260 Tremøbelindustri
		6	
51.	Nærin gshovedgrup pe	52.	253. Treforedlingsindustri
		7	
54.	255.	Produksjon av tremasse, cellulose, papir og papp	
	71		
56.	257.	Foredling av papir og papp	
	72		
58.	Nærin gshovedgrup pe	59.	280 Grafisk virksomhet og forlagsvirksomhet
		8	

61.	Nærin gshovedgrup pe	62.	2	63. Produksjon av lær og lærvarer
		9		
68.	ex næringshove dgruppe	69.	3	70. Produksjon av gummi, basisplast, kunstige og syntetiske fibrer og stivelsesprodukter
		0		
77.	ex næringshove dgruppe	78.	3	71. 3 72. Gummi- og asbestforedling
		1		
86.	Nærin gshovedgrup pe	87.	3	73. 3 74. Foredling av basisplast
		2		
89.	Nærin gshovedgrup pe	90.	3	75. 3 76. Produksjon av kunstige og syntetiske fibrer
		3		
96.		91.		77. 3 79. Kjemisk industri
		92.		
		11		80. 3 81. Produksjon av kjemiske grunnstoffer og videreforedling av disse produkter
		12		
		13		82. 3 83. Spesialisert produksjon av kjemiske produkter, hovedsakelig for anvendelse innenfor industri og landbruk (herunder produksjon av industrielt fett og oljer av vegetabilsk eller animalsk opprinnelse innbefattet i næringsgruppe 312 ISIC)
		13		
		92.		84. 3 85. Spesialisert produksjon av kjemiske produkter hovedsakelig for privat forbruk og for kontorbruk (bortsett fra framstilling av legemidler og farmasøytske produkter (ex næringsgruppe 319 ISIC)
		31		
		93.		86. Nærin gshovedgrup pe
		94.		87. 3 88. 320 Petroleumsindustri
		32		
		95.		89. Nærin gshovedgrup pe
		96.		90. 3 91. Produksjon av mineralprodukter (unntatt metaller)
		33		
		97.		92. 3 93. Teglverk
		31		
		94.		94. 3 95. Produksjon av glass og glassvarer
		32		
		96.		95. 3 97. Produksjon av steintøy, porselen, fajanse og ildfaste produkter
		33		

98.	99.	Produksjon av cement, foredling av kalkstein og gipsstein		
	34			
100.	101.	Produksjon av bygningsmaterialer og materialer til offentlige		
35		arbeider av betong, cement og gips		
102.	103.	Bearbeiding og foredling av naturstein og produksjon av andre		
39		ikke-metalliske mineralprodukter		
104.	Nærin	105.	106.	Jern- og metallindustri
gshovedgrup	4			
pe		107.	108.	Jern- og stålproduserende industri (i henhold til EKSF-traktaten,
		41		herunder smelteovner)
109.	110.	Stålrørsproduksjon		
	42			
111.	112.	Trekkerier og kaldvalseverk		
	43			
113.	114.	Produksjon og første foredling av ikke-jernholdige metaller		
	44			
115.	116.	Støperier		
	45			
117.	Nærin	118.	119.	Jern- og metallvareindustri (unntatt maskiner og transportmidler)
gshovedgrup	5			
pe		120.	121.	Smi-, press- og hammerverk
		51		
122.	123.	Videreforedling og overflatebehandling av stål		
	52			
124.	125.	Produksjon av stål- og lettmetallkonstruksjoner		
	53			
126.	127.	Bygging av kjeler og beholdere		
	54			
128.	129.	Produksjon av verktøy og artikler av metall (unntatt elektrisk		
55		materiell)		
130.	131.	Forskjellig hjelpevirksomhet for mekanisk industri		
	59			
132.	Nærin	133.	134.	Maskinindustri
gshovedgrup	6			

pe	135.	136. Produksjon av landbruksmaskiner og traktorer	
	61		
	137.	138. Produksjon av kontormaskiner	
	62		
	139.	140. Produksjon av metallbearbeidingsmaskiner, innretninger for	
	63	maskiner og maskinverktøy	
	141.	142. Produksjon av tekstilmaskiner med tilbehør og symaskiner	
	64		
	143.	144. Produksjon av maskiner og apparater for nærings- og	
	65	nytelsesmiddelindustrien, kjemisk industri og tilknyttet industri	
	145.	146. Produksjon av smelte- og valseverksinnretninger,	
	66	bergverksmaskiner, støperimaskiner, bygningsmaskiner, løfte- og	
		frakteinnretninger	
	147.	148. Produksjon av tannhjul, drivhjul, valselagre og andre	
	67	drivkraftelelementer	
	149.	150. Produksjon av maskiner for andre bestemte industribransjer	
	68		
	151.	152. Produksjon av andre maskiner og apparater	
	69		
153. Nærin	154.	155. Elektronisk industri	
gshovedgrup	7		
pe	156.	157. Produksjon av isolerte elektrokabler og ledninger	
	71		
	158.	159. Produksjon av elektromotorer, generatorer og transformatorer og	
	72	fordelings- og installasjonsutstyr	
	160.	161. Produksjon av industrielt elektrisk utstyr	
	73		
	162.	163. Produksjon av telekommunikasjonsutstyr, måle- og	
	74	regneapparater og elektromedisinske apparater	
	164.	165. Produksjon av radio- og fjernsynsmottakere, elektroakustisk	
	75	utstyr og elektronisk utstyr	
	166.	167. Produksjon av elektriske husholdningsapparater	
	76		
	168.	169. Produksjon av lamper og belysningsartikler	
	77		

170.	171. Produksjon av batterier og akkumulatorer	
78		
172.	173. Reparasjon montering og teknisk installasjon av elektroniske	
79	produkter	
174. ex	175. 176. Produksjon av transportmidler	
næringshove	8	
dgruppe		
	177. 178. Produksjon av motorvogner og motorvognedeler	
	83	
	179. 180. Motorvogn- og sykkelreparasjonsverksteder	
	84	
	181. 182. Produksjon av motorsykler, sykler og deler til disse	
	85	
	183. 184. Produksjon av andre transportmidler	
	89	
185. Nærin	186. 187. Finmekanikk, optikk og annen foredlingsvirksomhet	
gshovedgrup	9	
pe		
	188. 189. Produksjon av finmekaniske produkter, måle- og	
	91 kontrollapparater	
	190. 191. Produksjon av medisinsk-mekaniske og ortopedisk-mekaniske	
	92 produkter (unntatt ortopedisk skotøy)	
	192. 193. Produksjon av optisk og fotografisk utstyr	
	93	
	194. 195. Produksjon og reparasjon av ur	
	94	
	196. 197. Produksjon av smykke- og gullsmedvarer, bearbeiding av	
	95 edelstener	
	198. 199. Produksjon og reparasjon av musikkinstrumenter	
	96	
	200. 201. Produksjon av leke- og sportsvarer	
	97	
	202. 203. Annen foredlingsvirksomhet	
	99	
204. Nærin	205. 206. Bygge- og anleggsvirksomhet	
gshovedgrup	0	

- pe
- 207. ↗ 208. Alminnelig bygge- og anleggsvirksomhet (ikke spesialisert),
00 nedrivningsvirksomhet
 - 209. ↗ 210. Oppføring av råbygg (for beboelseshus og annet)
01
 - 211. ↗ 212. Anleggsvirksomhet, bygging av veier, broer, jernbaner osv.
02
 - 213. ↗ 214. Installasjonsvirksomhet
03
 - 215. ↗ 216. Innredningsvirksomhet
04

2

*Direktiv 68/366/EØF**(liberaliseringsdirektiv 68/365/EØF)**NICE-nomenklatur*

217. Nærin gshovedgrupppe
- 218. 2 219. 200 Produksjon av vegetabilske og animalske oljer og fett
0A
 - 220. 2 221. Produksjon av næringsmidler, unntatt drikkevarer
0B
 - 222. 2 223. Slakting og produksjon av kjøttvarer, herunder kjøtthermetikk
01
 - 224. 2 225. Produksjon av meierivarar
02
 - 226. 2 227. Konservering av frukt og grønnsaker
03
 - 228. 2 229. Konservering av fisk og andre produkter fra havet
04
 - 230. 2 231. Produksjon av kornvarer
05
 - 232. 2 233. Produksjon av baker- og konditorvarer
06

234.	2	235.	Sukkerindustri	
	07			
236.	2	237.	Produksjon av kakao, sjokolade og andre sukkervarer	
	08			
238.	2	239.	Produksjon av næringsmidler ellers	
	09			
240.	Nærin	241.	2	242. Produksjon av drikkevarer
gshovedgru			1	
ppe		243.	2	244. Produksjon av etylalkohol ved gjæring, gjær og sprit
			11	
245.	2	246.	Produksjon av vin og alkoholholdige drikkevarer uten malt	
	12			
247.	2	248.	Produksjon av øl, malt og maltdrikker	
	13			
249.	2	250.	Tapping av mineralvann og produksjon av alkoholfrie	
	14		drikkevarer	
251.	e	252.	Foredling av gummi, basisplast, kunstige og syntetiske fibrer og	
x 30			stivelsesprodukter	
253.	3	254.	Produksjon av stivelsesprodukter	
	04			

3

*Direktiv 82/489/EØF**ISIC-nomenklatur*

255.	ex	256.	frisørvirksomhet (unntatt fotterapeutvirksomhet og fagskoler for	
	855		skjønnhetspleie)	

Liste II

Næringshovedgrupper som omfattes av direktiv 75/368/EØF, 75/369/EØF, og 82/470/EØF

I

Direktiv 75/368/EØF (virksomhet vist til i artikkel 5 nr. 1))

ISIC-nomenklatur

257.	258. Fiske	
x 04		
	259. 043	260. Innlandsfiske
261.	262. Produksjon av transportmidler	
x 38		
	263. 381	264. Skipsbygging og reparasjon av skip
	265. 382	266. Produksjon av jernbanemateriell
	267. 386	268. Produksjon av luftfartøy (herunder romfartsmateriell)
269.	270. Virksomhet knyttet til transport og annen virksomhet enn transport innenfor
x 71 følgende grupper:	
	271. ex 711	272. Drift av sove- og spisevogner; vedlikehold av jernbanemateriell
på reparasjonsverksteder; rengjøring av jernbanevogner
	273. ex 712	274. Vedlikehold av materiell til persontransport i by- og
forstadsområder samt mellom byer
	275. ex 713	276. Vedlikehold av annet materiell til persontransport på landevei
(f.eks. biler, rutebiler, drosjer)
	277. ex 714	278. Drift og vedlikehold av anlegg i forbindelse med
landeveistransport (f.eks. landeveier, tunneler og broer med
bompenger, rutebilstasjoner, parkeringsplasser, vognstaller for buss
og sporvogner)
	279. ex 716	280. Virksomhet knyttet til transport på innlands vannvei (f.eks. drift
og vedlikehold av vannvei, havner og andre anlegg for transport på
innlands vannvei; bukserings- og losvirksomhet i havner, merking av
farvann, lasting og lossing av fartøy og andre tilsvarende
virksomheter som f.eks. berging av skip, tauing, drift av båthus)
281.	282. Kommunikasjon: posttjenester og telekommunikasjoner	
3		
283.	284. Personlige tjenesteytelser	

x 85	285. 854	286. Vask, kjemisk rensing, farging
	287. ex 856	288. Fotografatelier: portrettfotografering, kommersiell fotografering, unntatt pressefotografer
	289. ex 859	290. Personlige tjenesteytelser ikke nevnt andre steder (kun vedlikehold og rengjøring av bygninger eller lokaler)

2

Direktiv 75/369/EØF (artikkelf 6:der virksomheten anses for å være industri- eller håndverksvirksomhet)

ISIC-nomenklatur

Følgende virksomhet utenom fast utsalgssted:

- a) Kjøp og salg av varer
 - ved omreisende selgere, dørselgere og gateselgere (ex næringsgruppe 612 ISIC),
 - utenom faste anlegg i salgshaller, og på torg;
- b) virksomhet som omfattes av overgangstiltak som allerede er vedtatt, og som uttrykkelig utelukker eller unnlater å nevne utøvelse av slik virksomhet utenom fast utsalgssted.

3

Direktiv 82/470/EØF (artikkelf 6 nr. 1) og 3))

Gruppe 718 og 720 i ISIC-nomenklaturen

Virksomheten består særlig i

- å tilrettelegge, tilby og selge, til fast pris eller mot provisjon, enkeltstående eller samlede arrangementer i forbindelse med en reise eller et opphold (transport, kost, losji, utflukter osv.), uansett formålet med reisen (artikkelf 2 avsnitt B bokstav a)),
- å opptre som mellommann mellom speditører innenfor de forskjellige transportformer og avsendere eller mottakere av gods, samt å utføre forskjellige oppgaver i tilknytning til dette, som for eksempel
 - aa) å inngå kontrakter med speditørene for oppdragsgivernes regning,

- bb) å velge den transportform, det foretak og den rute som anses mest fordelaktig for oppdragsgiveren,
- cc) å sørge for den praktiske tilrettelegging av transporten (f.eks. den nødvendige emballasje) og utføre forskjellige tilleggsoppgaver under transporten (f.eks. sørge for isforsyning til kjølevogner),
- dd) å utføre formalitetene i forbindelse med transporten, f.eks. utstede fraktbrev, og å samle og fordele forsendelser,
- ee) å samordne de forskjellige transportetapper ved å sørge for transitt, videreforsendelse og omlasting og forskjellige avsluttende oppgaver,
- ff) å sørge for frakter til transportørene og transportmuligheter for avsendere og mottakere av gods,
 - å beregne transportkostnadene og kontrollere avregningen av disse,
 - å treffe visse midlertidige eller permanente tiltak i en reders eller en sjøtransportvirksomhets navn og for dennes regning (overfor havnemyndigheter, skipsutstyrssirmaer osv.).

De virksomheter som det er vist til i artikkel 2 avsnitt A) bokstav a), b) og d).

Liste III

Direktiv 64/222/EØF, 68/364/EØF, 68/368/EØF, 75/368/EØF, 75/369/EØF, 70/523/EØF og 82/470/EØF

I

Direktiv 64/222/EØF

(liberaliseringsdirektiv 64/223/EØF og 64/224/EØF)

1. Selvstendig virksomhet innenfor engroshandel, med unntak av engroshandel i legemidler og farmasøytske produkter, i giftige produkter og sykdomsframkallende stoffer og i kull (ex næringsgruppe 611).
2. Yrkesvirksomhet som mellommann som i henhold til en eller flere fullmakter har i oppdrag å forberede eller avslutte forretninger i en annens navn og for en annens regning.
3. Yrkesvirksomhet som mellommann som, uten å ha varig oppdrag, etablerer forbindelser mellom personer som ønsker å inngå kontrakter direkte med hverandre, forbereder deres forretninger eller hjelper til med avslutningen av disse.
4. Yrkesvirksomhet som mellommann som avslutter forretninger i eget navn og for en annens regning.

5. Yrkesvirksomhet som mellommann som gjennomfører engroshandelsauksjoner for en annens regning.
6. Yrkesvirksomhet som mellommann som går fra dør til dør for å opppta bestillinger.
7. Virksomhet som består i forretningsmessig ytelse av tjenester gjennom en lønnet mellommann som er i lønnet arbeid ved et eller flere foretak innenfor handel, industri eller håndverk.

2

*Direktiv 68/364/EØF**(liberaliseringssdirektiv 68/363/EØF)*

Ex næringsgruppe 612 ISIC: Detaljhandel

Virksomheter som ikke omfattes:

291. C 292. Utleie av landbruksmaskiner	12
293. € 294. Omsetning av fast eiendom, utleie	40
295. 7 296. Utleie av motorvogner, vogner og hester	13
297. 7 298. Utleie av jernbanevogner og -godsvogner	18
299. § 300. Utleie av maskiner til handelsbedrifter	39
301. § 302. Utleie av kinoplasser og -filmer	41
303. § 304. Utleie av teaterplasser og teaterutstyr	42
305. § 306. Utleie av skip, båter, sykler og myntautomater	43
307. § 308. Utleie av møblerte rom	53
309. § 310. Utleie av hvitvask	54
311. § 312. Utleie av klær	

*Direktiv 68/368/EØF**(liberaliseringsdirektiv 68/367/EØF)**ISIC-nomenklatur*

Ex næringshovedgruppe 85 ISIC:

- 313. 314. Restauranter og skjenkesteder (næringsgruppe 852 ISIC)
- .
- 315. 316. Hoteller og andre overnatningssteder og campingplasser (næringsgruppe 853 ISIC)
- .

Direktiv 75/368/EØF (artikkel 7)

All virksomhet oppført i vedlegget til direktiv 75/368/EØF, bortsett fra virksomhet som vist til i artikkel 5 nr. 1 i dette direktiv (liste II nr. 1 i dette vedlegg).

ISIC-nomenklatur

- 317. 318. Banker og andre finansinstitusjoner
x 62
- 319. e 320. Foretak som kjøper og lisensierer patentrettigheter
x 620
- 321. 322. Transport
x 71
- 323. e 324. Persontransport på landevei, unntatt transport med motorkjøretøy
x 713
- 325. e 326. Transport i rørledninger av hydrokarboner og andre flytende kjemiske
x 719 produkter
- 327. 328. Tjenesteytelser til allmennheten

- x 82 329. 8 330. Biblioteker, museer, botaniske og zoologiske hager
27
331. 332. Fritidsaktiviteter
- x 84 333. 8 334. Fritidsaktiviteter som ikke er oppført andre steder:
43
 - Idrettsaktiviteter (idrettsplasser, arrangement av idrettsstevner osv.), unntatt virksomhet som idrettsinstruktør
 - Spill (veddeløpsstaller, spillebaner, veddøpsbaner osv.)
 - Andre fritidstilbud (sirkus, fornøyelsesparker og annen underholdning osv.)
335. 336. Personlige tjenesteytelser
x 85 337. e 338. Hushjelp
x 851
339. e 340. Skjønnhetspleie og manikyrevirksomhet, unntatt pedikyrevirksomhet,
x 855 fagskoler for skjønnhetspleie og frisører
341. e 342. Personlige tjenesteytelser ikke nevnt andre steder, unntatt
x 859 idrettsmassasje og paramedisinsk massasje utført av ikke-legeutdannede
personer, og dessuten fjellførervirksomhet, gruppert som følger:
 - Desinfeksjon og skadedyrbekjempelse
 - Utleie av klær og oppbevaring
 - Ekteskapsbyråer og liknende virksomhet
 - Virksomhet som har karakter av sannsiger- og spådomsvirksomhet
 - Tjenester innenfor hygiene og virksomhet knyttet til dette
 - Begravelsesbyråer og vedlikehold av kirkegårder
 - Reiseledere og turisttolker

Direktiv 75/369/EØF (artikkkel 5)

Følgende virksomhet utenom fast utsalgsted:

- a) Kjøp og salg av varer

- ved omreisende selgere, dørselgere og gateselgere (ex næringsgruppe 612 ISIC),
 - utenom faste anlegg i salgshaller, og på torg;
- b) virksomhet som omfattes av overgangstiltak som allerede er vedtatt, og som uttrykkelig utelukker eller unnlater å nevne utøvelse av slik virksomhet utenom fast utsalgssted.

6

Direktiv 70/523/EØF

Selvstendig virksomhet innenfor engroshandel med kull og mellommannsvirksomhet på kullsektoren (ex næringsgruppe 6112 ISIC)

7

Direktiv 82/470/EØF (artikkel 6 nr. 2))

De virksomheter det er vist til i artikkelen 2 avsnitt A) bokstav c) og e), avsnitt B) bokstav b), avsnitt C) og avsnitt D)

Disse virksomhetene består særlig i

- å leie jernbanevogner til person- eller godstransport,
- å opptre som mellommann ved kjøp, salg eller leie av fartøyer,
- å utarbeide, forhandle og avslutte kontrakter om transport av emigranter,
- å motta til oppbevaring for deponentens regning alle slags gjenstander og varer, uansett om disse er undergitt tollbehandling eller ikke, i lager, pakhus, møbellager, kjølelager, siloer osv.,
- å utstede til deponenten en kvittering for den gjenstand eller vare som er mottatt til oppbevaring,
- å skaffe innhegninger, fôr og salgssteder for kveg i midlertidig forvaring, enten i påvente av salg, eller i transitt til eller fra markedet,
- å foreta kontroll eller teknisk vurdering av motorkjøretøyer,
- å måle og veie varer.

VEDLEGG V**Godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav for utdanning*****V.I. LEGER******5.1.1. Kvalifikasjonsbevis - medisinsk grunnutdanning***

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	<ul style="list-style-type: none"> – Les universités/De universiteiten – Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examenscommissie van de Vlaamse Gemeenschap 	–	20. desember 1976
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	<ul style="list-style-type: none"> – Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce 	1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	<ul style="list-style-type: none"> – Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og – Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk 	20. desember 1976

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
			uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> – Zeugnis über die Ärztliche Prüfung – Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war 	Zuständige Behörden		20. desember 1976
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	<ul style="list-style-type: none"> – Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου , – Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου 	–	1. januar 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una Universidad 	–	1. januar 1986
France	Diplôme d'Etat de	Universités		20. desember 1976

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
	docteur en médecine			
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. desember 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. desember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements,	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. desember 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universitatis, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Mediċina u l-Kirurġija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' regiſtrazzjoni maħruġ mill-Kunsill Mediku	1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20. desember 1976

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.)	1. Medizinische Fakultät einer Universität		1. januar 1994
	2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharztdiplom	2. Österreichische Ärztekammer		
Polska	Diplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem «lekarza»	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. mai 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor medicine/doktorica medicine»	Univerza		1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor medicíny» («MUDr.»)	Vysoká škola		1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Suomi/Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	<ul style="list-style-type: none"> – Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Kuopion yliopisto – Oulun yliopisto – Tampereen yliopisto – Turun yliopisto 	Todistus lääkärin perusterveyden huollon lisäkoulutuksesta/Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1. januar 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. desember 1976

5.1.2. Kvalifikasjonsbevis - lege med spesialistutdanning

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
België/Belgi que/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20. desember 1976
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20. desember 1976
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20. desember 1976

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	1. januar 1981
		2. Νομαρχία	
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. januar 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine	1. Universités	20. desember 1976
	2. Attestation de médecin spécialiste qualifié	2. Conseil de l'Ordre des médecins	
	3. Certificat d'études spéciales de médecine	3. Universités	
	4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	4. Universités	
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. desember 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20. desember 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	«Sertifikāts»—kompetentu iestāžu izsniegti dokumenti, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. desember 1976
Magyarorszá	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
g		Családügyi Minisztérium illetékes testülete	
Malta	Čertifikat ta' Specjalista Mediku	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Specjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	<ul style="list-style-type: none"> – Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst – Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst 	20. desember 1976
Österreich	Facharztdiplom	Österreichische Ärztekammer	1. januar 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Portugal	1. Grau de assistente	1. Ministério da Saúde	1. januar 1986
	2. Titulo de especialista	2. Ordem dos Médicos	
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje	1. mai 2004
		2. Zdravniška zbornica Slovenije	
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet	1. januar 1994
		2. Kuopion yliopisto	
		3. Oulun yliopisto	

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
		4. Tampereen yliopisto	
		5. Turun yliopisto	
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. desember 1976

5.1.3. *Betegnelser for spesialistutdanning i medisin*

Stat	Anestesiologi	Generell kirurgi
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi elsler kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική

Stat	Anestesiologi Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Generell kirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Kirurģija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészeti
Malta	Anestežija u Kura Intensiva	Kirurđija Generali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehoohito/Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Stat	Nevrokirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Obstetrikk og gynekologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαϊευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαϊευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekoloģija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészeti	Szülészeti-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetricija u Činekologija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia

Stat	Nevrokirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Obstetrikk og gynekologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Stat	Indremedisin	Oftalmologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Siseargused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészeti
Malta	Medicina Interna	Oftalmologija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija

Stat	Indremedisin	Oftalmologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

Stat	Otorhinolaryngologi (øre-nese-hals-spesialist)	Pediatri (barnesykdommer)
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder- und Jugendmedizin
Eesti	Otorinolaringoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Οτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatria y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pédiatria
Κύπρος	Οτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringologija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder- und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria

Stat	Otorhinolaryngologi (øre-nese-hals-spesialist)	Pediatri (barnesykdommer)
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
Slovenija	Otorinolaringológijska	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkktaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Stat	Lungesykdommer	Urologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien	Pneumologie	Urologie
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonologija	Urologija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Medicina Respiratorja	Urologija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
Slovenija	Pnevmatologija	Urologija

Stat	Lungesykdommer	Urologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudent ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Stat	Ortopedi	Patologisk anatomi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatome
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπεδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπεδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatologija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie

Stat	Ortopedi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Patologisk anatomi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatómia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Stat	Nevrologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Psykiatri Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhaatika
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie

Stat	Nevrologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Psykiatri Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psichiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newrologija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
Slovenija	Nevrologija	Psichiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Stat	Diagnostisk radiologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Radioterapi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapeutique
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie - Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna

Stat	Diagnostisk radiologi	Radioterapi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpäaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Stat	Plastikkirurgi	Klinisk biologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiiivkirurgia	Laborimeditsiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Ireland	Plastic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurgīja	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égesi) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurgija Plastika	
Nederland	Plastische Chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie

Stat	Plastikkirurgi	Klinisk biologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

Stat	Medisinsk mikrobiologi	Klinisk kjemi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijologija	Patologija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		

Stat	Medisinsk mikrobiologi	Klinisk kjemi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Stat	Immunologi	Torakskirurgi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax ⁽¹⁾
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulen kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā kirurģija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkassebészeti
Malta	Immunologija	Kirurgija Kardjo-Toračika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie

⁽¹⁾ 1 January 1983

Stat	Immunologi	Torakskirurgi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Stat	Pediatrisk kirurgi	Karkirurgi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheelkunde ⁽¹⁾
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδων	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδων	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurģija	Asinsvadu ķirurģija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa

⁽¹⁾ 1 January 1983

Stat	Pediatrisk kirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Karkirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Stat	Kardiologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Gastroenterologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastroenterologie
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία

Stat	Kardiologi	Gastroenterologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Latvija	Kardiologija	Gastroenterologija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjologija	Gastroenterologija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Stat	Revmatologi	Generell hematologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatolođija	Ematolođija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
Slovenija		

Stat	Revmatologi	Generell hematologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Stat	Endokrinologi	fysioterapi
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Reabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde

Stat	Endokrinologi	fysioterapi
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Stat	Nevropsykiatri	Dermato-venerologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie(*)	Dermato-vénérologie/Dermato-venerologie
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médica-quirúrgica y venereología

Stat	Nevropsykiatri	Dermato-venerologi
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Minimumsperiode for utdanning: 3 år
	Tittel	Tittel
France	Neuropsychiatrie(**)	Dermatologie et vénéréologie
Ireland		
Italia	Neuropsichiatria(***)	Dermatologia e venerologia
Kύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie(****)	Dermato-vénéréologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejologija
Nederland	Zenuw- en zielsziekten(*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologija/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Opphevingsdataer i betydningen i artikkel 27 nr. 3):

(*) 1. august 1987, unntatt for personer som har påbegynt utdanning før denne dato

(**) 31. desember 1971

(***) 31. oktober 1999

(****) Kvalifikasjonsbevis tildeles ikke lenger for utdanning som påbegynnes etter 5. mars 1982

(*****) 9. juli 1984

Stat	radiologi	Barne- og ungdomspsykiatri
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología	
France	Electro-radiologie(*)	Pédo-psychiatrie
Ireland	Radiology(**)	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie(***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermekek- és ifjúságpszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie(****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria

Stat	radiologi	Barne- og ungdomspsykiatri
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Opphevingsdatoer i betydningen i artikkel 27 nr. 3):

(*) 3. desember 1971

(**) 31. oktober 1993

(***) Kvalifikasjonsbevis tildeles ikke lenger for utdanning som påbegynnes etter 5. mars 1982

(****) 8. juli 1984

Stat	Geriatri	Nefropati
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Geriatrie	Nefrologie
Danmark	Geriatri eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatria	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefroloģija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Gerátria	Nefrológia
Malta	Gerjatrija	Nefrologija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		
Polska	Geriatria	Nefrologia
Portugal		Nefrologia

Stat	Geriatri	Nefropati
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatria	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatria/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrisk	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Stat	Smittsomme sykdommer	Samfunnsmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/ Belgien		
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονολογία/Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecciología	Saúde pública
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje

Stat	Smittsomme sykdommer	Samfunnsmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveydenhuolto/Hälsovård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Stat	Farmakologi	Arbeidsmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/B elgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Iατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Iατρική της Εργασίας
Latvija		Arodsimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakologija Klinika u t-Terapewtika	Medicina Okkupazzjonalis
Nederland		<ul style="list-style-type: none"> - Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde - Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin

Stat	Farmakologi	Arbeidsmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

Stat	Allergologi	Nukleærmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/B elgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna

Stat	Allergologi	Nukleærmedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Stat	Kjevekirurgi (medisinsk grunnutdanning)
	Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel
Belgique/België/ Belgien	
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurgija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
Slovenija	Maxilofaciálna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia

Stat	Kjevekirurgi (medisinsk grunnutdanning) Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Stat	Biologisk haematologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel
Belgique/België/Belgien	
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi(*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie
Ireland	
Italia	
Κύπρος	
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
Slovenija	
Slovensko	

Stat	Biologisk haematologi
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Opphevingsdatoer i betydningen i artikkel 27 nr. 3): 3):

- (*) 1. januar 1983, unntatt for personer som har påbegynt utdanning før denne dato og fullført den før utgangen av 1988

Stat	Stomatologi Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Dermatologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia(*)	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
Slovenija		
Slovensko		

Stat	Stomatologi	Dermatologi
	Minimumsperiode for utdanning: 3 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Opphevingsdatoer i betydningen i artikkel 27 nr. 3):

(*) 31. desember 1994.

Stat	Venerologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Tropemedisin Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-genetali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu
Portugal		Medicina tropical
Slovenija		

Stat	Venerologi	Tropemedisin
	Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Stat	Gastroenterologisk kirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Akuttmedisin Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen(*)	
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	
Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominalinė chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Aċċidenti u l-Emerġenza
Nederland		
Österreich		

Stat	Gastroenterologisk kirurgi Minimumsperiode for utdanning: 5 år	Akuttmedisin Minimumsperiode for utdanning: 5 år
	Tittel	Tittel
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident and emergency medicine

Opphevingsdatoer i betydningen i artikkel 27 nr. 3):

(*) 1. januar 1983.

Stat	Klinisk nevrofysiologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Kjevekirurgi og munnhulesykdommer (grunnutdanning - lege og tannlege) ⁽¹⁾ Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Belgique/België/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadlam tal-wiċċ
Nederland		

Stat	Klinisk nevrofysiologi Minimumsperiode for utdanning: 4 år	Kjevekirurgi og munnhulesykdommer (grunnutdanning - lege og tannlege) ⁽¹⁾ Minimumsperiode for utdanning: 4 år
	Tittel	Tittel
Österreich		
Polska		
Portugal		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

⁽¹⁾ Utdanning som fører til tildeling av kvalifikasjonsbevis som spesialist i kjevekirurgi og munnhulesykdommer (grunnutdanning for leger og tannleger) under forutsetning av fullført og godkjent medisinsk grunnutdanning (artikkel 24) og i tillegg fullført og godkjent grunnutdanning for tannleger (artikkel 34).

5.1.4. Kvalifikasjonsbevis - allmennpraktiserende leger

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. desember 1994
Česká republika	Diplom o specializaci «všeobecné lékařství»	Všeobecný lékař	1. mai 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallægel i almen medicin	Almen praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	31. desember 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztein für Allgemeinmedizin	31. desember 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31. desember 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. desember 1994
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. desember 1994
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. desember 1994
Italia	Attestato di formazione specificata in medicina generale	Medico di medicina generale	31. desember 1994
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
Latvija	Ģimenes ārsta sertifikāts	Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts	1. mai 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. desember 1994
Magyarország	Háziörvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziörvostan szakorvosa	1. mai 2004
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1. mai 2004
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31. desember 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. desember 1994
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. mai 2004
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31. desember 1994
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1. mai 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore «všeobecné lekárstvo»	Všeobecný lekár	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. desember 1994

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. desember 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. desember 1994

V.2. SYKEPLEIER MED ANSVAR FOR ALMINNELIG SYKEPLEIE

5.2.1. *Utdanning for sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie*

Utdanning som leder fram til formell kvalifikasjon som sykepleier med ansvar for alminnelig sykepleie, skal omfatte følgende to deler:

A. Teoretisk undervisning

a. Sykepleie:

- yrkets art og etikk
- generelle prinsipper for helse og sykepleie
- prinsipper for sykepleie i forhold til
 - allmennmedisin og spesialistmedisin
 - generell kirurgi og spesialistikirurgi
 - barnepleie og pediatri
 - pleie ved svangerskap og fødsel
 - mental helse og psykiatri
 - geriatrisk pleie og geriatri.

b. Grunnleggende fag:

- Anatomi og fysiologi
- Patologi
- Bakteriologi, virologi og parasittologi
- Biofysikk, biokjemi og radiologi

- Dietetikk
 - Hygiene:
 - Forebyggende medisin
 - Helselære
 - Farmakologi
 - c. Samfunnsfag:
 - Sosiologi
 - Psykologi
 - Prinsipper for administrasjon
 - Prinsipper for undervisning
 - Sosial- og helselovgivning
 - Sykepleievirksomhetens juridiske aspekter
- B. Klinisk undervisning
- Sykepleie i forhold til
 - allmennmedisin og spesialistmedisin
 - generell kirurgi og spesialistikirurgi
 - barnepleie og pediatri
 - pleie ved svangerskap og fødsel
 - mental helse og psykiatri
 - geriatrisk pleie og geriatri
 - hjemmesykepleie.

Undervisningen i ett eller flere av disse fag kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fag.

Den teoretiske undervisningen må veies opp mot og samordnes med den kliniske undervisningen på en slik måte at de kunnskaper og ferdigheter det er vist til i dette vedlegg kan tilegnes på en adekvat måte.

5.2.2. Kvalifikasjonsbevis - sykepleiere med ansvar for alminnelig sykepleie

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique /Belgien	<ul style="list-style-type: none"> – Diploma gegradeerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) – Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) – Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> – De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten – De bevoegde Examenscommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschuss der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> – Hospitalier(ère)/ Verpleegassistent(e) – Infirmier(ère) hospitalier(ère)/ Ziekenhuisverpleger(-verpleegster) 	29. juni 1979
Česká republika	<p>1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate:</p> <p>Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce</p>	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	1. Všeobecná sestra	1. mai 2004

	2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolvitoriu	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	2. Všeobecný ošetřovatel	
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejeskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. juni 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29. juni 1979
Eesti	Diplom õe erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool	õde	1. mai 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής	1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής 'Αμυνας	Διπλωματόχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλευτής ή νοσηλεύτρια	1. januar 1981

	4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας	4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		
	5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας	5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		
	6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής	6. KATEE Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων		
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 	Enfermero/a diplomado/a	1. januar 1986
France	<ul style="list-style-type: none"> – Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) – Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999 	Le ministère de la santé	Infirmer(ère)	29. juni 1979
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29. juni 1979
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29. juni 1979
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. mai 2004

Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu	1. Māsu skolas	Māsa	1. mai 2004
	2. Māsas diploms	2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu		
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. mai 2004
	2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesine kvalifikaciją	2. Kolegija		
Luxembourg	– Diplôme d'Etat d'infirmier – Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. juni 1979
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány	1. Iskola	Ápoló	1. mai 2004
	2. Diplomás ápoló oklevél	2. Egyetem/főiskola		
	3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	3. Egyetem		
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1. mai 2004

	tal-infermerija			
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie	Verpleegkundige	29. juni 1979
	2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige)	2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie		
	3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige)	3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie		
	4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatieniveau 4	4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling		
	5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatieniveau 5	5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling		
Österreich	1. Diplom als «Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger»	1. Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomierte Krankenschwester – Diplomierter Krankenpfleger 	1. januar 1994
	2. Diplom als «Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger»	2. Allgemeine Krankenpflegeschule		
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez	Pielegniarka	1. mai 2004

	tytułem «magister pielęgniarstwa»	właściwe władze Higher educational institution recognised by the competent authorities)		
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral	1. Escolas de Enfermagem	Enfermeiro	1. januar 1986
	2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem	2. Escolas Superiores de Enfermagem		
	3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem	3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde		
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik»	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1. maj 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «magister z ošetrovateľstva» («Mgr.»)	1. Vysoká škola	Sestra	1. mai 2004
	2. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «bakalár z ošetrovateľstva» («Bc.»)	2. Vysoká škola		
	3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	3. Stredná zdravotnícka škola		

Suomi/ Finland	1. Sairaanhoidajan tutkinto/Sjukskötar examen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoidaja (AMK)/Yrkeshögs kolexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH)	1. Terveydenhuolto-oppilaitokset/ Hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor	Sairaanhoidaja/Sjukskötare	1. januar 1994
Sverige	Sjuksköterskeexam en	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1. januar 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	– State Registered Nurse – Registered General Nurse	29. juni 1979

V.3. TANNLEGER

5.3.1 Studieprogram for tannleger

Det studieprogram som skal føre frem til et kvalifikasjonsbevis for tannleger, skal minst omfatte følgende fag. Undervisningen i ett eller flere av disse fag kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fag.

A. Grunnleggende fag

- Kjemi
- Fysikk
- Biologi

B. Medisinsk-biologiske og allmennmedisinske fag

- Anatomi
- Embryologi
- Histologi, herunder cytologi
- Fysiologi
- Biokjemi (eller fysiologisk kjemi)
- Patologisk anatomi
- Allmenn patologi
- Farmakologi
- Mikrobiologi
- Hygiene
- Forebyggende medisin og epidemiologi
- Radiologi
- Fysioterapi
- Generell kirurgi
- Allmennmedisin, herunder pediatri
- Otorhinolaryngologi (øre-nese-halssykdommer)
- Dermato-venerologi

- Allmenn psykologi, psykopatologi og nevropatologi
 - Anestesiologi
- C. Fag som er direkte knyttet til tannlegevirksomhet
- Proteselære
 - Tannlegematerialer
 - Konserverende tannpleie
 - Forebyggende tannpleie
 - Anestesi og smertestillende midler i tannpleien
 - Spesialkirurgi
 - Spesialpatologi
 - Klinisk praksis
 - Pedodonti
 - KJEVEORTOPEDI
 - Periodonti
 - Odontologisk radiologi
 - Bittfunksjonslære
 - Yrkesorganisering, -etikk og -lovgivning
 - Tannlegevirksomhetens sosiale aspekter

5.3.2. Kvalifikasjonsbevis – grunnutdanning for tannleger

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgiique/Belgien	Diploma van tandarts/Diplôme licencié en science dentaire	<ul style="list-style-type: none"> – De universiteit en/Les universités – De bevoegde Examen-commissie 	–	Licentiaat in de tandheelkunde/ Licencié en science dentaire	28. januar 1980

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
		van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française			
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1. mai 2004
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsviden skabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. januar 1980
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. januar 1980
Eesti	Diplom hambaarstite aduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρούργος οδοντίατρος	1. januar 1981
España	Título de	El rector de		Licenciado en	1. januar 1986

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	Licenciado en Odontología	una universidad		odontología	
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28. januar 1980
Ireland	– Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) – Bachelor of Dental Surgery (BDS) – Licenti ate in Dental Surgery (LDS)	– Universitie s – Royal College of Surgeons in Ireland	–	– Dentist – Dental practitioner – Dental surgeon	28. januar 1980
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. januar 1980
Κύπρος	Πιστοποιητι κό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1. mai 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un «Sertifikāts» —	Zobārsti	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
			kompetentas iestādes izsniegt dokumenti, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā		
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28. januar 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. mai 2004
Malta	Lawrja fil-Kirurġija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. mai 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. januar 1980
Österreich	Bescheid	Medizinische		Zahnarzt	1. januar 1994

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	über die Verleihung des akademischen Grades «Doktor der Zahnheilkunde»	Fakultät der Universität			
Polska	Diplom ukończenia studiów wyższych z tytułem «lekarz dentysta»	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	– Faculdades – Institutos Superiores	–	Médico dentista	1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine»	– Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor zubného	– Vysoká škola	–	Zubný lekár	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	lekárstva» («MDDr.»)				
Suomi/Finland	Hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto/Odontologie licentiatexamen	<ul style="list-style-type: none"> – Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto 	Terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri/Tandläkare	1. januar 1994
Sverige	Tandläkarexamen	<ul style="list-style-type: none"> – Universitetet i Umeå – Universitetet i Göteborg – Karolinska Institutet – Malmö Högskola 	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. januar 1994
United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> – Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) – Licentiate in Dental Surgery 	<ul style="list-style-type: none"> – Universiteter – Royal Colleges 	–	<ul style="list-style-type: none"> – Dentist – Dental practitioner – Dental surgeon 	28. januar 1980

5.3.3. Kvalifikasjonsbevis - tannleger med spesialistutdanning

Kjeveortopedi			
Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroepstitel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. januar 2005
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28. januar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer	28. januar 1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1. mai 2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	– Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση – Νομαρχία	1. januar 1981
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28. januar 1980
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. januar 1980
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Latvija	«Sertifikāts»— kompetentas iestādes izsniegt dokumenti, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu	Latvijas Ārstu biedrība	1. mai 2004

Kjeveortopedi

	ortodontijā		
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Čertifikat ta' specjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Specjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. januar 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/Finland	Erikoishammasläkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito/Specialtandläkarexamen, tandreglering	<ul style="list-style-type: none"> – Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto 	1. januar 1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28. januar 1980

Oralkirurgi

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. januar 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/Mundchirurgie	Landeszahnärztekammer	28. januar 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (up to 31. desember 2002)	– Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση – Νομαρχία	1. januar 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. januar 1980
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. mai 2005
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. mai 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. mai 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. mai 2004
Malta	Čertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. mai 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der	28. januar 1980

Oralkirurgi

		Tandheelkunde	
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. mai 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. mai 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suu- ja leukakirurgia/ Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	<ul style="list-style-type: none"> – Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Oulun yliopisto – Turun yliopisto 	1. januar 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. januar 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. januar 1980

V.4. VETERINÆRER

5.4.1. *Studieprogram for veterinærer*

Det studieprogram som skal føre frem til et kvalifikasjonsbevis for veterinærer, skal minst omfatte følgende fag.

Undervisningen i ett eller flere av disse fag kan skje innenfor eller i tilknytning til de øvrige fag.

A. Grunnleggende fag

- Fysikk
- Kjemi
- Zoologi
- Plantebiologi:
- Matematikkens anvendelse innenfor biologi

B. Spesialfag

a. Grunnleggende fag

- Anatomi (herunder histologi og embryologi)
- Fysiologi
- Biokjemi
- Genetikk
- Farmakologi
- Farmasi
- Toksikologi
- Mikrobiologi
- Immunologi
- Epidemiologi
- Yrkesetikk

b. Kliniske fag

- Obstetrikk

- Patologi (herunder patologisk anatomi)
 - Parasittologi
 - Klinisk medisin og kirurgi (herunder anestesiologi)
 - Kliniske undervisning om ulike husdyr, fjørfe og andre dyrearter
 - Forebyggende medisin
 - Radiologi
 - Forplantning og forplantningslidelser
 - Offentlig veterinærmedisin og offentlig helse
 - Lovgivning og rettsmedisin for veterinærer
 - Terapi
 - Propedeutikk
- c. Animalsk produksjon
- Animalsk produksjon
 - Animalsk ernæring
 - Agronomi
 - Landbruksøkonomi
 - Dyrehold
 - Veterinærhygiene
 - Dyreetologi og dyrevern
- d. Næringsmiddelhygiene
- Inspeksjon og kontroll av dyrefôr eller næringsmidler av animalsk opprinnelse
 - Næringsmiddelhygiene og -teknologi
 - Praktisk arbeid (herunder praktisk arbeid på steder der det skjer slakting og behandling av næringsmidler)

Praktisk utdanning kan skje i form av en opplæringsperiode, forutsatt at slik opplæring skjer på heltid og under direkte kontroll av vedkommende myndighet, og ikke overstiger seks måneder innenfor den samlede utdanningsperioden på fem år studier.

Fordelingen av teoretisk og praktisk utdanning i de ulke gruppene av emner skal være balansert og samordnet slik at kunnskap og erfaring kan tillegnes på en måte som vil sette veterinæren i stand til å utføre alle sine plikter.

5.4.2. *Kvalifikasjonsbevis – veterinærer*

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	<ul style="list-style-type: none"> – De universiteiten/ Les universités – De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/ Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 	–	21. desember 1980
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) – Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.) 	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. mai 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i	Kongelige Veterinær- og		21. desember 1980

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
	veterinærvidenskab	Landbohøjskole		
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21. desember 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1. januar 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 	–	1. januar 1986
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21. desember 1980
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> – Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) – Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS) 	–	–	21. desember 1980
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio	1. januar 1985

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
			della medicina veterinaria	
Kύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1. mai 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21. desember 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar		1. mai 2004
Malta	Licenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurġi Veterinarji		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeeskundig/ve eartse-nijkundig examen			21. desember 1980
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom-Tierarzt – Magister medicinae veterinariae 	Universität	<ul style="list-style-type: none"> – Doktor der Veterinärmedizin – Doctor medicinae veterinariae – Fachtierarzt 	1. januar 1994

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. januar 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine»	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «doktor veterinárskej medicíny» («MVDr.»)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärm edicine licentiatexamen	Helsingin yliopisto/Helsingf ors universitet		1. januar 1994

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1. januar 1994
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	1. University of Bristol		21. desember 1980
	2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc)	2. University of Liverpool		
	3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB)	3. University of Cambridge		
	4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	4. University of Edinburgh		
	5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S)	5. University of Glasgow		
	6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	6. University of London		

V.5. JORDMØDRE

5.5.1. *Utdanningsprogram for jordmødre (utdanning av type I og II)*

Utdanningsprogrammet for å få kvalifikasjonsbevis for jordmødre omfatter følgende to deler:

A. Teoretisk og teknisk undervisning

a. Grunnleggende fag

- Grunnleggende anatomi og fysiologi
- Grunnleggende patologi
- Grunnleggende bakteriologi, virologi og parasittologi
- Grunnleggende biofysikk, biokjemi og radiologi
- Pediatri, særlig med hensyn til nyfødte
- Hygiene, helselære, forebyggende medisin, tidlig diagnostisering av sykdommer
- Ernæring og dietetikk, særlig med hensyn til kvinner, nyfødte og spedbarn
- Grunnleggende sosiologi og sosialmedisinske spørsmål
- Grunnleggende farmakologi
- Psykologi
- Undervisningsprinsipper og -metoder
- Helse- og sosiallovgivning og helsevesenets organisering
- Yrkesetikk og -lovgivning
- Seksualundervisning og familieplanlegning
- Mors og barns rettsbeskyttelse

b. Særlege fag for jordmorvirksomhet

- Anatomi og fysiologi
- Embryologi og fosterets utvikling
- Svangerskap, fødsel og barselperiode
- Gynekologisk og obstetrisk patologi

- Forberedelse til fødsel og til foreldrerolle, herunder psykologiske aspekter
- Fødselforberedelse (herunder kjennskap til og bruk av teknisk utstyr i obstetrikkjen)
- Analgesi, anestesi og gjenopplivning
- Nyfødtes fysiologi og patologi
- Pleie av og tilsyn med nyfødte
- Psykologiske og sosiale faktorer

B. Praktisk og klinisk utdanning

Denne utdanningen skal foregå under egnet tilsyn og omfatte:

- Rådgivning for gravide kvinner, innbefattet minst 100 prenatale undersøkelser.
- Tilsyn med og pleie av minst 40 fødende kvinner.
- Eleven skal ha forestått minst 40 fødsler, men der dette antallet ikke kan nås på grunn av mangel på fødende, kan antallet reduseres til minimum 30, forutsatt at eleven deltar aktivt i arbeidet ved ytterligere 20 fødsler.
- Aktive deltagelse ved setefødsler. Der dette ikke er mulig på grunn av mangel på setefødsler, kan praksis foregå i en simulert situasjon.
- Praktisk gjennomføring av episiotomi og innføring i sutur. Innføringen skal omfatte teoretisk undervisning og klinisk praksis. Suturpraksis omfatter sutur av livmoren etter en episiotomi og en enkel perineal rift. Dette kan, dersom det er absolutt nødvendig, skje i en simulert situasjon.
- Tilsyn med og pleie av 40 kvinner med komplikasjoner før, under eller etter fødsel.
- Tilsyn med og pleie av (og herunder undersøkelse av) minst 100 kvinner som nettopp har født, samt friske nyfødte barn.
- Tilsyn med og pleie av nyfødte som krever særlig pleie, herunder for tidlig og for sent fødte barn, samt underviktige og syke nyfødte.
- Pleie av patologiske tilstander innenfor gynekologi og obstetrikk.
- Innføring i pleie innenfor medisin og kirurgi. Innføringen skal omfatte teoretisk undervisning og klinisk praksis.

Den teoretiske og tekniske utdanningen (del A i utdanningsprogrammet), skal være avpasset etter og samordnet med den kliniske utdanningen (del B i det samme programmet), slik at kunnskaper og erfaring som vist til i dette vedlegg kan tilegnes på tilfredsstillende måte.

Den kliniske undervisningen skal foregå i form av praktisk undervisning under tilsyn på sykehusavdelinger eller i annen helsetjeneste godkjent av vedkommende myndigheter

eller organer. Under denne utdanningen skal jordmorelevene delta i de aktuelle avdelingenes virksomhet i den grad denne har utdanningsmessig verdi. De skal få opplæring i det ansvar som er knyttet til jordmorvirksomhet.

5.5.2. Kvalifikasjonsbevis – jordmødre

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	<ul style="list-style-type: none"> – De erkende opleidingsinstitut en/Les établissements d'enseignement – De bevoegde Examen-commissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 	Vroedvrouw/Accoucheuse	23. januar 1983
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) – Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.) – Vysvědčení o absolvitoriu	2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem		
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksem en	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. januar 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	– Hebamme – Entbindungs pfleger	23. januar 1983
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool	– Ämmaemand	1. mai 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.)	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)	– Μαία – Μαιευτής	23. januar 1983
	2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (KATEE)	2. KATEE Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων		

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	3. Πτυχίο Μαίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας		
España	<ul style="list-style-type: none"> – Título de Matrona – Título de Asistente obstétrico (matrona) – Título de Enfermería obstétrica-ginecológica 	Ministerio de Educación y Cultura	<ul style="list-style-type: none"> – Matrona – Asistente obstétrico 	1. januar 1986
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. januar 1983
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. januar 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. januar 1983
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. mai 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
Lietuva	<p>1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 	1. Universitetas	Akušeris	1. mai 2004
	<p>2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 	2. Kolegija		

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	3. Kolegija		
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23. januar 1983
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő	1. mai 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1. mai 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidingsinstellingen	Verloskundige	23. januar 1983
Österreich	Hebammen-Diplom	– Hebammenakademie – Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1. januar 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem «magister położnictwa»	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Høyere utdanningsinstitusjon godkjent av vedkommende)	Położna	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
		myndigheter)		
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. januar 1986
	2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica	2. Escolas Superiores de Enfermagem		
	3. Diploma (do curso de ps-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	3. – Escolas Superiores de Enfermagem Escolas Superiores de Saúde		
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov «diplomirana babica/diplomirani babičar»	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. mai 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «bakalár z pôrodnej asistencie» («Bc.») 2. Absolvents ký diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Yrkestittel	Referansedato
	asistentka			
Suomi/ Finland	1. Kätilön tutkinto/barnmorskeexamens	1. Terveydenhuoltooppilaatokset/hälsovårdsläroanstalter	Kätilö/Barnmorska	1. januar 1994
	2. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkeshögskolor		
Sverige	Barnmorskeexamens	Universitet eller högskola	Barnmorska	1. januar 1994
United Kingdom	Registreringserklæring som jordmor i del 10 i registeret til United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Flere	Midwife	23. januar 1983

V.6. FARMASØYTER

5.6.1. Utdanningsplan for farmasøyter

- Plantebiologi og zoologi
- Fysikk
- Generell og uorganisk kjemi
- Organisk kjemi
- Analytisk kjemi

- Farmasøytisk kjemi, herunder analyse av legemidler
- Generell og anvendt biokjemi (medisinsk)
- Anatomi og fysiologi, samt medisinsk terminologi
- Mikrobiologi
- Farmakologi og farmakoterapi
- Farmasøytisk teknologi
- Toksikologi
- Farmakognosi
- Lovgivning og, der dette er hensiktsmessig, yrkesetikk

Balansen mellom teoretisk og praktisk utdanning skal for hvert enkelt emne legge tilstrekkelig vekt på teorifagene for å opprettholde utdanningens akademiske karakter.

5.6.2. *Kvalifikasjonsbevis – farmasøyster*

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
België/Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/Diplôme de pharmacien	<ul style="list-style-type: none"> – De universiteiten/Les universités – De bevoegde Examencommis sie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 	–	1. oktober 1987
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. mai 2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. oktober 1987
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. oktober 1987
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1. mai 2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. oktober 1987
España	Título de Licenciado en Farmacia	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerio de Educación y Cultura – El rector de una universidad 	–	1. oktober 1987
France	<ul style="list-style-type: none"> – Diplôme d'Etat de pharmacien – Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie 	Universités		1. oktober 1987
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktober 1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in	Università		1 November 1993

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
	seguito ad un esame di Stato			
Kύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1. mai 2004
Latvija	Farmacea diploms	Universitātes tipa augstskola		1. mai 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1. mai 2004
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1. oktober 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	EG Egyetem		1. mai 2004
Malta	Lawrja fil-farmacċja	Universita' ta' Malta		1. mai 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1. oktober 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1. oktober 1994

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Referansedato
Polska	Diplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1. mai 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. oktober 1987
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv «magister farmacije/magistra farmacije»	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. mai 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu «magister farmácie» («Mgr.»)	Vysoká škola		1. mai 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto/Provisor examen	– Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet – Kuopion yliopisto	–	1. oktober 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1. oktober 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. oktober 1987

V. 7. ARKITEKTER

5.7.1. *Kvalifikasjonsbevis – arkitekter godkjent i henhold til artikkel 46*

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect 4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. «Faculté Polytechnique» van Mons		1988/1989
	1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil — architecte	1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		
Danmark	Arkitekt cand. arch.	– Kunstakademiets Arkitektskole i København – Arkitektskolen i Århus	–	1988/1989

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	<ul style="list-style-type: none"> – Universitäten (Architektur/Hochbau) – Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) – Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) – Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) – Hochschulen für bildende Künste – Hochschulen für Künste 	–	1988/1989
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	<ul style="list-style-type: none"> – Fachhochschulen (Architektur/Hochbau)¹ – Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen 	–	
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	<ul style="list-style-type: none"> – Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών – Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής 	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
España	Título oficial de arquitecto	<p>Rectores de las universidades enumeradas a continuación:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Universidad Politécnica de Cataluña, Escuelas Técnicas Superiores de Arquitectura de Barcelona o del Vallès; – Universidad Politécnica de Madrid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid; – Universidad Politécnica de Las Palmas, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Las Palmas; – Universidad Politécnica de Valencia, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valencia; 	–	1988/1989 1999/2000 1999/2000 1997/1998 1998/1999 1999/2000 1998/1999 1999/2000 1994/1995

¹ Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
		<ul style="list-style-type: none"> – Universidad de Sevilla, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Sevilla; – Universidad de Valladolid, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Valladolid; – Universidad de Santiago de Compostela, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Coruña; – Universidad del País Vasco, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de San Sebastián; – Universidad de Navarra, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Pamplona; – Universidad de Alcalá de Henares, Escuela Politécnica de Alcalá de Henares; – Universidad Alfonso X El Sabio, Centro Politécnico Superior de Villanueva de la Cañada; – Universidad de Alicante, Escuela Politécnica Superior de Alicante; – Universidad Europea de Madrid; – Universidad de Cataluña, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona; – Universidad Ramón Llull, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de La Salle; – Universidad S.E.K. de Segovia, Centro de Estudios Integrados de Arquitectura de Segovia; – Universidad de Granada, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Granada. 		
France	1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale.	1. Le ministre chargé de l'architecture		1988/1989

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	2. Diplôme d'architecte ESA	2. Ecole spéciale d'architecture de Paris		
	3. Diplôme d'architecte ENSAIS	3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture		
Ireland	1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI)	1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin		1988/1989
	2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) Previously, until 2002 - Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch))	2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin College of Technology, Bolton Street, Dublin)		
	3. Certificate of associateship (ARIAI)	3. Royal Institute of Architects of Ireland		
	4. Certificate of membership (MRIAI)	4. Royal Institute of Architects of Ireland		
Italia	— Laurea in architettura	<ul style="list-style-type: none"> — Università di Camerino — Università di Catania — Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma «La Sapienza» — Università di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia 	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1988/1989

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	— Laurea in ingegneria edile — architettura	<ul style="list-style-type: none"> — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma «La Sapienza» 	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1998/1999
	— Laurea specialistica in ingegneria edile — architettura	<ul style="list-style-type: none"> — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma «La Sapienza» — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano 	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	2003/2004

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	<ul style="list-style-type: none"> - Laurea specialistica quinquennale in Architettura - Laurea specialistica quinquennale in Architettura - Laurea specialistica quinquennale in Architettura - Laurea specialistica in Architettura 	<ul style="list-style-type: none"> - Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma «La Sapienza» - Università di Ferrara - Università di Genova - Università di Palermo - Politecnico di Milano - Politecnico di Bari - Università di Roma III - Università di Firenze - Università di Napoli II - Politecnico di Milano II 	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	1998/1999 1999/2000 2003/2004 2004/2005
Nederland	1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur	1. Technische Universiteit te Delft	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.	1988/1989

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek	2. Technische Universiteit te Eindhoven		
	3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk: – de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem de Rijkshogeschool Groningen te Groningen de Hogeschool Maastricht te Maastricht	–		
Österreich	1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)		1998/1999
	2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	2. Technische Universität Wien		
	3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.	3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)		

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
	4. Magister der Architektur, Magister architectuae, Mag. Arch.	4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien		
	5. Magister der Architektur, Magister architectuae, Mag. Arch.	5. Akademie der Bildenden Künste in Wien		
	6. Magister der Architektur, Magister architectuae, Mag. Arch.	6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz		
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/92	<ul style="list-style-type: none"> – Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa – Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto – Escola Superior Artística do Porto – Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto 	–	1988/1989 1991/1992
Suomi/Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitektxamen	<ul style="list-style-type: none"> – Teknillinen korkeakoulu /Tekniska högskolan (Helsinki) – Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola – Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet 	–	1998/1999
Sverige	Arkitektxamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet		1998/1999

Stat	Kvalifikasjonsbevis	Organ som tildeler kvalifikasjonsbevis	Attest som ledsager kvalifikasjonsbevis	Akademisk referanseår
United Kingdom	1. Diplomas in architecture	1. Universiteter Kunstkolleger Kunstskoler	Eksamensbevis på arkitektutdanning, utstedt av Architects Registration Board. Diplom og universitetskurs i arkitektur fra universiteter, kunstskoler og -kolleger bør ha oppfylt de nødvendige terskelstandardene fastsatt i artikkel 46 i dette direktiv og i <i>Criteria for validation</i> offentliggjort av Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board.	1988/1989
	2. Degrees in architecture	2. Universities	EU-borgere som innehar eksamsbevis Royal Institute of British Architects Part I og Part II, som er godkjent av ARB som vedkommende myndighet, er kvalifisert. Også EU-borgere som ikke innehar de ARB-godkjente eksamsbevisene for Part I og Part II, vil kunne være kvalifiserte for Certificate of Architectural Education dersom de kan dokumentere overfor Styret at standard og lengde på deres utdanning oppfyller de nødvendige terskelstandardene i artikkel 46 i dette direktiv og i <i>Criteria for validation</i> .	
	3. Final examination	3. Architectural Association		
	4. Examination in architecture	4. Royal College of Art		
	5. Examination Part II	5. Royal Institute of British Architects		

VEDLEGG VI**Særlig ervervede rettigheter med hensyn til yrker underlagt godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav for utdanning****6. Kvalifikasjonsbevis – arkitekter som nyter godt av ervervede rettigheter i henhold til artikkel 49 nr. 1**

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
346. elgië/Belgique/Bel gien	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom utstedt av de nasjonale arkitekthøyskolene eller av de nasjonale instituttene for arkitektur («architecte»/«architect») – Diplom utstedt av den regionale arkitekthøyskolen i Hasselt («architect») – Diplom utstedt av de kongelige kunstakademier («architecte» - «architect») – Diplom utstedt av Saint-Luc-skolene («architecte» - «architect») – Universitetsdiplom for sivilingeniører ledsaget av en praksisattest utstedt av det belgiske arkitektforbundet som gir innehaveren rett til å benytte yrkestittelen arkitekt («architecte» - «architect») – Diplom i arkitekter utstedt av den sentrale eller statlige belgiske eksamenskommisjon for arkitekter («architecte» - «architect») – Diplom for sivilingeniører/arkitekter og arkitekter/ingeniører utstedt av universitetenes fakulteter for anvendt vitenskap og av det polytekniske fakultet i Mons («ingénieur-architecte», «ingénieur-architect») 	347. 1987/198 8
348. Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom tildelt av fakultetene ved «České vysoké učení technické» (det tsjekkiske tekniske universitetet i Praha) <p>349. «Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství» (fakultet for arkitektur og bygg og anlegg) (til 1951)</p> <p>350. «Fakulta architektury a pozemního stavitelství» (fakultet for arkitektur og bygg og anlegg) (fra 1951 til 1960)</p> <p>351. «Fakulta stavební» (fakultetet for ingeniørfag) (fra 1960) i studierettingene bygg og anlegg og strukturer, bygg og anlegg, konstruksjon og arkitektur, arkitektur (inkludert byplanlegging og arealplanlegging), konstruksjonsarbeid og bygningskonstruksjon for industri- og jordbruksproduksjon, eller i studieprogrammet for ingeniørfag innen studierettingen bygg og anlegg og arkitektur</p> <p>352. «Fakulta architektury» (fakultetet for arkitektur) (fra 1976) i studierettingene arkitektur, byplanlegging og arealplanlegging eller i studieprogrammet for arkitektur og byplanlegging i studierettingen arkitektur, teori for arkitekturdesign, byplanlegging og arealplanlegging, arkitekturens historie og rekonstruksjon av historiske monumenter, eller arkitektur og bygg og anlegg</p> <ul style="list-style-type: none"> – Diplom tildelt av «Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše» (til 1951) i arkitektur og konstruksjon – Diplom tildelt av «Vysoká škola stavitelství v Brně» (fra 1951 til 1956) i arkitektur og konstruksjon 	353. 2006/200 7

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<ul style="list-style-type: none"> - Diplom tildelt av «Vysoké učení technické v Brně», av «Fakulta architektury» (fakultet for arkitektur) (fra 1956) i studieretningen arkitektur og byplanlegging eller «Fakulta stavební» (fakultet for ingeniørfag) (fra 1956) i studieretningen konstruksjon - Diplom tildelt av «Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava», «Fakulta stavební» (fakultet for ingeniørfag) (fra 1997) i studieretningen strukturer og arkitektur eller i ingeniørfag - Diplom tildelt av «Technická univerzita v Liberci», «Fakulta architektury» (fakultet for arkitektur) (fra 1994) i studieprogrammet for arkitektur og byplanlegging i studieretningen arkitektur - Diplom tildelt av «Akademie výtvarných umění v Praze» i programmet for kunst i studieretningen arkitekturdesign - Diplom tildelt av «Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze» i programmet for kunst i studieretningen arkitekturdesign - Godkjenningsattest tildelt av «Česká komora architektů» uten noen nærmere spesifisering av området eller på området bygg og anlegg 	
354. Danmark	<ul style="list-style-type: none"> - Diplom utstedt av statens arkitektskoler i København og Århus («arkitekt») - Registreringsbevis utstedt av arkitektkommisjonen i henhold til lov nr. 202 av 28. mai 1975 («registreret arkitekt») - Diplom utstedt av de byggetekniske høyskoler («bygningskonstruktør») vedlagt en attest fra vedkommende myndigheter om at den aktuelle person har bestått en prøve på sine kvalifikasjoner, som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i de virksomheter det er vist til i artikkel 48 i dette direktiv 	355. 1987/1988
356. Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> - Diplom tildelt av kunsthøyskolene («Dipl.-Ing.», «Architekt (HfbK)») - Diplom utstedt av tekniske høyskoler, arkitektseksjonen («Architektur/Hochbau»), av tekniske universiteter, av universitetene, arkitektseksjonen («Architektur/Hochbau»), og, i den utstrekning disse institusjoner er slått sammen til «Gesamthochschulen», av slike «Gesamthochschulen» («Dipl.-Ing.» og andre titler som senere måtte bli fastsatt for innehaverne av slike diplom) - Diplom utstedt av såkalte faghøyskoler, arkitektseksjonen («Architektur/Hochbau»), og i den utstrekning disse institusjoner er slått sammen til «Gesamthochschulen», av arkitektseksjonene («Architektur/Hochbau») ved slike «Gesamthochschulen», og, når studietiden er på under fire år, men minst tre år, ledsaget av en attest som bevitner at vedkommende har fire års yrkeserfaring i Forbundsrepublikken Tyskland, og som er utstedt av bransjeorganisasjonen i samsvar med artikkel 47 nr. 1 («Ingenieur grad.» og andre titler som måtte bli fastsatt senere for innehaverne av slike diplom) - Diplom («Prüfungszeugnisse») utstedt før 1. januar 1973 av arkitektseksjonene ved «Ingenieurschulen» og «Werkkunstschulen», ledsaget av en attest fra vedkommende 	357. 1987/1988

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	myndigheter om at den aktuelle person har bestått en prøve på sine kvalifikasjoner, som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i de virksomheter det er vist til i artikkel 48 i dette direktiv	
358. Eesti	<ul style="list-style-type: none"> - «Diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast» (diplom i arkitektur tildelt av fakultet for arkitektur ved det estiske kunstakademiet etter 1996), «väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995» (tildelt av kunsthøyskolen i Tallinn i 1989-1995), «väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988» (tildelt av statens kunstinstitutt i Estland SSR i 1951-1988) 	359. 2006/2007
360. Ελλάς	<ul style="list-style-type: none"> - Diplom i ingeniørfag/arkitektur tildelt av «Metsovion Polytechnion» i Aten, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur - Diplom i ingeniørfag/arkitektur tildelt av «Aristotelion Panepistimion» i Thessaloniki, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur - Diplom i ingeniørfag/sivilingeniørfag tildelt av «Metsovion Polytechnion» i Aten, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur - Diplom i ingeniørfag/sivilingeniørfag tildelt av «Aristotelion Panepistimion» i Thessaloniki, sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur - Diplom i ingeniørfag/sivilingeniørfag tildelt av «Panepistimion Thrakis», sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur - Diplom i ingeniørfag/sivilingeniørfag tildelt av «Panepistimion Patron», sammen med en attest utstedt av Hellas' tekniske komité som gir innehaveren rett til å utøve yrkesvirksomhet innenfor arkitektur 	361. 1987/1988
362. España	363. Offisiell formell kvalifikasjon som arkitekt («título oficial de arquitecto») tildelt av det spanske departementet for utdanning og vitenskap eller av universitetene	364. 1987/1988
365. France	<ul style="list-style-type: none"> - Det offentlige franske arkitektdiplom, utstedt av departementet for utdanning fram til 1959 og deretter av kulturdepartementet («architecte DPLG») - Diplom utstedt av «Ecole speciale d'architecture» («architecte DESA») - Diplom utstedt siden 1955 av arkitektseksjonen ved «Ecole national supérieure des Arts et Industries de Strasbourg» (tidligere «Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg») («architecte ENSAIS») 	366. 1987/1988
367. Ireland	<ul style="list-style-type: none"> - Graden «Bachelor of Architecture» utstedt av «National University of Ireland» («B.Arch. (NUI)») for bestått 	368. 1987/1988

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<p>arkitektesamen fra «University College», Dublin</p> <ul style="list-style-type: none"> – Arkitektdiplom på universitetsnivå utstedt av «College of Technology», Bolton Street, Dublin («Dipl. Arch.») – Attest for assosiert medlemskap i «Royal Institute of Architects of Ireland» (ARIAI) – Attest for medlemskap i «Royal Institute of Architects of Ireland» (MRIAII) 	
369. Italia	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomene «laurea in architettura» utstedt av universitetene, de polytekniske institutter og arkitekthøyskolene i Venezia og Reggio-Calabria, ledsaget av diplomet som gir innehaveren rett til selvstendig utøvelse av arkitektyrket, utstedt av undervisningsministeren, etter at kandidaten har bestått den offentlige eksamen avgått for en sakkynlig eksamenskommisjon, som gir rett til selvstendig utøvelse av arkitektyrket («dott. Architetto») – Diplomene «laurea in ingegneria» i bygg og anlegg, utstedt av universitetene og de polytekniske institutter, ledsaget av diplom som innehaveren gir rett til selvstendig utøvelse av et yrke innenfor arkitektvirksomhet, utstedt av undervisningsministeren etter at kandidaten har bestått en offentlig eksamen avgått for en sakkynlig eksamenskommisjon, som gir rett til selvstendig utøvelse av yrket («dott. Ing. Architetto» eller «dott. in ingegneria civile») 	370. 1987/1988
371. Κύπρος	<ul style="list-style-type: none"> – «Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου» (registeringsbevis i registeret for arkitekter utstedt av den kypriotiske vitenskapelige og tekniske komité (ETEK)) 	372. 2006/2007
373. Latvija	<ul style="list-style-type: none"> – «Arhitekta diploms» ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženiercelniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un «Arhitekta prakses sertifikāts», ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība («arkitektdiplom» tildelt av departementet for arkitektur ved fakultetet for ingeniørfag ved Latvias statsuniversitet til 1958, av departementet for arkitektur ved fakultetet for ingeniørfag ved det polytekniske institutt i Riga fra 1958 til 1991, fakultetet for arkitektur ved det tekniske universitetet i Riga etter 1991 og 1992, og registreringsattest fra den latviske yrkessammenslutningsn for arkitekter) 	374. 2006/2007
375. Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> – Ingeniørarkitekt-/arkitektdiplom tildelt av Kauno politechnikos institutas til 1969 («inžinierius architektas/architektas») – Diplomene arkitekt/bachelor i arkitektur/master i arkitektur tildelt av «Vilnius inžinerinių statybos institutas» til 1990, «Vilniaus technikos universitetas» til 1996, «Vilnius Gedimino technikos universitetas» til 1996 («architektas/architektūros bakalauras/architektūros magistras») – Diplom for spesialist som har fullført kurset i arkitektur/bachelor i arkitektur/master i arkitektur tildelt av «LTSR Valstybinis dailės institutas» til 1990; «Vilniaus dailės akademija» til 1990 («architektūros kursas/architektūros bakalauras/architektūros magistras») 	377. 2006/2007

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomene bachelor i arkitektur/master i arkitektur tildelt av «Kauno technologijos universitetas» siden 1997 («architektūros bakalauras/architektūros magistras») <p>376. Alle disse diplomene må ledsages av en attest utstedt av kommisjonen for kompetansebevis som gir innehaveren rett til å utøve virksomhet innenfor arkitektur (kvalifisert arkitekt/«Atestuotas architektas»)</p>	
378. Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> - Diplomet «okleveles építészmérnök» (diplom i arkitektur, master i arkitekturvitenskap) tildelt av de nasjonale universitetene - Diplomet «okleveles építész tervező művész» (diplom som master i arkitekturvitenskap og bygningsingeniørfag) tildelt av universitetene 	379. 2006/2007
380. Malta	<ul style="list-style-type: none"> - «Perit: Lawrja ta' Perit» tildelt av «Universita' ta' Malta», som gir innehaveren rett til registrering som «Perit» 	381. 2006/2007
382. Nederland	<ul style="list-style-type: none"> - Attest for bestått avsluttende arkitektsamen, tildelt av arkitektseksjonen ved de tekniske høyskolene i Delft eller Eindhoven («bouwkundig ingenieur») - Diplom utstedt av offentlig godkjente arkitektakademier («architect») - Diplom utstedt inntil 1971 av de tidligere arkitekthøyskolene («Hoger Bouwonderderricht») («architect HBO») - Diplom utstedt inntil 1970 av de tidligere arkitekthøyskolene («Voortgezet Bouwonderderricht») («architect VBO») - Attest for bestått eksamen arrangert av arkitektrådet for «Bond van Nederlandse Architecten», BNA, (det nederlandske arkitektforbund) («architect») - Diplom fra «Stichting Institut voor Architectuur» (stiftelsen for arkitektinstituttet) (IVA), tildelt etter et fullført kurs organisert av denne stiftelsen med en varighet på minst fire år («architect»), ledsaget av en attest fra vedkommende myndigheter om at vedkommende har bestått en prøve på sine formelle kvalifikasjoner, som omfatter en godkjenning av planer utarbeidet og utført av kandidaten i løpet av minst seks års effektiv praksis i de virksomheter det er vist til i artikkel 44 i dette direktiv - Attest fra vedkommende myndigheter som bevitner at den aktuelle person før 5. august 1985 har bestått eksamen «Kandidaat in de bouwkunde» ved den tekniske høyskole i Delft eller Eindhoven, og at vedkommende i en periode på minst fem år umiddelbart forut for dette har utøvet arkitektvirksomhet av en art og et omfang som etter nederlandske krav sikrer tilstrekkelig kompetanse til å utøve slik virksomhet («architect») - Attest fra vedkommende myndigheter som bare utstedes til personer som er fylt 40 år før 5. august 1985, og som bevitner at vedkommende i en periode på minst fem år umiddelbart forut for dette har utøvet arkitektvirksomhet av en art og et omfang som etter nederlandske krav sikrer tilstrekkelig kompetanse til å utøve slik virksomhet («architect») - De attester som er nevnt i syvende og åttende strekpunkt, behøver ikke lenger godkjennes etter ikrafttredelsesdagen for lover og forskrifter om adgang til å starte og utøve arkitektvirksomhet under yrkestittelen arkitekt i Nederland, i den grad disse attester i henhold til nevnte lover og forskrifter ikke gir adgang til slik 	383. 1987/1988

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	virksomhet under nevnte yrkestittel.	
384. Österreich	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom tildelt av de tekniske universitetene i Wien og Graz og av universitetet i Innsbruck, fakultetet for bygningsingeniørfag («Bauingenieurwesen») og arkitektur («Architektur»), innenfor studiet for arkitektur, bygningsingeniørfag («Bauingenieurwesen Hochbau») og bygg («Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen») – Diplom tildelt av universitetet for «Bodenkultur» innenfor studiet av «Kulturtechnik und Wasserwirtschaft» – Diplom tildelt av arkitekturinstitusjonen ved kunstindustrihøyskolen i Wien i arkitektur – Diplom utstedt av arkitekturinstitusjonen ved kunstakademiet i Wien i arkitektur – Diplom som godkjent ingeniør («Ing.») tildelt av tekniske høyskoler eller tekniske skoler for bygg og anlegg, pluss lisens som «Baumeister» som bevitner minst seks års yrkeserfaring i Østerrike, bevitnet ved en eksamen – Diplom utstedt av universitetet for artistisk og industriell utdanning i Linz i arkitektur – Attester på kvalifikasjoner for sivilingeniør eller ingeniørkonsulent innenfor bygg og anlegg («Hochbau», «Bauwesen», «Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen», «Kulturtechnik und Wasserwirtschaft») i samsvar med loven om offentlige bygg- og anleggsteknikere («Ziviltechnikergesetz», BGBI. No 156/1994) 	385. 1997/1998
386. Polska	<p>387. Diplom tildelt av fakultetet for arkitektur ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Warszawa tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Warszawa («Politechnika Warszawska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», «inżynier architekt», «inżyniera magistra architektury», «magistra inżyniera architektury», «magistra inżyniera architekta», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1948 med tittel «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», fra 1951 til 1956 med tittel «inżynier architekt», fra 1954 til 1957, 2. avdeling med tittel «inżyniera magistra architektury», fra 1957 til 1959 med tittel «inżyniera magistra architektury», fra 1959 til 1964 med tittel «magistra inżyniera architektury», fra 1964 til 1982 med tittel «magistra inżyniera architekta», fra 1983 til 1990 med tittel «magister inżynier architekt», etter 1991 med tittel «magistra inżyniera architekta») – Krakovs tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Krakov («Politechnika Krakowska, Wydział Architektury»); yrkestitler for arkitekter «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1953 ved universitetet for gruve drift og metallurgi, polyteknisk fakultet for arkitektur — «Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury») – Wrocław tekniske universitet, fakultet for arkitektur i Wrocław («Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury»); yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», «magister inżynier architektury», «magister inżynier architekt» (fra 1949 til 1964 med tittel «inżynier architekt», «magister nauk technicznych», fra 1956 til 1964 med tittel «magister inżynier architektury»; etter 1964 med tittel 	389. 2006/2007

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<p>«magister inżynier architekt»)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Det tekniske universitetet i Silesia, fakultet for arkitektur i Gliwice («Politechnika Śląska, Wydział Architektury»); yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1955 ved fakultet for ingeniørfag og bygg og anlegg («Wydział Inżynierijno-Budowlany») med tittel «inżynier architekt», fra 1961 til 1969 ved fakultet for industrielle bygg og generelle ingeniørfag («Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego») med tittel «magister inżynier architekt», fra 1969 til 1976 ved fakultet for sivilingeniører og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury») med tittel «magister inżynier architekt», etter 1977 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury») med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1995 med tittel «inżynier architekt») – Det tekniske universitetet i Poznan, fakultet for arkitektur i Poznań («Politechnika Poznańska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architektury», «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1955 ved skole for ingeniørfag, fakultet for arkitektur («Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury») med tittel «inżynier architektury», etter 1978 med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1999 med tittel «inżynier architekt») – Det teknische universitetet i Gdańsk, fakultet for arkitektur i Gdańsk («Politechnika Gdańska, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «magister inżynier architekt» (fra 1945 til 1969 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury»), fra 1969 til 1971 ved fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury»), fra 1971 til 1981 ved institutt for arkitektur og byplanlegging («Instytut Architektury i Urbanistyki»), etter 1981 ved fakultet for arkitektur («Wydział Architektury»)) – Det teknische universitetet i Białystok, fakultet for arkitektur i Białystok («Politechnika Białostocka, Wydział Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «magister inżynier architekt» (fra 1975 til 1989 ved institutt for arkitektur («Instytut Architektury»)) – Det teknische universitetet i Łódź, fakultet for sivilingeniørfag, arkitektur og miljøfag i Łódź («Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt», «magister inżynier architekt» (fra 1973 til 1993 ved fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur («Wydział Budownictwa i Architektury») og etter 1992 ved fakultet for sivilingeniørfag, arkitektur og miljøfag («Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska»), fra 1973 til 1978 med tittel «inżynier architekt», etter 1978 med tittel «magister inżynier architekt») – Det teknische universitetet i Szczecin, fakultet for sivilingeniørfag og arkitektur i Szczecin («Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury»), yrkestitler for arkitekter: «inżynier architekt»; «magister inżynier architekt» (fra 1948 til 1954 ved høyskolen for ingeniørfag, fakultet for arkitektur «Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury») med tittel «inżynier architekt», etter 1970 med tittel «magister inżynier architekt» og etter 1998 med tittel «inżynier architekt») 	

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	388. Alle disse diplomene må ledsages av en attest på medlemskap utstedt av de relevante regionale arkitektkomiteer i Polen, som gir innehaveren rett til å utøve virksomhet innenfor feltet arkitektur i Polen.	
390. Portugal	<ul style="list-style-type: none"> – Diplomet «diploma do curso especial de arquitectura» tildelt av kunstskolene i Lisboa og i Porto – Arkitektdiplomet «diploma de arquitecto» tildelt av kunstskolene i Lisboa og i Porto – Diplomet «diploma do curso de arquitectura» tildelt av kunsthøyskolene i Lisboa og i Porto – Diplomet «diploma de licenciatura em arquitectura» tildelt av kunsthøyskolene i Lisboa – Diplomet «carta de curso de licenciatura em arquitectura» tildelt av det tekniske universitetet i Lisboa og universitetet i Porto – Universitetsdiplomet i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») tildelt av det høyere tekniske instituttet ved det tekniske universitetet i Lisboa – Universitetsdiplomet i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») tildelt av fakultetet for ingeniørfag («de Engenharia») ved universitetet i Porto – Universitetsdiplomet i sivilingeniørfag («licenciatura em engenharia civil») tildelt av fakultetet for vitenskap og teknologi ved universitetet i Coimbra – Universitetsdiplomet i sivilingeniørfag og produksjon («licenciatura em engenharia civil, produção») tildelt av universitetet i Minho 	391. 1987/1988
392. Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> – «Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture» (universitetsdiplom i arkitektur) tildelt av fakultet for arkitektur, ledsaget av en attest fra en juridisk godkjent vedkommende myndighet innenfor arkitektur, som gir innehaveren rett til å utøve virksomhet på området arkitektur – Universitetsdiplom tildelt av teknisk fakulteter med tittelen «univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)»/«univerzitetna diplomirana inženirka» ledsaget av en attest fra en juridisk godkjent vedkommende myndighet innenfor arkitektur, som gir innehaveren rett til å utøve virksomhet på området arkitektur 	393. 2006/2007
394. Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur og bygg og anlegg» («architektúra a pozemné staviteľstvo») tildelt av det slovakiske tekniske universitetet («Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava i 1950 — 1952 (tittel: «Ing.») – Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») tildelt av fakultet for arkitektur og bygg og anlegg ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava i 1952 — 1960 (tittel: «Ing. arch.») – Diplom innenfor studieretningen «gygg og anlegg» («pozemné staviteľstvo») tildelt av fakultet for arkitektur og bygg og anlegg ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická») i 	396. 2006/2007

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<p>Bratislava i 1952 — 1960 (tittel: «Ing.»)</p> <ul style="list-style-type: none"> — Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava i 1961 — 1976 (tittel: «Ing. arch.») — Diplom innenfor studieretningen «bygg og anlegg» («pozemné stavby») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava i 1961 — 1976 (tittel: «Ing.») — Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») tildelt av fakultet for arkitektur ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava etter 1977 (tittel: «Ing. arch.») — Diplom innenfor studieretningen «byutforming» («urbanizmus») tildelt av fakultet for arkitektur ved det slovakiske tekniske universitetet («Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická») i Bratislava etter 1977 (tittel: «Ing. arch.») — Diplom innenfor studieretningen «bygg og anlegg» («pozemné stavby») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava i 1977 — 1997 (tittel: «Ing.») — Diplom innenfor studieretningen «arkitektur og bygg og anlegg» («architektúra a pozemné stavby») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava etter 1998 (tittel: «Ing.») — Diplom innenfor studieretningen «bygg og anlegg – spesialretning arkitektur» («pozemné stavby — špecializácia: architektúra») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava i 2000 — 2001 (tittel: «Ing.») — Diplom innenfor studieretningen «bygg og anlegg og arkitektur» («pozemné stavby a architektúra») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det slovakiske tekniske universitetet («Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita») i Bratislava etter 2001 (tittel: «Ing.») — Diplom innenfor studieretningen «arkitektur» («architektúra») tildelt av kunst- og designakademiet (Vysoká škola výtvarných umení) i Bratislava etter 1969 (med tittel «Akad. arch.» til 1990, «Mgr.» i 1990 — 1992; «Mgr. arch.» i 1992 — 1996; «Mgr. art.» etter 1997) — Diplom innenfor studieretningen «bygg og anlegg» («pozemné staviteľstvo») tildelt av fakultet for sivilingeniørfag ved det tekniske universitetet (Stavebná fakulta, Technická univerzita) i Košice i 1981 — 1997 (tittel: «Ing.») <p>395. Alle disse diplomene må ledsages av:</p> <ul style="list-style-type: none"> — En godkjenningsattest utstedt av det slovakiske arkitektkammer («Slovenská komora architektov») i Bratislava uten noen spesifikasjon av område eller innenfor området «bygg og anlegg» («pozemné stavby») eller «arealplanlegging» («územné 	

343. Stat	344. Kvalifikasjonsbevis	345. Akademisk referanseår
	<p>plánovanie»)</p> <ul style="list-style-type: none"> – En godkjenningsattest utstedt av den slovakiske komité for sivilingeniører («Slovenská komora stavebných inžinierov») i Bratislava innen området bygg og anlegg («pozemné stavby») 	
397. Suomi/Finland	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom tildelt av fakultetene for arkitektur ved de tekniske universitetene og universitet i Oulu («arkkitehti»/«arkitekt») – Diplom tildelt av de tekniske instituttene («rakennusarkkitehti»/«byggnadsarkitekt») 	398. 1997/1998
399. Sverige	<ul style="list-style-type: none"> – Diplom tildelt av Arkitekturskolan ved Kungliga Tekniska Högskolan, Chalmers tekniska högskole og Lunds tekniske högskole ved universitetet i Lund («arkitekt», «universitetsdiplom i arkitektur») – Attest på medlemskap i «Svenska Arkitekters Riksförbund» (SAR) dersom vedkommende har fått sin utdanning i en stat der dette direktiv kommer til anvendelse 	400. 1997/1998
401. United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> – Kvalifikasjonsbevis tildelt etter bestått eksamen ved: <ul style="list-style-type: none"> – «Royal Institute of British Architects» – Arkitektskoler ved universiteter, politekniske høyskoler, collegier, akademier, tekniske skoler og kunstskoler som per 10. juni 1985 ble godkjent av «Architects Registration Council of the United Kingdom» for adgang til deres register («architect») – En attest på at innehaveren har en ervervet rett til å bruke sin yrkestittel arkitekt i henhold til seksjon 6 nr. 1) bokstav a, 6 nr. 1) bokstav b eller 6 nr. 1) bokstav d i «Architects Registration Act» av 1931 («architect») – En attest på at innehaveren har en ervervet rett til å bruke yrkestittelen arkitekt i henhold til seksjon 2 i «Architects Registration Act» av 1938 («architect») 	402. 1987/1988

VEDLEGG VII

Dokumenter og atester som kan kreves i samsvar med artikkel 50 nr. 1)

1. Dokumenter

- a) Bevis på vedkommende persons nasjonalitet.
- b) Kopier av atester på vedkommendes kompetanse eller av de kvalifikasjonsbevis som gir adgang til det aktuelle yrket, samt og der dette er hensiktsmessig, en attestering av vedkommendes yrkeserfaring.

Vedkommende myndigheter i verstsaten kan anmode søkeren om å legge fram opplysninger vedrørende søkerens utdanning i den utstrekning dette er nødvendig for å slå fast om det foreligger mulige vesentlige forskjeller i forhold til den nødvendige nasjonale utdanningen, slik det er fastsatt i artikkel 14. Der det er umulig for søkeren å legge fram disse opplysningene, skal vedkommende myndigheter i verstsaten henvende seg til kontaktpunktet, vedkommende myndighet eller annet relevant organ i hjemstaten.

- c) For de tilfeller det er vist til i artikkel 16, en attest vedrørende virksomhetens art og varighet utstedt av vedkommende myndighet eller organ i hjemstaten eller i seneste oppholdsstat.
- d) Der vedkommende myndighet i en verstsstat som gjør adgangen til et lovregulert yrke betinget av at søkeren legger fram bevis på god vandel eller hederlighet eller av at vedkommendes bo ikke er under konkursbehandling, eller som utelukker eller forbyr utøvelse av yrket på grunn av alvorlig forsømmelse i utøvelsen eller overtredelse av straffeloven, skal denne medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis, når det gjelder borgere i andre medlemsstater som ønsker å utøve det aktuelle yrket på dens territorium, dokumenter utstedt av vedkommende myndigheter i hjemstaten eller seneste oppholdsstat, som viser at disse kravene er oppfylt. Disse myndighetene må innen to måneder legge fram de nødvendige dokumentene.

Der vedkommende myndigheter i hjemstaten eller seneste oppholdsstat ikke utsteder de dokumenter det er vist til i første ledd, kan dette erstattes av en erklæring under ed, eller i stater der det ikke er anledning til slik edsavleggelse, av en forsikring på ære og samvittighet, avgitt av vedkommende person for vedkommende retts- eller forvaltningsmyndighet, eventuelt for en notarius publicus eller et kvalifisert bransjeorgan i hjemstaten eller seneste oppholdsstat, og denne myndighet eller notarius publicus skal deretter utstede en attest som bevitner gyldigheten av den nevnte erklæringen eller forsikringen.

- e) Dersom en verstsstat av egne borgere som ønsker å starte en lovregulert virksomhet, krever en attest for vedkommendes fysiske eller mentale helse, skal den aktuelle medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevis det dokument som kreves i hjemstaten. I tilfeller der hjemstaten ikke utsteder noe slikt dokument, skal verstsaten godta en attest utstedt av vedkommende myndighet i den aktuelle staten. I så fall skal vedkommende myndigheter i hjemstaten innen to måneder legge fram de nødvendige dokumentene.

f) Der en vertsstat av egne borgere som ønsker å starte i et lovregulert yrke, krever at disse skal legge fram

- bevis på søkerens finansielle stilling,
- bevis for at søkeren er forsikret mot den økonomiske risiko som måtte oppstå av deres yrkesansvar i samsvar med gjeldende lover og forskrifter i vertsstaten med hensyn til forsikringens vilkår og dekning,

skal den aktuelle medlemsstaten godta som tilstrekkelig bevitnelse en attest om dette, utstedt av banker eller forsikringsselskaper i en annen medlemsstat.

2. Attester

For å tilrettelegge anvendelsen av dette direktivs avdeling III kapittel III, kan en medlemsstat bestemme at en person som oppfyller vilkårene for nødvendig utdanning, i tillegg til bevitnelse vedrørende formelle kvalifikasjoner, må legge fram en attest fra vedkommende myndigheter i vedkommendes hjemstat som slår fast at den aktuelle bevitnelsen av formelle kvalifikasjoner er slik som det går fram av dette direktivet.